

Godište XIII. • broj 7 • srpanj 2018.

2,5 KM / 10 kn / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnikmira

ISSN 1840-1414

**Marijina poruka
sa slike
Guadalupske
Gospe**

**Majka nebeska
došla je k nama!**

**Bože, Tebi
pripadam!**

Gospin čuvar

**Spasenje svijeta
po Njegovoj snazi**

Logika evanđelja

**Svečano proslavljena
37. godišnjica ukazanja**

Ispit savjesti

**Kršćanska obitelj
na godišnjem odmoru**

**Teološka
poruka psalama**

Gospina škola | Događanja | Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima |
Iz života Crkve | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Lectio divina

Draga djeco! Ovo je dan što mi daje Gospodin da mu zahvaljujem za svakog od vas, za one što su se obratili i prihvatili moje poruke i pošli putem obraćenja i svetosti. Radujte se, dječice, jer Bog je milosrdan i sve vas ljubi svojom neizmjernom ljubavlju i vodi vas prema putu spasenja preko mog dolaska ovdje. Ja vas sve ljubim i dajem vam svog Sina da vam On dadne mir. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

Foto arhiv župa Međugorje

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate
Nikolina Sivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura
Ana Vulelija
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar
Tisak
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352

Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: Splitska banka/Societe Generale Group, Broj računa: 2330003-1152749911, IBAN: HR3923300031152749911, SWIFT SB: SOGEHR22

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221 (svrha uplate: Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici: Foto Đani

Gospina škola

Marijina poruka sa slike Guadalupske Gospe, FRA T. PERVAN

Ja sam s vama!, FRA M. ŠAKOTA

Gospin čuvar, FRA Z. BENKOVIĆ

Spasenje svijeta po Njegovoj snazi, FRA G. AZINOVIĆ

Logika evanđelja, P. TOMIĆ

Pod okriljem majke, S. R. RALBOVSKY

27. Hodnja mira

Svečano proslavljena 37. godišnjica ukazanja

Bože, Tebi pripadam!, FRA M. ŠTEKO

Novi infocentar Marijinih obroka u Međugorju

Događanja

Kako se odmoriti?, FRA M. ŠAKOTA

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Ispit savjesti, M. MILETIĆ

Kršćanska obitelj na godišnjem odmoru, K. MILETIĆ

Teološka poruka psalama, FRA I. DUGANDŽIĆ

Preobrazba i teror liberalne ideologije, FRA T. PERVAN

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Kruh naš svagdanji daj nam danas!, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

DATI SRCE CRKVI!

I ovog ljeta u Međugorju, mjestu koje želi dati srce Crkvi, imamo razloga za radost. Minule su godine samoprijegornoga rada, osobito brojnih svećenika koji su ovdje dijelili sakramente, služili mise, ispovijedali i pričestivali. Tu su i veliki naponi naših redovnica, a onda i naših župljana koji su svojim životom i vjerom osvježili mnoge koji su ovdje došli.

Nakon hodočašća osoba s posebnim potrebama, ovih dana održana je i međunarodna duhovna obnova za svećenike. Kroz pomno birani duhovni sadržaj prošlo je nekoliko stotina svećenika iz cijeloga svijeta. Radost i vjera, ljubav i mir tih su dana lebdjeli nad Međugorjem. Čak i uvijek suhoparna statistika kao da je dobila dušu, jer ovdje se piše i bilježi sljedeća činjenica: u Marijinoj školi, „kupki duše“ – kako napisa naš fra Tomislav Pervan – postoje zapisana svjedočanstva o sedam stotina svećeničkih zvanja. Upravo u ovo vrijeme pojačanog materijalizma, krize vjere i morala, novovjekih gatanja i one popularne *new age* – „mješavine vjere“ Međugorje rađa nova duhovna zvanja.

Nakon ova dva duhovna događaja slijedi nam uskoro još jedan ništa manje važan, a to je Mladifest na kojem će se početkom kolovoza okupiti deseci tisuća mladih iz cijeloga svijeta. Nakon 28 godina žila kucavica jače kuca, a izvor vjere snažnije ključa. Uslijedit će opet oni milosni trenutci monumentalnih euharistijskih slavlja, klanjanja pred Presvetim nakon sakramenta ispovijedi, dirljivih i poučnih osobnih svjedočanstava, uspinjanja na Križevac i Podbrdo...

Zajednički duhovni nazivnik može se sažeti otprilike ovako: ovdje kao da se uz sve ljudske muke i propuste ostvaruju svi najgorljiviji zazivi naših papa zadnjih desetljeća. Ovdje se zrcala papinske poruke upućene mladima i obiteljima. Ovdje se slavi euharistija i drugi sakramenti, a kroz sve to jača se vjerničko zajedništvo, jer povezuje duše diljem svijeta.

I ove će godine kao i prethodnih Marijin *Magnificat* za mnoge postati putokaz i ohrabrenje. Ona se, kako kaže sv. Luka, „žurno zaputi u planinski kraj prema jednom gradu Judinu.“ Došla je Marija i ovdje, među ove naše gore – naše Međugorje i sve promijenila.

Tim događajima ukazanja prostrujalo je duhovno osvježenje i ohrabrenje na sve strane svijeta. Manje bi bilo nade i sreće, manje strpljivosti i empatije, po duhovnim perivojima svijeta da nije Međugorja!

Ovih dana dolazi nam u Međugorje i nadbiskup Hoser, pa uz toplu dobrodošlicu ocu nadbiskupu i zahvalnost Svetom Ocu, molimo Kraljicu Mira da nas nauči slušati Boga i ljubiti Crkvu, da bi nam već za ovoga života bilo dobro na zemlji, da bi nas nosila radost i pod križevima, poniznost u slavljinama, nada u mukama, vjera u svim tjeskobama, a ljubav u svemu.

MARIJINA PORUKA SA SLIKE GUADALUPSKE GOSPE

Kao što smo pisali i isticali, Gospa Guadalupe, Meksiko, nerukotvorena je, „aheipopietos“, ikona, nenaslikana ljudskom rukom. Na njoj nema 'grundiranja', nego se kao nebeski „vodeni znak“ snažnim bojama utisnula, impregnirala na *tilmu-poncho* domorodca Juana Diega. Dar Neba Zemlji, dar Majke svomu narodu i svijetu. U obraćanju Juan Diegu kazala je: „Nisam li ja tu?! Nisam li ja tvoja Majka?!“ Svaki put bi ga oslovljavala sa: „Sine moj, sinko moj, maleni moj!“ Knjižnice su ispisane o tome jedinstvenom čudu koje se dogodilo točno za zimskoga suncostaja 12. prosinca 1531. (tj. prije reforme kalendara).

FRA TOMISLAV
PERVAN

KAO ŠTO SE MARIJA SNAGOM DUHA UTISNULA NA TOJ GRUBOJ TKANINI KOJOJ JE VIJEK TRAJANJA OTPRILIKE 20 GODINA, A I DANAS BLISTA U SVOJ SVOJOJ NEBESKOJ LJE-POTI, TAKO SE I MARIJIN LIK UTISNUO U SAMOGA GOSPO-DINA ISUSA. Premalo razmišljam o odnosu majka-dijete. Čovjek je upućen kao društveno biće na druge, pogotovo je dijete upućeno na majku. Majka dijete nosi devet mjeseci, rađa ga u trudovima, ona mu tepa, izmamљуje prvi osmijeh. Majka žudno iščekuje prvi osmijeh djeteta što je znak da je zapaža, komunicira sa svijetom. Već je rimski pjesnik Vergil pjevao: „Incipeparvepuer risu cognoscerematrem“ – „Počni, maleni dječaće, osmijehom prepoznavati majku“. Tako je bilo i s Isusom. Osmijeh je znak prihvaćanja, prepoznavanja, praiskonsko je to iskustvo

svakog čovjeka. To nas sve prati na putu odrastanja. Isus to zahvaljuje svojoj Majci, jer je on i *pravi Bog i pravi čovjek*. Potpuni čovjek, kao i mi.

Možemo zamisliti godine u Nazaretu, suživot Marije i Isusa. Uvode-nje u predaju, običaje, jezik, vjeru, povijest, molitve. Prije nego nauči govoriti, dijete nijemo komunicira s majkom, dolazi do samosvijesti. Marija je svim svojim žiljem urasla u vjeru Izraela što zorno izriče njezin Magnificat-Veliča i to je pretočila u Sina. Ma koliko Isus stasavao i izrastao u svijest svoga poslanja, ne smijemo zanemariti ulogu koju je imala Majka u vremenu odrastanja i sazrijevanja. Dala je svoj doprinos koji se nastavlja kroz cijelu povijest Crkve, a Crkva je djelo Presvetoga Trojstva u kome je Marija Majka.

Majka i dijete su u simbiozi, ne samo biološkoj, nego većma

...na slici je Marija trudna. Očituje to crni povez oko struka. Nosi Dijete, Isusa. Nosi ga u Novi svijet kao Spasitelja, kao nekoć Elizabeti, kad je Gospa išla tetki u pohode te je Ivan zaigrao od radosti u majčinoj utrobi. Azteci su išćitali i to kao znak, a znamo da veoma vole plesove. Marijina lijeva noga nalazi se u plesnom iskoraku. Uslijedilo je masovno obraćenje.

duševnoj i duhovnoj. Bitno se odvija na razini duha, a Isus je mogao izrasti u onu veličinu uz jedinstvenu podršku i pomoć svoje Majke. Očituje se to i u svim njezinim ukazanjima. Na slici Gospe Guadalupe Marija je trudna, nosi Dijete. Ona je u osobi i advent i Božić.

Vrijedi istaknuti neke znamenitosti na ikoni. Slika ima specifičnu semiotiku, nutarnju poruku koja nadilazi granice ikonografije, jer slika Gospe iz Guadalupe zadire u povijest, narod, jezike, čak i konstelaciju nebeskih zvijezda toga nadnevka, 12. prosinca, nad Meksikom, da bi oživotvorila, ozbiljila i oplodila poruku koju prenosi s neba, poruku bogatu sadržajem, a tako jednostavnu u svojoj soteriologiji. „Nisam li ja tu, ja tvoja Majka?“ Nije to retoričko pitanje. Gospa iz Guadalupe jednostavno potvrđuje, prihvatimo li je za Majku, ona nam zauzvrat nudi Sina, naše vječno spasenje. Marijine riječi su bliza jeka riječi koje je Isus s križa, u završnoj fazi agonije, kazao Ivanu dajući mu Mariju za Majku. „Budi Majkom mojim ljubljanim učenicima!“

EVANGELIZACIJA NOVOG SVIJETA

Lice Gospe Guadalupe nije ni bijele ni crvene boje, nego je „mješanac“ (mestika) europske i indijanske puti. Kombinacija dviju rasa, dvaju svjetova, Novoga i Staroga. Marija privodi svomu Sinu Novi svijet u krilo Crkve. U to se doba još nisu miješali domorodci sa Španjolcima

Slika ima specifičnu semiotiku, nutarnju poruku koja nadilazi granice ikonografije, jer slika Gospe iz Guadalupe zadire u povijest, narod, jezike, čak i konstelaciju nebeskih zvijezda toga nadnevka, 12. prosinca, nad Meksikom, da bi oživotvorila, ozbiljila i oplodila poruku koju prenosi s neba, poruku bogatu sadržajem, a tako jednostavnu u svojoj soteriologiji. „Nisam li ja tu, ja tvoja Majka?“

(kratkoća vremenskog perioda!). Ponegdje se rodilo koje nezakonito dijete ('kopile') koje bi bilo odbačeno i neprihvaćeno kao 'mješanac'. Marija uzima upravo tu boju, „Morenita“ (Tamnoputa), kako bi pomirila Stari i Novi svijet, stvorila novu naciju. Marija je u kolijevci meksičkoga naroda. Znamen njegova identiteta i integriteta, sveprisutna u cijeloj zemlji. Ukazala se da bi evangelizirala Novi svijet; kao Majka govori njihovim jezikom, rabi simbole stare religije, odbacuje što bješe zlo, negativno, sotonsko, zadržavajući dobro. Ukazuje se da bi neutralizirala otrov demonskih božanstava, krvožednih, koja su tražila ljudske žrtve. Zaželjela je da joj se podigne „mala crkva“ na mjestu gdje nekoć bijaše hram poganske božice Majke bogova i Pernate zmije. Slično se zbilo u ranoj Crkvi, kad su postupno poganski hramovi prerastali u kršćanska svetišta. Marija oslobađa od otrova pogubna aztečkog nauka, prinošenja ljudskih žrtava krvožednim bogovima koja se moglo umilostiviti jedino ljudskom krvlju.

Znanstvenici upućeni u Náhuatl, jezik Azteka, te njihovo piktografsko (slikovno) pismo, tvrde kako je slika Naše Gospe iz Guadalupe kodeks i stanoviti katehetski priručnik koji treba iščitavati. Slika je bremenita simbolikom njihova vjerovanja, upotrijebljena da prikaže temeljne kršćanske istine. Na Gospinoj haljini cvijeće je prosuto prema stanovitoj logici i položaju te ima nutarnju poruku. Svaki cvijet predstavlja slikovno pismo (hijeroglif) koji se može pronaći u starim Náhuatl kodeksima. Cvjetovi su više od cvjetova, oni su simboli, riječi i koncepti. Cvjetovi su razlogom zašto se čini da je na prvi pogled slika predivna u ornamentici, a zapravo je u biti katekizam, slovnica nove vjere koju Marija donosi.

Na slici, Marijinoj haljini, nalazi se jasmin s četiri laticice. U Náhuatl poimanju cvijet predstavlja kozmološki simbol svemira. Peta točka toga cvijeta, njegovo središte, u njihovu poimanju jest ono što indijanski mudraci poznaju kao Ometéotl, jedini pravi Bog. Kako je položaj cvijeta na Djevičinu tijelu točno ispod crnoga poveza oko struka – znamen da je Marija

BEZGRJEŠNO SRCE MARIJINO

Kratko promišljanje

U bogoslužju Crkve dva srca, Presveto Srce Isusovo i Bezgrješno Srce Marijino, i kalendarski su povezani. Srce Isusovo slavi se petkom, a drugi dan, u subotu, slavimo Srce Marijino. Slavlje Prečistoga Marijina Srca jeka je Srca Isusova. Oba su srca probodena i suglasna u pristanku na Božju volju: Isus u Getsemaniju: „Oče, budi volja tvoja!“, a Marija kod odgovora anđelu, Božjem glasniku: „Neka mi bude po tvojoj riječi!“ Ta dva srca, tako draga svakomu vjerniku-katoliku, dva srca koja kucaju za čovječanstvo, za ljude.

OTVORIMO LI NOVI ZAVJET, NA IČI ČEMO UPRAVO KOD EVANĐELISTA LUKE NEKOLIKO PUTA SPOMEN MARIJINA SRCA. Za anđelova navještaja ona je razmišljala u sebi, svome srcu, što bi taj pozdrav značio. Potom se dvaput govori kako je ona sve riječi i događaje pohranjivala u svome srcu, Marija je u svome srcu bila nešto kao živo pamćenje, sjećanje. Potom Šimunovo proroštvo u Hramu o maču koji će probosti njezino majčinsko srce zbog njezina Sina. Ispunilo se to pod križem. Marija kon-templira u sebi, ona je kon-templacija, a 'templum' je hram. Marija kao hram Duha Svetoga, prebivalište Trojstva.

Imajmo uvijek jedno na umu: Onodobno ne bijaše bilježnica ni pribora za pisanje kao danas, ne bijaše papira, nego se učilo redovito napamet, naizust. Papirus na kome se pisalo, a pogotovo pergamene (od ovčje ili magareće kože) bijahu skupe. Učilo se i pamtilo srcem. Savršena mnemotehnika. Tako je Marija svojim

srcem i u svome srcu pohranjivala kao u riznicu sve što je bilo vezano uz Isusa, navještaj, rođenje, djetinjstvo. To bijaše blago, i vjerojatno su oni koji su s Marijom živjeli, bilježili ono što je ona govorila, tako da je od usmene predaje postala vremenom i pisana predaja koju je onda sveti Luka utkao u svoje Evanđelje. Za Mariju možemo slobodno reći da je ona živo sjećanje Crkve. Sv. Augustin je rekao kako je Marija prije začela srcem, a tek onda tijelom. Najprije je u srcu pristala, a onda se dogodilo u tijelu utjelovljenje.

Posveta Marijinu Bezgrješnom Srcu usko je vezana uz Marijina ukazanja u Fatimi. Ondje je Marija višekratno govorila o molitvi krunice, o posveti njezinu Srcu, a na kraju je kazala kako će njezino Bezgrješno Srce trijumfirati, slavodobitno odnijeti pobjedu. Već za prvoga ukazanja pitala je Gospa djetu, žele li se predati i posvetiti Bogu kao okajnica za mnoge grijeha kojima se Božja svemoć vrijeđa, te kao zadovoljstina za psokve, kletve i proklinjanja te ostale uvjrede koje se nanose

i djevica i trudna! – jedini pravi Bog identificira se s Marijinim Sinom. Stručnjaci kažu da jasmin s četiri laticice predstavlja svemoćnog Boga koga može dosegnuti ljudsko biće. Taj Bog ljubi čovjeka i daje se svijetu. Sve-mogući Bog dolazi ljudima, izručuje se čovječanstvu preko Majke. „Bog je tako ljubio svijet...“

Drugi cvijet-piktogram jest s osam latica. Za Indijance predstavlja Veneru, večernju zvijezdu te Danicu-Zornicu. U poveznici sa suncem koje je na slici zastrto Marijinim likom, cvijet sugerira harmoniju, sklad i mir. U Náhuatl simbolima izričaj je to iz Lukina evanđelja. Isusovo se rođenje događa u vremenu tzv. Pax

Bezgrješnom, Neokaljanom Srcu Marijinu. U jednom viđenju vide djeca Marijino srce okrunjeno trnjem, a u trećem ukazanju govori se o pobožnosti i posveti njezinu Bezgrješnom Srcu. Ovdje je Marijino Srce gotovo sredstvo i instrument spasenja.

Isus ne pobjeđuje s mačem u ruci, kao silnici ove zemlje, nego s mačem u srcu. Pobjeđuje s križem s probodenim srcem onoga rimskog vojnika koji je prvi izrekao: *I doista, ovaj čovjek bijaše Sin Božji*. Isto tako i njegova Majka: Ona je pobjednica s mačem u srcu. Ljubavlju. U kršćanstvu srce je bitno. Jer kršćanstvo je u biti ljubav, naš Bog je ljubav, Isus je utjelovljena ljubav. To je i Majka Marija. Spas u znamenju srca, to je kršćanstvo, vjera ljubavi.

Znamo što je srce u našem životu. Prenijeti se to može i na Marijino srce koje kuca za svijet. Ona ljubi jer je Majka svih ljudi. Srce je najtankoćutniji organ kojim se čuti radost i bol, ljubav i patnja, žrtva i predanje. Bez Marije i Marijina Srca naša Crkva postaje Crkva muškaraca, činovnika, službenika, bez srca i duše, muška, ona koja planira, koja se otuđuje od čovjeka. Gdje su muškarcu, tu je uvijek polemika, kritika, gorčina, nema radosti, smijeha ni humora, sve je dosadno, i ljudi bježe od takve Crkve. Najbolji primjer je današnji protestantizam. Izbacili su Mariju, a postupno i samoga njezina Sina tako da to postaje vremenom ne vjera, nego humanizam i ekološki pokret.

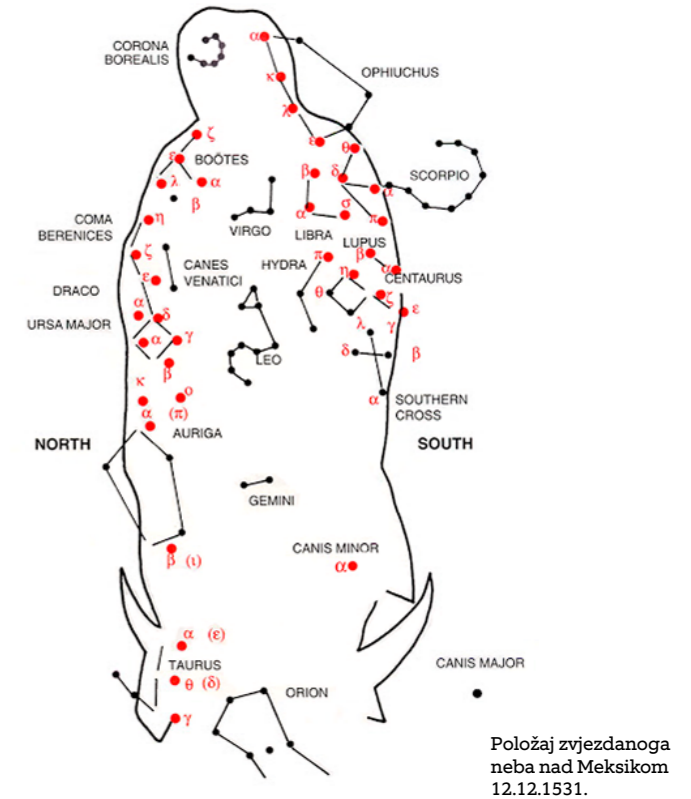
Na križu je Isus dao Crkvi Mariju, s Marijom svega sebe, svoje Srce. Povjerio je Majku apostolima, i apostole njoj, a njezino srce nudi i daje toplinu, nježnost, svjetlo. Njezin plašt prekriva sve.

A gdje je Marija, onamo se ide, hodočasti, hrli. Pa to vidimo svakodnevno ovdje u Međugorju.

Na križu je Isus dao Crkvi Mariju, s Marijom svega sebe, svoje Srce. Povjerio je Majku apostolima, i apostole njoj, a njezino srce nudi i daje toplinu, nježnost, svjetlo. Njezin plašt prekriva sve. Rekla je Juan Diegu: *Nisi li ti u mome plaštu?* Crkva je bila u njezinu srcu i prije nego su apostoli postavljeni u svoju apostolsku službu. Za Ivanu se veli u Ivanovu evanđelju kako je od onoga trenutka „učenic uze k sebi!“ Ne u svoju kuću, ne u svoju skrb, nego radije recimo: „U svoje srce, privinu je svomu sinovskome srcu.“ Kao blago, kao dragocjenost. Marija kao Ivanov dragulj, 'trofej', ispod križa. Učinila je to i Marija s Ivanom: „Stavila ga u svoje srce koje je odsada kucalo samo za djelo njezina Sina – Isusa Krista.“ Učinimo to i mi s Marijom u ovom trenutku... Po Mariji k Isusu, ali i po Isusu k Mariji.

fra Tomislav Pervan

Romana Augustana, „vrijeme kad je cijelim svijetom vladao mir“ – kako čitamo u rimskom Martirologiju Božić. Sva ornamentika na Marijinoj haljini ima nutarnju poruku. Broš na Marijinu vratu u znamenju križa poruka je nove vjere. Marija zastire sunce, ali istodobno isijava, zrači zrake sunca. Obučena je u sunce, Žena iz Otkrivenja (12), mjesec pod nogama izgubio je moć i sjaj. Tamne je, crne boje. Zvijezde su prosute po haljini, namjesto krune na glavi. Položaj zvijezda odgovara konstelaciji nebeskog svoda nad Meksikom 12. prosinca 1531. Položaj Gospina lika jest istok-zapad, glava

Položaj zvjezdanoga neba nad Meksikom 12.12.1531.

je prema istoku. Zvijezde su u takvu položaju da ih se promatra iz nebeske, a ne iz zemaljske perspektive. Dok su aztečka demonska božanstva okrenuta promatraču s prurušenim licem, ugoneći strah, Marijin je pogled iskosa, poluzatvorenih očiju. Primjenom nanotehnologije (u mikromilimetrima) otkriveno je u Marijinim očima 13 osoba! Urcrtan je prizor pred biskupom Zumarragom 12. prosinca. Dodatno čudo. Trinaest osoba na tako malu prostoru nemoguće je naslikati bilo kakvom ljudskom tehnikom.

INKULTURIRANA EVANGELIZACIJA

Do danas je slika savršeno očuvana. Prvih 116 godina bila je nezaštićena, oko nje su gorjele svijeće, vjernici su je doticali. Ostala je neoštećena makar je klima nepovoljna, vlažna, zrak slan. Jednom zgodom, za čišćenja, radnik je nehotice izlio kiselinu koja uništava tkiva, slici međutim nije nanosena šteta. U vrijeme meksičke revolucije, dvadesetih godina prošloga stoljeća, prevratnik je stavio pred sliku razornu napravu u buketu cvijeća. Bomba je eksplodirala, uništila sve prozore na crkvi, svijećnjake na oltaru, slika je ostala netaknuta, na čudesan način. U novije vrijeme slika je 'digitalizirana', može se proučavati na razne načine. Slika je zapravo živa i trajno je ukazanje. Marija donosi Isusa svijetu: Žena je ona novog adventa i Božića. S pomoću ultrazvuka čuju se otkucaji srca u Djetetu. Slika je trajno čudo, u stanovitom razmaku lebdi nad tkivom, a boje se prelijevaju, kao kod ptica. Gospa Guadalupeška zaštitnica je obiju Amerika.

Kao što smo pisali, na slici je Marija trudna. Očituje to crni povez oko struka. Nosi Dijete, Isusa. Nosi ga u Novi svijet kao Spasitelja, kao nekoć Elizabeti, kad je Gospa išla tetki u pohode te je Ivan zaigrao od radosti u majčinoj utrobi. Azteci su išitali i to kao znak, a znamo da veoma vole plesove. Marijina lijeva noga nalazi se u plesnom iskoraku. Uslijedilo je masovno obraćenje. Ne odozgor prema dolje, od vladara prema podanicima, kao kod europskih naroda, prema načelu: „Cuius regio – illius religio“ – „Čija

zemlja njegova i vjera“. U Meksiku imamo snažan otpor gornje kaste, vladajućih i svećenika, spram nove religije. Evangelizacija dolazi odozdo, iz puka, od laika. Domorodac Juan Diego prenosi poruku Neba. Imamo na djelu inkulturiranu evangelizaciju. To je istaknuo Ivan Pavao II. u pobudnici *Ecclesiam in America* (1999.). Drugi Vatikanski sabor govorio je o „seminaverbi“, posijanom sjemenju Logosa u raznim kulturama i religijama. U Meksiku Gospa preuzima sjemenje iz postojeće kulture i čini ga sredstvom evangelizacije, kateheze. Sjeme očišćeno od zabluda, laži i poganstva, nakalempljeno, ucijepljeno na Kristovu Radosnu vijest o Božjem kraljevstvu. Naviješta tu poruku Onaj koga nosi Djevica, da izbavi one što „sjede u tmini i sjeni smrti te upravi noge naše na put mira“ (Lk 1,79).

Franjevci su u početku naišli na snažan otpor bilo kakvu obliku evangelizacije. Upravo tu gdje otpor bijaše najžešći, najednom se okreće stranica, Azteci nakon čuda sa Slikom oduševljeno prihvaćaju novu vjeru. Biskup franjevac Zumárraga žalio se u izvješćima da Meksikanci odbijaju novu vjeru što je propovijedaju misionari, a sad odjednom franjevci mole da se skрати obred krštenja i prilagodi milijunima onih koji žele stupiti u Kristovu Crkvu.

Stovanje Guadalupske Gospe počinje upravo na mjestu gdje su Azteci štovali svoju „Veliku majku“, suprugu božanstva Pernata zmija. Dok su aztečka božanstva zamaskirana, zastrta obrazinama, dotle se Marija očituje u ljudskom, majčinskom (ob)liku. Nije božanstvo, nego Majka milosrđa, koja svojom pojavom zastire njihova božanstva; moćnija je od njih. Kršćanska istina ne ruši zrnca istine drugih kultura i civilizacija te religija, nego ih pročišćava i asimilira u sebe.

Marija se očituje u Guadalupi kao donositeljica života. Rađa Spasitelja. Kultura života naspram aztečkoj kulturi smrti, civilizacija ljubavi namjesto civilizacije smrti, ratovanja i ubijanja. Azteci su ušli u povijest kao ratnički narod koji bijaše krajnje okrutan. Marija je prema riječima papa Zvijezda nove evangelizacije. Nova evangelizacija velika je strategija Crkve u novom tisućljeću. Crkva mora isploviti iz pličaka institucija, zaputiti se na duboko, otvoreno more, prema riječima Ivana

Pavla II. „Ducinaltum!“ – riječi koje je Isus izrekao Petru i drugovima (Lk 5,4). Vode su suvremenoga mora i svijeta uzburkane, osjeća se nasušna potreba za Isusom Kristom, odgovorom na pitanje svakoga ljudskog života. Tako sveti Papa na početku tisućljeća.

PASTI NA KOLJENA!

Crkva mora ponovno otkriti, ne misije, nego sebe kao misiju u svijetu. Misije nisu jedna od zadaća Crkve, nego je Crkva misija, poslanje u svijetu. Sve što je u sebi Crkva, smjera prema evangelizaciji. Isus je nakon uskrsnuća iz Jeruzalema poslao učenike natrag, u Galileju, i ondje im daje misijski, evangelizacijski nalog. Isus Crkvu ovoga stoljeća šalje u Galileju s istim nalogom u Mt 28,19 sl. Misijski teritorij nije daleko, u egzotičnim afričkim

i pacifičkim predjelima, misije su svuda oko nas, na svakom mjestu, svaki dan, u svakoj prilici. Upravo je zadaća laika biti misionarima kao što to bijaše u Guadalupi svjedok ukazanja, sv. Juan Diego. Cijeli je svoj potonji život proveo u blizini kapelice u koju bijaše smještena ikona Gospe Guadalupske te je riječima i životom svjedočio svima koji su dolazili vidjeti čudo nad čudesima – nerukotvorenu ikonu.

U misiji Crkve Marija ima istaknuto mjesto. Ona uvijek upućuje na Sina. Tako bijaše na svadbi u

Upravo u Meksiku, porobljivači i porobljeni susreli su se i postali braća i sestre u Kristu pred likom Gospe koja nosi Isusa. Postali su djeca istoga, istinitoga Boga, otkrili su bogatstva jedni drugih, nadišli prepreke rase, klase, nadišli sve razlike koje ljude dijele. Na gruboj, jeftinoj tilmi Juan Diega pretočila se Marija u predivnu ikonu susreta Boga i čovjeka, u Riječi koja je postala čovjekom, Riječi rođenoj od Djevice, koja se nastanila među nama ljudima.

Kani Galilejskoj, pa i u Guadalupi. Ona je Žena adventa i Božića. Nosi u sebi Spasitelja i rađa ga svijetu. Slika u Guadalupi podsjeća kako Krist, rođen od Djevice Marije, dolazi k nama posred naših idola i idololatrija. Idoli su isti, u starom, srednjem i novom vijeku. Idoli novca, pohlepe i škrtosti, plutokracije i Mamone. Idoli hedonizma sa svojim imenima tijekom povijesti (Aštarta, Afrodit, Venera itd.), danas u obliku hedonizma i panseksualizma. Idoli su to oholosti, ponosa, klanjanja vlastitom „ja“ („moj život i trbuh pripadaju meni“), što (od)vodi u duševnu bijedu, depresiju, osamljenost. Uspostavljaju se ministarstva za osamljenike! Idoli nadmoći nad drugim, što priziva 'bogove rata'. Svi ti suvremeni idoli ili božanstva jednako su krvožedna kao u vrijeme Azteka. Ti idoli, poput svemirskih „crnih rupa“, usisavaju u sebe pojedince i narode koji se gube u paklu ovisnosti. Marija je u Fatimi pretkazala da će mnogi narodi nestati. Ne događa li se to danas na Zapadu gdje je nulta stopa rađanja? Jedini odgovor na suvremeno idolopoklonstvo jest pasti na koljena pred Bogom, klanjati se Ocu po Sinu u Duhu Svetome. Marija – nositeljica spasenja i Spasitelja. I okrenuti se živomu Bogu, Bogu života, ne bogovima smrti.

Isus se želi susresti sa svim kulturama i civilizacijama. O tome govori papa Benedikt u dokumentu *Sacramentum caritatis* kad veli da se Isus kao savršeni čovjek rodio od Djevice Marije te je po tajni utjelovljenja stupio u kontakt ne samo s očekivanjima Staroga zavjeta, nego i s očekivanjima svih drugih naroda i svih vremena te nam očituje kako se želi susresti i s nama u našim životima i životnim prilikama.

Upravo u Meksiku, porobljivači i porobljeni susreli su se i postali braća i sestre u Kristu pred likom Gospe koja nosi Isusa. Postali su djeca istoga, istinitoga Boga, otkrili su bogatstva jedni drugih, nadišli prepreke rase, klase, nadišli sve razlike koje ljude dijele. Na gruboj, jeftinoj tilmi Juan Diega pretočila se Marija u predivnu ikonu susreta Boga i čovjeka, u Riječi koja je postala čovjekom, Riječi rođenoj od Djevice, koja se nastanila među nama ljudima. Hvala Mariji! Ona nam i danas nudi Isusa s porukom: Činite sve što vam moj Sin zbori. Poglavito mi u Međugorju svjedoci smo majčinske ljubavi i skrbi već punih 37 godina.

Međugorje je karizma, a karizma je dar Duha Svetoga. Ne možemo njom raspolagati, nego se staviti na raspolaganje, nesebično, da Duh preko nas djeluje. To želim svima koji su ovdje i koji misle doći u Međugorje. Vjerujem da Međugorje ima budućnost te da će se prestati s ignorantskim stavom prema Međugorju. Međugorje je odavna postalo globalnom činjenicom i događajem.

fra Slavko Barbarić

Slavite misu srcem

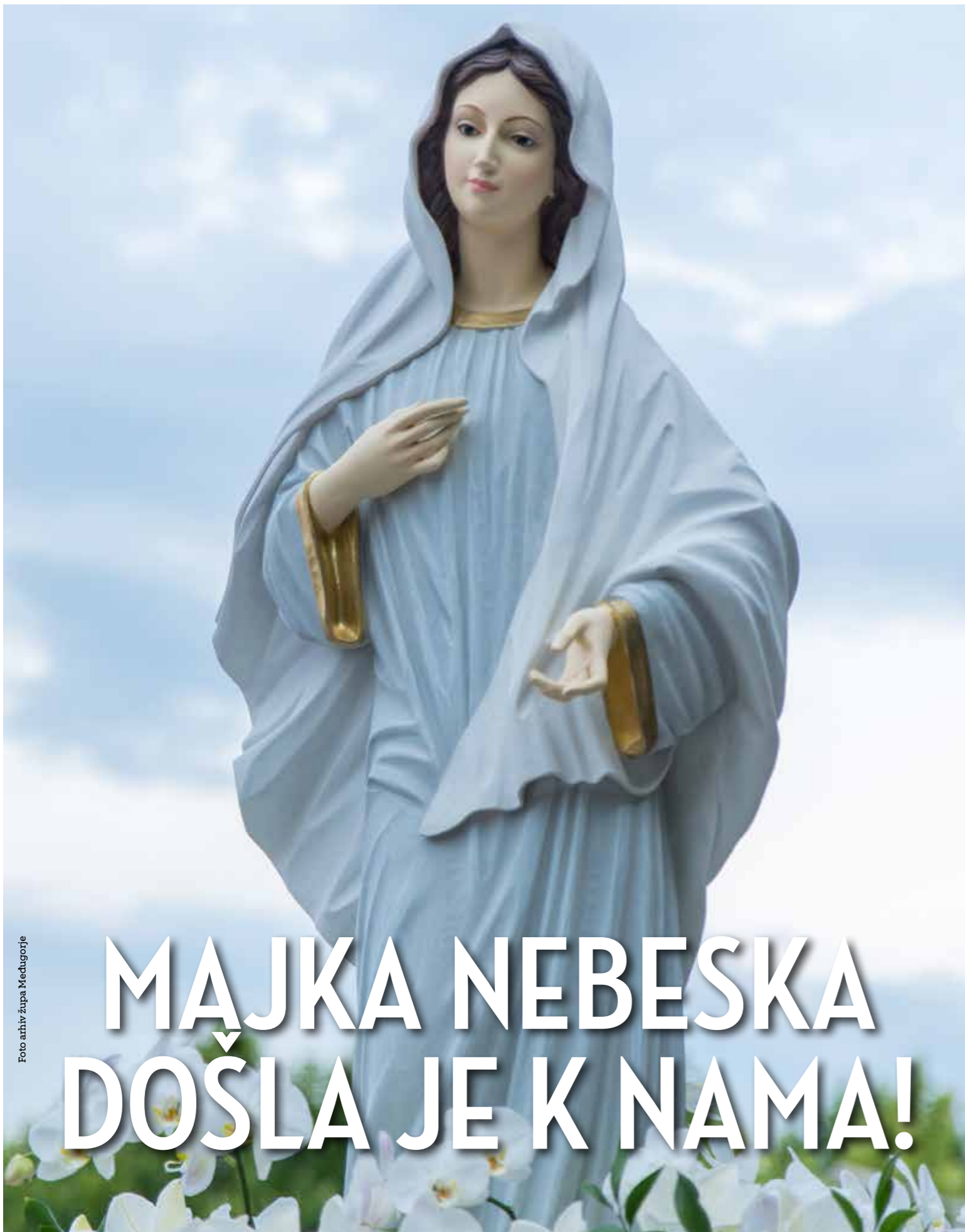
Slavite misu srcem

Molitveni priručnik *Slavite misu srcem*, osim prizivanja ljudskoga srca, vodi nas i uvodi u samo srce svekolikoga kršćanskoga bogoštovlja, u svetu misu kao Isusovu nekrvnu žrtvu. Vodi nas i dovodi do najveće vrijednosti i dragocjenosti koju je Bog mogao uopće ponuditi svomu stvorenju – čovjeku. Predočava nam i suočava nas s najdivnijim i najsilnijim čudom Božje ljubavi prema čovjeku kojega Bog od iskona beskrajno ljubi.

Knjigu možete naći u Suvenirmici Informativnog centra MIR Međugorje.

MAJKA NEBESKA DOŠLA JE K NAMA!

Foto arhiv župa Međugorje

**FRA MARINKO
ŠAKOTA**

MNOGO JE SLIČNOSTI I POVE- ZNICA IZMEĐU MARIJE I IVANA:

Na Ivandan prije 37 godina Gospa je u naručju nosila dijete Isusa. Što je time htjela reći? Zar ne ono što i Ivan: *Evo Jaganjca Božjega! Evo onoga u kojem je vaš mir!*

Ivan je bio glas u pustinji. Zar i Marija nije to isto već punih 37 godina? U pustinji?! Da, u pustinji koja je u ljudima, u srcima.

Tko je prvi osjetio Marijin dolazak te zaigrao od radosti? Ivan! U utrobi svoje majke Elizabete. Jeste li o tome ikada razmišljali? Nerođeno dijete je prvo prepoznalo i navijestilo Mesiju! Nerođeno dijete! Kakva poruka za današnje vrijeme!

Marija je u sebi, u svom tijelu, u Gorje nosila tek začeto dijete, a na Ivandan u svom naručju donijela je u naše Gorje, na naše Podbrdo, dijete, Isusa.

I tad su mnoga srca osjetila njezin dolazak. Toliki i toliki! Najprije vidioci, zatim župljani i vjernici iz okolnih župa, a potom ljudi iz cijelog svijeta. Da, iz cijeloga svijeta! Zvuči nam nevjerojatno, ali kako čudesno! Kao i u Ivanovo vrijeme. Matej piše: „Grnuo k njemu Jeruzalem, sva Judeja i sva okolica jordanska. Primali su od njega krštenje u rijeci Jordanu ispovijedajući svoje grijeha.“ (Mt 3,5-6)

Ispovijedajući se. Da, svjedoci smo toga ovdje – u Međugorju!

**NEMOJMO SE NIKAD
NAVIKNUTI NA
OVO ŠTO SE OVDJE
DOGAĐA! VELIKA
KUŠNJA ZA NAS JE
DA BUDEMO TAKO
BLIZU, A TAKO
DALEKO. TAKO
BLIZU IZVORU, A
DA OSTANEMO
ŽEDNI I POVRŠNI.
BEZ NUTARNJEG
ISKUSTVA I RASTA.**

Marija je izabrala svetkovinu Ivana Krstitelja, ali i ovu župu, dva brda, Podbrdo i Križevac, crkvu i svakog pojedinca. Dva brda – kao zagrljena, kao naručje u koje nas Majka prima, kao otvoreno srce – više su od običnih brda: Jedno je *Betlehem*, gdje je Majka u naručju donijela malo dijete Isusa, a drugo je *Golgota*, gdje ta ista Majka moli pod križem svoga raspetoga sina. Jedno nas vodi *rađanju* Isusa u nama, a drugo *uskrsnuću*.

U polju, u kotlini – crkva. Ispred

koje se ispovijedamo i u kojoj se hranimo. To troje kao *trokut*. Ne, radije bih rekao kao *srce*.

I eto nam jasnoće što Marija želi – da je slijedimo, da činimo ono što je ona činila: Išla je u *Gorje* i u *Hram*. I sve što je činila, činila je *srcem*. Brda su poziv na exodus, na *izlazak* iz kotline, iz svakodnevnog mišljenja i gledanja. Penjemo se na brdo kako bismo izašli iz sebe i kako bismo kroz molitvu, kroz gledanje i razmatranje postaja krunice na Podbrdu i križnog puta na Križevcu, doživjeli *drukčije* gledanje i razmišljanje. Kako bismo se gledajući u Isusa, prepoznali i dopustili mu da mijenja naša srca.

No naše Gorje, naša brda, nisu konačni cilj našeg hoda. Luka piše: „Tih dana usta Marija i pohiti u Gorje“, a zatim nastavlja: „u grad Judin.“ Potom Luka piše: „Uđe u Zaharijinu kuću i pozdravi Elizabetu.“

Marija želi da se češće zaputimo u Gorje, na Podbrdo i Križevac, kako bismo *se odmakli* od prijatelja i neprijatelja, od rada, od bogatstva i siromaštva, od dobrih i teških međuljudskih odnosa, od radosti i briga te kako bismo *se primakli* Isusu.

A s ciljem da se iz Gorja zaputimo „u grad Judin“, „u Zaharijinu kuću“ – k drugima, ali drukčiji, promijenjeni – s Isusom u srcu. Pa kad se vratimo i druge pozdravimo – kao Marija Elizabetu – da od radosti zaigraju srca onih koje susretamo. Baš kad smo u najvećoj hitnji, u žurbi, u brigama, pohitimo i mi u naše Gorje, na Podbrdo i Križevac, kako bi se naš korak *usporio*, kako bi naše srce ušlo u jedan *drukčiji* ritam.

Sjetimo se fra Slavka Barbarića koji nam poručuje: „Naše ljutnje, nervoze, psovke, pijanstva, droga, svađe, nezadovoljstva, nutarnja mrmljanja, nesigurnosti, strahovi, tjeskobe, nesanicice su samo neki od znakova da smo

izgubili onaj ritam, koji nas usrećuje i koji nam daje mogućnost da susretamo sebe, ljude, prirodu i Boga. Kad je čovjek nervozan i nestrpljiv, on ne može susresti ni sebe ni druge. Droga i alkohol, razularena druženja, preglasna glazba, vika, prekomjerno jelo su grčeviti pokušaji čovjekovi da se vrati u novi ritam.“

„Da bismo se vratili u onaj praiskopski ritam mira, u novi ritam, potrebno je danas mnogo više vremena za molitvu, šutnju, laganu pjesmu, za Božju riječ, nego nekada prije, jer postoji sve više situacija koje nas izbacuju iz ritma. Stoga mnogi kršćani koji na brzinu i kratko mole, koji tako slave misu, koji se tako ispovijedaju, ne ulaze u novi ritam i nemaju snage išta u životu mijenjati... A spas je u molitvi, u drugovanju s Bogom, u povratku sebi.“

Gospa nam pokazuje put kako od Marte, od života stresna i nemirna, od tolikih i tolikih briga oko mnogo toga što nam se nameće kao *jako potrebno*, kako biti kao njezina sestra Marija koja je svjesna da je *jedno potrebno*. I s tim motivom, zbog *tog jednog potrebnog*, znati izabrati odlazak u Gorje i u Hram, sjesti *do nogu* Gospodinovih i slušati njegovu riječ, penjući se po kamenitom tlu ili klečeći pred Presvetim oltarskim sakramentom ili u ispovjedaonici ili pred križem, s krunicom ili držeći križ u ruci, lomeći kruh i pijući vodu u dane posta, držeći u rukama Sveto pismo, čitajući i slušajući ga srcem...

On zna i kaže da nije riječ, nije Krist (Mesija), nije Ilija, nije prorok. No, on zna tko jest: „Ja sam glas koji viče u pustinji: Poravnite put Gospodnji!“ Ivan je to što jest i potpuno je ispunjen time što jest! Nije nesretan zbog onoga što nije i što ne može biti!

Isus za Ivana kaže da je prorok i više od proroka! I da je glasnik,

preteča Mesijin. Ove dvije Isusove izjave o Ivanu jasne su nam, no sljedeća nas zbunjuje: „Nitko među rođenima od žene nije veći od Ivana i svatko, i onaj najmanji u Kraljevstvu Božjem, veći je od njega. „Nitko nije veći od Ivana i u isto vrijeme svatko je veći od njega. Kako to razumjeti? Zaista, u očima ljudi nitko nije bio veći od Ivana – to je Ivan koji je po kreposnom životu nadvisio sve druge rođene od žene. Iz perspektive naravi Ivan je dosegao vrhunac: bio je jako cijenjen, ljudi su ga tražili. Čak su se širili glasovi da je on Mesija.

Da smo na Ivanovu mjestu, kako bismo na to reagirali? Zar to ne bi bili laskavi glasovi za nas? Na razini na kojoj se sve vrti oko nas, oko ega, gdje se trudimo da budemo netko u očima drugih, po mogućnosti veći od drugih, da se nadvisi druge po popularnosti, znanju, titulama, uspjesima, novcu, novom automobilu. Nije dovoljno razviti talente i biti sposoban nego biti i poznat i priznat, biti netko – u očima drugih.

Međutim, Ivan nije ostao samo rođen od žene, samo na razini naravi, nego je rastao. Novono se rodio, a to vidimo po tome što je „i najmanji u kraljevstvu Božjem veći od njega.“ Što to znači?

Ivan je nadišao razinu na kojoj je slušao što drugi o njemu govore i tko je on u očima drugih. Sada, na *novoj* razini, na stupnju rasta Kraljevstva Božjeg u njemu, u

Ta prva razina je *prirodna*. Važno je samo da ne pomislimo kako je to *vrh* razvoja našeg bića. Razvoj treba ići dalje: po Ivanovu primjeru odlučiti se rasti, tj. *sići* u vlastito srce, na razinu djelovanja Božjeg kraljevstva u nama, gdje se rađamo nanovo – odozgor.

To je ono čemu nas Kraljica Mira tolike godine ovdje poučava.

Sjetimo se Isusove oštre kritike svojim suvremenicima: „Doista, Ivan dođe k vama putom pravednosti i vi mu ne povjerovaste, a carinici mu i bludnice povjeroše. Vi pak, makar to vidjeste, ni kasnije se ne

Gospa je ovdje započela s Ivanom. To znači da je željela započeti nešto jako ozbiljno. Ni svjesni nismo koliko važno! Gospa je pred nas stavila uzor. Kad nas poziva na obraćenje, da znamo što to znači! Kad nas poziva na post, da gledamo u Ivana! Kad nam priprema put za Isusa, da nam Ivan bude uzor!

Foto arhiv župa Međugorje

I za nas je kušnja biti ovdje, blizu, a ne upoznati ono što nam Nebo, što nam Majka govori! Nemojmo dopustiti da budemo tako blizu, a tako daleko od njezina srca! A ona, Majka, nas je izabrala! I posebnu ulogu nam namijenila! Zar se to može, zar se to smije propustiti?!

Ivanovim očima drugi su veći od njega. To je Ivan koji se pred Isusom mjeri i pred Isusom upoznaje sebe, koji raste u mudrosti i shvaća: „On, Isus, treba da raste a ja da se umanjujem.“ Slične naznake nalazimo i na drugim mjestima: „Onaj koji za mnom dolazi jači je od mene.“ „Ja nisam dostojan odriješiti mu remenje na obući.“ Ili slično: „Ja nisam dostojan obuće mu nositi.“

Ivan nas uči da je najvažnije otkriti svoje poslanje, svoju originalnost, upoznati sebe i prihvatiti sebe. I biti sretni što kao takvi imamo jako puno prostora za rasti i za činiti dobro.

Svi smo se mi nalazili ili se nalazimo na razini rođenih od žene, na razini naravi, na kojoj rastemo tjelesno i duševno, stječemo znanje, odgoj, kulturu, razvijamo talente... Na toj razini želimo nešto napraviti, postati netko u očima drugih ljudi, biti čak veći od drugih, imati materijalnog, sagraditi kuću, poduzeće, pension, hotel, imati titulu, biti priznati.

predomisliste da mu povjerujete.“ (Mt 21.28-32)

Gospa je izabrala Ivana jer Ivan pred nas stavlja pitanja i u pitanje! Kao u ono vrijeme, tako i danas imamo dvije mogućnosti: Možemo ostati na razini onih pismoznanaca koji su došli iz Jeruzalema i bavili se Ivanom: Jesi li ti Mesija? Jesi li Ilija? Jesi li prorok? I ostali nepromijenjeni. Ili izabrati čuti Ivana i njegov poziv upućen nama, meni osobno: Obrati se!

Možemo ostati na razini onih koji se bave Međugorjem: Zašto ukazanja traju toliko dugo? Pa što ovi – pa što oni? Pa što ovako – pa što onako? Ili čuti Majčin poziv: Obrati se! Uči moliti srcem. Dopusti Bogu da mijenja tvoje srce...

Lakše je baviti se *Ivanom*, odnosno *Međugorjem*, jer tada *mi* nismo stavljeni u pitanje. Lakše je to nego čuti poziv na obraćenje koji je Ivan upućivao i koji Marija upućuje jer smo u tom slučaju *mi* stavljeni pred ogledalo: A ja? Je li *meni* potrebno obraćenje? Postoji li nešto *u mom* životu, što trebam mijenjati?

Što je *s nama*? Bavimo li se *Međugorjem*? Brojimo li hodočasnike? Ili nastojimo čuti što nam Kraljica Mira govori?

Neki govore: Gost, turist, sezona. Razlika je ako kažem: Gost i turist ili kad kažem hodočasnik. Jer prvo me ne stavlja u pitanje, a drugo me stavlja. Jer ako je ta osoba koja je izdaleka došla *hodočasnik*, što je *sa mnom*? Tko sam *ja*?

Razlika je ako kažem: sezona ili vrijeme milosti u godini. Ono prvo me ne obvezuje, a ovo drugo stavlja pred mene pitanja: Kako živim ovo vrijeme milosti? Možda propuštam to vrijeme darovano *jednoj* od tisuća generacija?

I *Ti*, poštovani hodočasnice, Međugorje možeš doživjeti na dva načina:

GOSPA JE IZABRALA IVANA JER IVAN PRED NAS STAVLJA PITANJA I U PITANJE! KAO U ONO VRIJEME, TAKO I DANAS IMAMO DVIJE MOGUĆNOSTI: MOŽEMO OSTATI NA RAZINI ONIH PISMOZNAACA KOJI SU DOŠLI IZ JERUZALEMA I BAVILI SE IVANOM: JESI LI TI MESIJA? JESI LI ILIJA? JESI LI PROROK? I OSTALI NEPROMIJENJENI. ILI IZBRATI ČUTI IVANA I NJEGOV POZIV UPUĆEN NAMA, MENI OSOBNO: OBRATI SE!

Da tražiš da ti bude ugodno (u hotelu, pensionu), da Ti je u sobi televizor, da imaš lift, klimatiziranu sobu... Nešto slično kako *turisti* čine. Ili da izabereš put koji te vodi *k rastu*: Da se kroz dane hodočašća odlučiš vježbati živjeti u Gospinoj školi. Da izabereš molitvu srcem u tišini, jedan dan posta srcem, klanjanje srcem, euharistiju srcem, susret s Milosrdnim ocem u ispovijedi, čitanje Božje riječi srcem, molitvu krunice na Podbrdu i križni put na Križevcu.

Ivan je otvarao ljudima oči. I Gospa to čini. Poslušajmo neke od njezinih riječi: „Vi, draga djeco, želite dobiti milosti, a ne molite. Ja vam ne mogu pomoći, jer se vi ne želite pokrenuti.“

„Vi pričate, pričate, a ne molite.“ „Trčite, radite, skupljate, a bez blagoslova. Vi ne molite!“ „Dječice, vi ne znate živjeti u milosti Božjoj.“ „Dječice, živite u vremenu kad vam Bog daje velike milosti, a vi ih ne znate iskoristiti. Brinete se za sve drugo, a za dušu i duhovni život najmanje. Probudite se iz umornog sna vaše duše i recite Bogu svom snagom Da.“ „Dječice, ljubite malo, molite još manje. Izgubljeni ste i ne znate što vam je cilj. Uzmite križ, gledajte Isusa i slijedite ga.“

Ivan i Marija ne ostaju kod kritike nego pokazuju izlaz. A izlaz je u obraćenju. Post – naravno radikalni, o kruhu i vodi, srijedom i petkom, povezan s molitvom – ima duboke veze s obraćenjem. Mi se nekad uspavamo, uljuljamo i mislimo da je sve u redu, a tek kad počnemo postiti, shvaćamo koliko toga propuštam. Propuštam rasti. Post nas drma i poziva na izlazak iz raznih oblika robovanja i sljepoće, iz stvari koje nas uvjeravaju da su jako važne, a koje nas zapravo zarobljavaju, te nas usmjerava na ono *jedino potrebno*, na ono *blago* na nebu koje je nepropadljivo.

Kad počnemo postiti, dođe nam u pamet: „Sjeti se čovječe...“ I ona druga: „Ne živi čovjek samo o kruhu nego i o Božjoj riječi.“

Sjetimo se Ivanovih pitanja iz tamnice upućenih Isusu: „Jesi li ti Mesija?“ Što Isus odgovara Ivanu? „Recite Ivanu: Gluhi čuju, hromi hodaju, slijepi gledaju...“ Isus dakle pokazuje na *plodove* u ljudima.

I ovdje neki postavljaju pitanje: Je li istina da se Gospa ukazuje? Što bi Isus odgovorio? Pogledajte *plodove!*

A kad pogledamo tolike hodočasnike koji ovamo dolaze, pitamo se što je to što pokreće tolike iz svakog kutka kugle zemaljske da se zapute ovamo, u Međugorje? Što je to što pokreće tolike da po nekoliko dana putuju kako bi ovdje u Kući mira postili 6 dana o kruhu i vodi? I nakon toga opet u autobus isto toliko vremena na povratku kući? A kad vidiš njihova lica – sama radost! Ona iskrena, iskonska! Ovdje su došli jer Nebo je ovdje tako blizu. Ovdje su došli zbog najveće i najvažnije potrebe – zbog potrebe duše! Da otkriju *veću* ljubav, da upoznaju srce Milosrdnog oca! Da pronađu pravi mir! Mir u srcu koji nikakvi nemiri ne mogu ukrasti!

Zato, dragi župljani! Vi ste u kušnjama, ali i u milosti već 37 godina. Gospa vas zove da budete kao *Marija*, a potrebe vas zovu da budete kao *Marta*. Sigurno je, trebamo biti i kao *Marta* koja se brine oko nekih stvari. Da nije toga, gdje bi toliki hodočasnici bili smješteni? No nemojmo ostati samo na razini izvanjske brige. Velika je to kušnja! I pravdati svoje izostanke sa svete mise i molitve zbog obveza. Kad smo blizu, a udaljili se iznutra, onda je misa i molitva *obveza*, a kad smo iznutra blizu, kad je svijest i srce probudeno, onda je misa, molitva *potreba* – potreba duše!

Kako se probuditi iz Martina sna i ne zaboraviti ono *jedno* što je potrebno i važno te kao *Marija* izjutra, po danu ili navečer znati provesti vrijeme do nogu *Prijatelja* naše duše.

Nemojmo se nikad naviknuti na ovo što se ovdje događa! Velika kušnja za nas je da budemo tako blizu, a tako daleko. Tako blizu izvoru, a da ostanemo žedni i površni. Bez nutarnjeg iskustva i rasta.

Sjetimo se starijeg sina iz prisposode o Milosrdnom ocu koji je bio blizu ocu. Nije to bio loš čovjek – pa on je ostao uz oca, radio je marljivo – ali negdje je pogriješio. Gdje? Srce mu je ostalo nerazvijeno, maleno, usko, kruto.

Nije se razvijao, nije rastao, nije postao sličan ocu i njegovu širokom srcu u kojem je ljubav vladala! Zašto nije? Jer ga nije *upoznao!*

I za nas je kušnja biti ovdje, blizu, a *ne upoznati* ono što nam Nebo, što nam Majka govori! Nemojmo dopustiti da budemo tako blizu, a tako daleko od njezina srca! A ona, Majka, nas je izabrala! I posebnu ulogu nam namijenila! Zar se to može, zar se to smije propustiti?!

Nemojmo dopustiti da nam je razvijeno sve što nam trendovi nude, a srce nam nerazvijeno – ono što Gospa želi! Ili da svojoj djeci omogućimo sve što svijet nudi, što trendovi i mode nameću, a ne omogućujemo im nutarnji rast – koji Gospa želi. I da buljeći u mobitel, znamo za sve pojedinosti koje se događaju u svijetu, a ne znamo vidjeti što je u vlastitu srcu!

Ima župljana koji su svjesni – bore se, ne daju se! Plivaju uzvodno! Uza sav posao ostavljaju sve i dolaze na svetu misu izjutra ili navečer, idu na Brdo ukazanja i Križevac, mole u obitelji ili stvaraju molitvene skupine, tri-četiri ili pet osoba. Primaju besplatno u svoje domove tolike osobe s invaliditetom, tolike godine primaju svećenike kad je njihova duhovna obnova... I toliko drugoga dobrog čine što se i ne vidi. Ovih dana bilo je Sedmo međunarodno hodočašće osoba s invaliditetom. Zbilja, mnogo je dobrote u tolikih ljudi! Osobe s invaliditetom su probudile tu dobrotu i nastao je pokret ljubavi i dobrote. Baš to Gospa ovdje želi: Probuditi dobrotu iz naših bića! Dobrotu koja u nama postoji.

I na koncu, sjetimo se Isusovih riječi o Ivanu Krstitelju: „On bijaše svjetiljka što gori i svijetli, a vi se htjedoste samo za čas naslađivati njegovom svjetlosti.“ I nas je kao i Židove u liku Ivana Krstitelja jednog Ivandana obasjala svjetlost...

A mi? Jesmo li se kao i Židovi samo za čas naslađivati tom svjetlošću? A onda potom nastavili živjeti kao da se *ništa* osobito nije dogodilo?

Sjetimo se: I našim je djedovima i bakama, očevima i majkama, a i nama, na Ivandan prije 37 godina kao i Elizabeti zaigralo srce od radosti kad je Majka došla k nama. Ovaj Ivandan prilika je da se uspavamo srce ponovno pokrene, da se radost ponovno probudi! Da ustanemo i odlučimo se *iznova* započeti! A *jedan* razlog dovoljan je za to – Majka nebeska došla je k nama!

KAKO NASTAJE PRIČA?

Kao mali često sam se pitao kako nastaje priča, jer sam ih uvijek volio slušati. Bilo mi je zanimljivo kako su stariji uvijek imali neku priču za svaku prigodu i životnu situaciju bila ona radosna ili tužna, poučna ili nas podsjeća na lijepe trenutke. Pitao sam se odakle im samo tolika pamet da ih mogu zapamtiti ili su imali posebnu milost pa im je Bog davao govoriti? A onda sam odrastao i shvatio kako priče ponekad same dođu i da ih ne treba tražiti. Sastavni su dio naših života, a najviše se pamte one koje u sebi imaju slično iskustvo s kojim se možemo poistovjetiti. Jednu takvu čuo sam sredinom lipnja za vrijeme međunarodnoga hodočašća osoba s invaliditetom i teškoćama u razvoju od mladića koji svakodnevno dolazi u svetište Kraljice Mira u Međugorju.

Povjerivši mi svoje iskustvo, poželio je da ga i drugi čuju. Rekao mi je da samo malo izmijenim opis njegova lika kako ga drugi ne bi prepoznali, ali da njegova priča bude prepoznatljiva, jer upućuje na Boga i Gospu kojoj svakodnevno zahvaljuje na milosti koju mu je darovala.

VELIKA ŽIVOTNA LEKCIJA

Bez nekoga uobičajenoga uvoda počeo je govoriti o svome životu:

Ja ti u životu baš i nisam imao puno veze s Bogom. Sad ćeš se ti čuditi kako sad to. Pa, jednostavno. Bilo mi je to teško priznati, ali ne želim više lagati da je bilo drugačije. Imam ti ja sad puno godina da bi me i kosa na glavi izdala ukoliko bih pomislio da sam nešto mladi. Spasi mi je bio što sam imao dobrog djeda i baku jer oni su mi usadili ovo malo vjere što imam. A Boga sam se bojao i sad ga se bojim, samo kad pomislim kako je djed o njemu govorio. – Ih! Nemaš ti pojma kako Bog sve vidi, sve čuje i sve zna što ti ja uradim. Kasnije sam ti ja shvatio da je bolje imati manje posla s Bogom, jer će i djed manje galamiti. Kod mene su ti njih dvojica isti – jedan kroz jedan. Sve što Bog ne bi trebao znati, to ti zna moj djed. On ti je mene tjerao kao Bog maglu najprije da naučim Boga moliti. To nije išlo lako, kao i sve drugo u mom životu. Pokušavao sam ja to iz sve snage i pameti što

GOSPIN ČUVAR

Jesi li se ikada pitao tko posprema u svetištu kada se svi ljudi razidu kućama? Tko učini da sve izgleda tako lijepo i uredno kada se drugi dan vratiš na isto mjesto? Imaju li oni naziv ili to čine neki posebni ljudi? Tko pomaže Gospi pospremiti sve te silne molitve kad sutra opet dođu novi hodočasnici s tisućama novih molbi, želja i zahvala?

Foto arhiv župa Međugorje

FRA ZVONKO BENKOVIĆ

sam imao, ali na kraju je ispalo da su se svi oko mene više trudili, nego ja sam. S godinama sam nekako naučio Očenaš, Zdravo Marijo i Slava Ocu, ali ostalo mi nije išlo.

Za prvu pričest sam se nekako provukao kao deva kroz iglene ušice, kako bi moja mater rekla, a ja ti nemam pojma što ti to znači. Na vrat na nos su me pustili na prvu pričest, a i dobro je bilo. Sve me je nekako bilo sram kada bih došao sa svojim na misu i s njima krenuo na pričest. Uvijek bi me netko držao ispred sebe i kada bi fratar naišao onda bi stavili svoju ruku na moja usta i govorili da mene preskoči, dok sam nisam počeo govoriti: – Križić! – Radovao sam se tome križiću svaki put sve dok nisam postao veliki pa me bilo sram. Baba me je tješila govoreći da me taj križić barem malo smiri i da me fratar svaki put dobro blagoslovi. Možda su me zato svaki dan vodili sa sobom na misu?

Zbog toga sam se svim silama potrudio da položim taj vjeronauk za prvu pričest. Svi su već odavno bili položili potrebni vjeronauk, ali meni nije pa nije išlo. Možda je u svemu tome bio problem što su mi još više stvorili pritisak da ja to mogu, a ja sam ih uporno uvjeravao da to ne će biti baš kako oni misle. Na kraju sam im dokazao da je moja teorija bila ispravna bez obzira koliko su se trudili da budu u krivu. Meni je bilo žao mladoga fratara kad sam vidio koliko se jadan trudio i govorio: – Ne brini se, bit će sve to dobro! – Ja sam ti bio u čudu pa sam mu cijelo vrijeme u sebi govorio: – Ma, jesi ti naivan. Nemaš ti pojma s kim ti imaš posla, ali mu to nisam nikada na glas rekao. Na kraju me je pustio na pričest, a ja sam ti cijelu misu gledao u Gospin kip i zahvaljivao joj što me je spasila od daljnjeg ispitivanja. Molio sam ti ja nju i za mladog fratara da se slučajno ne bi predomislio. E, to ti nije ni malo bilo lako. Nikad ti ne znaš što tim mladima može pasti na pamet.

Život je krenuo dalje sve do krizme na kojoj se ponovio sličan scenarij. Ovaj put su moji bili uvjereni da od krizme s mojom generacijom ne će biti ništa, a ja sam se potajno nadao da ću ih ovaj put iznenaditi. Imao sam drugačiju taktiku. Na početku vjeronauka obećao sam

Gospi da ću joj svaki put prije i poslije vjeronauka izmoliti po jednu Zdravo Mariju. Bio sam uporan, ali i ona se držala našega dogovora.

Kako je vjeronauk prolazio, novi mladi fratar je odmah shvatio da od mene i nema neke koristi. Trudio sam se biti miran kao bubica. Bio sam tako miran da sam za vrijeme vjeronauka mogao zamijeniti bilo kojeg kipa u crkvi. Sam sam sebe iznenadio kako sam mogao biti tako miran. Kad bi me štogod i upitao, ja sam samo nijemo gledao u njega i poput ribe otvarao usta bez i jednoga glasa. Onda, kad me nije pitao, razmišljao sam tko u našem svetištu pred Gospom čisti plato kada hodočasnici odu kući. – Zna li koliko oni iza sebe ostave muke i tereta, a koliko tek prolivenih suza i molitava? – Pitao sam se kako to Gospa uspije sve sabrati i tko joj to sve lijepo počisti do novoga dana, jer ona svaki novi dan treba ponovno slušati od jutra do mraka što joj drugi govore. Uz to mora biti mirna poput mene na vjeronauku.

Budući da mi je bilo dosadno, na jednom satu vjeronauka odlučio sam kako ću postati Gospin pomoćnik. Od tada svakoga dana dolazim po nekoliko puta u svetište. Jedno što mi je blizu kuće, jer ja ti živim u Međugorju pa ti nemam problema s tim da pitam nekoga hoće li me povesti sa sobom do tamo, drugo što ti je tamo uvijek lijepo. Ja ti bez pitanja mogu svaki dan malo otići od kuće i vidjeti što Gospa radi, ima li gužve kod njezina kipa, kakve su boje oni koji se mole kod nje, što joj govore i koliko dugo ostaju kod nje. Gledao sam ja kako oni dolaze, kako se ponizno klanjaju do zemlje i dugo kleče na golim koljenima, dok nešto tiho izgovaraju otvarajući usta. Shvatio sam da oni pritom nešto govore, ali dovoljno tiho da ih samo Gospa čuje i razumije. Mene taj dio i ne zanima. Stariji su mi rekli da je to njihova privatna stvar i da se u razgovor hodočasnika i Gospe ne smijem petljati. Oni kažu da svaki hodočasnik ima svoju muku i da ju dolazi ostaviti, poput moje bake, kod Gospe.

Dugo sam ti ja tražio gdje je to, ima li nekakva tajna kutija koju ja nisam vidio ili to nekako spuštaju u zemlju. Jednom sam pomislio da to sve pokušam onaj fratar koji svaki dan zalijeva

cvijeće. – Jesi li ga jednom vidio? E, čudan ti je on lik. Meni najviše slični na djeda božićnjaka jer je sijed i čelav kao on, samo što mu je brada nešto kratka. Promatrao sam ti ga ja danima, onako sa strane da me ne bi primijetio. On ti vazda nešto radi i nikada nema puno vremena. Jedan dan ti samo kopa i kopa sve dok mu sunce ne udari u glavu. Drugi dan ti opet samo sadi cvijeće, a cvijeća kao u priči. Treći dan samo uzme vodu i topi to cvijeće da će se podaviti od vode. Četvrti dan samo hoda u onoj muškoj haljini i moli očenaše. E, čudna ti fratra, ali dobar je. Voli ti on Gospu i to ti je dobro, a uz to ima najbolje zanimanje jer on ti je sigurno Gospin vrtlar čim voli cvijeće.

HODOČASNIK

Nikada nisam razumio što je to biti hodočasnik? U kući često govore da kod nas dolazi puno hodočasnika iz daleka, ali nikada ne govore da sam i ja hodočasnik. I ja ti svaki dan idem pješke do Gospe i nazad kući. I ja sam ti onda isto hodočasnik. Uz to sam naučio moliti očenaše kao Gospin vrtlar. To mi baš dobro ide. Kad krenem Gospi, otac i majka mi uvijek kažu: – Jesi ponio očenaše da ne ideš badava kod Gospe? – Jesam! – kažem ja njima i pokazem im da za svaki dan u mjesecu imam nove, a za nedjelje imam i po dvoje.

Kad ti ja dođem kod Gospe, onda ti je ja pozdravim poput hodočasnika. Naučio sam ti ja otvarati usta poput onih stranaca koje sam dugo gledao. Onda ti i oni misle da ja s Gospom isto tako razgovaram, kao i oni. Dobro ti to meni ide. Molim ti ja kao veliki, ali mi najviše ide ono sa Sveta Marijo, moli za nas. Ih, to ti ja izgovorim na brzinu. Kad sve to završim, onda se obidem nekoliko krugova oko Gospe da joj se zahvalim za dida i babu, za čaću i mater, za braću i sestre, za fratere i sve one koji se sa mnom upitaju.

Od neki dan ti molim ja i za oglas u novinama. Susjed mi je rekao da bih mogao dobiti posao kao Gospin čuvar koliko vremena provodim kod nje samo kad fratri objave natječaj u novinama. Sad ti ja to molim svaki dan, a ako čuješ da su objavili, slobodno mi javi. Mene ćeš lako prepoznati. Ja sam ti onaj s očenašima kod Gospina bijeloga kipa pred crkvom.

SPASENJE SVIJETA PO NJEGOVOJ SNAZI

FRA GORAN
AZINOVIĆ

I SAD MI JE U SJEĆANJU SLIKA KOJU PAMTIM JOŠ IZ SJEMENIŠNIH DANA. Naime, mi sjemeništarci smo zajedno sa svojim odgojiteljima došli iz Visokog na hodočašće u Međugorje. Bio nas je popriličan broj, a na platou župne crkve dočekao nas je fra Branko Radoš, tadašnji župnik.

Sjedeći na stepenicama pomno smo ga slušali dok nam je govorio o svemu onome što se u ovoj župi događalo i događa; o ukazanjima, vidiocima, hodočasnicima, programima, seminarima, o mladima. Naglasak je stavljao na seminare koji se kroz godinu održavaju u Međugorju. Na naše pitanje koji bi od ovih seminara posebno izdvojio, bez imalo je promišljanja odgovorio: Seminar, odnosno duhovna obnova za svećenike.

Tada nam je fra Branko ispričao zgodu o jednom mladom svećeniku koji je službovao u župi poprilično oskudnoj vjernicima. Mladih u njoj gotovo da i nije bilo. Bilo kakva inicijativa koju bi u toj župi pokrenuo, kako bi zajednica malo živnula, nije nailazila na odjek i to ga je jako razočaravalo. Izgubio je i volju i polet te je s vremenom prestao i moliti. Više nije osjećao radost u svom pozivu već tjeskobu koja je polako prelazila u duboku depresiju. Jedini izlaz iz tog teškog stanja vidio je u napuštanju svećeničke službe.

Prijatelji, primijetivši njegovu nutarnju borbu, predložili su mu da pođe u Međugorje. On se isprva jako opirao, no oni su i dalje inzistirali. Naposljetku je odlučio ipak otići. Mislio je kako odlazak u Međugorje i tako ne može biti na odmet niti će ičim naškoditi, a za napuštanje

svećeničke službe nikada nije kasno pa to može učiniti i po povratku iz Međugorja.

U Međugorje je došao bez ikakvih očekivanja baš u vrijeme duhovne obnove za svećenike. I tu je iznova doživio rođenje svoga poziva. Vidjevši tolike svećenike, osjetio je da nije sam. Ovdje u Međugorju spoznao je da Crkva ne umire, već da je, sastavljena od mnogo udova, snažna i živa. Osjetio je da ljudi trebaju svećenika. Dijeleći im sakramente, i sam je obnovio ljubav prema sakramentima. Osjetio je da je njegov poziv uzvišen i da ga Krist treba, da ga Crkva treba. Osjetio se posebnim zato što je svećenik – Kristov službenik. Po Mariji iznova je zavolio svoj poziv. Vratio se je kući obnovljen s potpunom sigurnošću u svoje zvanje i poslanje. Ovom nam je prisposodobom, kao kandidatima i budućim svećenicima, želio ukazati kako ovdje u Međugorju možemo uvijek pronaći duhovnu okrepju, snagu i jasnoću kako bismo osjetili ljepotu svećeničkog poziva. Ova se prisposodba tako snažno usjela u moje pamćenje te me trajno pratila na mojem putu prema svećeništvu.

Već u samim počecima ukazanja Gospa u svojim porukama osobito pažnju poklanja svećenicima. Oni su njezina trajna briga. Za njih uvijek nalazi utješnu riječ, ali potiče i druge da se otvore molitvi za njih. Svećenici neprestano dolaze u Gospinu školu da nauče kako nasljedovati Isusa po uzoru kako je to činila Ona koja je istinski uzor u ljubavi prema Kristu.

U Međugorju svećenik iznova doživljava ljepotu i uzvišenost slavljenja Euharistije, moljenja krunice, ispovijedanja i klanjanja pred Presvetim. I dok je u mnogim župama ispovijed površna ili posve iščezava, ovdje u

Već u samim počecima ukazanja Gospa u svojim porukama osobito pažnju poklanja svećenicima. Oni su njezina trajna briga. Za njih uvijek nalazi utješnu riječ, ali potiče i druge da se otvore molitvi za njih. Svećenici neprestano dolaze u Gospinu školu da nauče kako nasljedovati Isusa po uzoru kako je to činila Ona koja je istinski uzor u ljubavi prema Kristu.

Međugorju ona je tako duboka i temeljita. Ovdje svećenici obnavljaju ljubav prema sakramentu pomirenja i uistinu spoznaju što znači oprostiti u ime Kristovo. Mnogi od njih svjedoče kako se čudesne Božje milosti izljevaju upravo u ispovjedaonici.

Naša Nebeska Majka ovdje u Međugorju neprestano bdije nad svećenicima, a Isus pun ljubavi i s neizmjenom nježnošću gleda na svoje službenike koji mu postadoše prijatelji, i kojima je povjerio zadaću da ostvare Njegov san: Spasenje svijeta po Njegovoj snazi.

Sedmo međunarodno hodočašće za osobe s invaliditetom

LOGIKA EVANĐELJA

PAULA TOMIĆ

U nedjelju 17. lipnja završilo je 7. međunarodno hodočašće za osobe s invaliditetom. Tema ovogodišnjeg susreta bila je ŽIVJETI OD BOŽJE RIJEČI – „Tada im otvori pamet da razumiju Pisma“ (Lk 24,45). Stoga je cijelo hodočašće bilo svojevrsno razmatranje o razlici između LOGIKE SVIJETA i LOGIKE EVANĐELJA. Ove dvije stvarnosti nikako ne idu zajedno, dapače, potpuno su suprotne. Ono što je po logici svijeta važno, po logici evanđelja je isprazno i obrnuto. Logika evanđelja sažeta je u BLAŽENSTVIMA. Blago siromašnima, progonjenima, bolesnima, ostavljenima... Gledajući na sve ovdje okupljene, po logici svijeta mogli bismo reći: „Jadni oni!“ Ali po logici evanđelja mi možemo reći: „Blago vama!“ Potrebno je hodati u vjeri i otvarati se svakodnevno Duhu Svetom kako bismo usvojili i živjeli u svojim životima ovu logiku blaženstava. Ovih dana hodočašća vjera je bila tako jasno opipljiva: u blaženstvima koja nose bolesni, slomljeni, ograničeni, maleni, potrebiti, nemoćni... Oni doista u svom tijelu nose Kristovu patnju, a u svojim dušama mekoću koja rastapa

tvrdoću srca, ruši brane egoizma te slama svaki izgovor samodostatnosti. Ovo hodočašće je PROROČKI ZNAK za naše vrijeme koje ljubi ljudsku snagu i ljudsko znanje, intelekt i iskoristivost! Ne, toga ovih dana u Međugorju nije bilo, ali je bilo puno srca, ljubavi, pomoći, zajedništva, žrtve, pjesme, radosti... I dok ono prvo svjetsko ostavlja ljude praznima, bez smisla i humanosti, ovaj život po logici evanđelja donosi nebesku puninu koja čovjeku otkriva njegovo pravo lice: ljubljenog djeteta Božjeg.

U RIJEČI I SLICI

Cijelo hodočašće bilo je prepuno simbola. Ne kaže se uzalud kako slika govori tisuću riječi. Na početku hodočašća temu evanđelja predstavila su ova slatka dječica. A budući da ove godine slavimo i 160 obljetnicu ukazanja u Lourdesu, dva puta smo imali ovaj lijepi igrokaz uprizorenja lurdskih ukazanja.

Evanđelje po Mateju koje predstavlja lik „čovjeka“ govori o tome kakav je čovjek. Matej, koji je i sam bio carinik, grješan i slab, pokazuje

kroz svoje evanđelje svu slabost i nedostatak čovjeka, njegovu potrebu za Bogom i spasiteljem.

Evanđelje po Marku koje simbolizira lik „lava“, s druge strane pokazuje da je čovjekova jedina snaga ne u njemu samome nego u Isusu „lavu iz plemena Judina“. Isus je onaj u kojem čovjek pobjeđuje sebe, svijet i grijeh.

Evanđelje po Luki simbolizira lik „bika“. I kao što su Židovi prinostili paljenice bikova za zadovoljstina svojih grijeha, Luka (po zanimanju liječnik) u svom evanđelju govori kako je Isus onaj koji liječi i ozdravlja, njegovom krvlju mi smo spašeni i otkupljeni.

Evanđelje po Ivanu, koje simbolizira lik „orla“, govori o ljubavi. Kao što orao sve gleda s visine, tako i ljubav sve nadvisuje. Ivan nam u svom evanđelju govori kako primati Božju ljubav kroz dva glavna kanala: euharistiju i BD Mariju.

Molitve, euharistija, druženja, predavanja, svjedočanstva... bila su kanali kojima su se srca svih prisutnih napajala milostima Božje ljubavi u zagrljaju naše međugorske Majke.

Kako je počelo?

Hodočašća za osobe s invaliditetom, njihove prijatelje i volontere u Medugorje započela je prvi put 1998. godine s. Rastislava Ralbovski iz Đakova. U suradnji s pokojnim fra Slavkom Barbarićem imali su tada osiguran besplatni smještaj u kući molitve Domus Pacis. Za jubilarnu godinu 2000. u hodočašće su uspjeli uključiti sve zajednice „Vjere i Svjetla“ u Hrvatskoj, a fra Leonard Oreč im je omogućio korištenje dvorane Ivana Pavla II iza crkve za zajedničke točke molitve i svjedočanstva. Hodočašća su se, uz mali prekid, od 2006. godine redovito nastavila svakog zadnjeg vikenda u rujnu s tim da su se glavni zajednički susreti premjestili u prostorije Majčinog sela. Cilj hodočašća je, osim pronalaženja ohrabrenja i nove snage za nošenje

njihova križa, postao i uključivanje lokalnih udruga u rad i animaciju osoba s invaliditetom. Od 2011. godine udruga „Susret“ iz Čitluka pod vodstvom gđe. Jasne Vasilj aktivnije se uključuje u te jednodnevne susrete.

Prvo Međunarodno hodočašće za osobe s invaliditetom bilo je 2012. godine, u sklopu hodočašća iz Đakova, zadnjeg vikenda u rujnu, kada župa Medugorje uz Udruhu „Susret“ i „Majčino selo“ postaje suorganizator i u organiziranju jednodnevnog hodočašća za sve zainteresirane udruge iz okolice. Prekrasni dojmovi i ohrabrenja, posebno fra Svetozara Kraljevića, tada ravnatelja Majčina Sela, potaknuli su sve tadašnje organizatore da se sljedeće godine, dakle 2013. pokuša s višednevnim programom.

Drugo hodočašće, a prvo višednevno održano je od 19. – 22. rujna 2013. pod nazivom „Živite svoju vjeru“. Predavanje za roditelje i prijatelje održao je fra Tomislav Pervan.

Treće međunarodno hodočašće održano je 23. – 26. 10. 2014., a fra Marinko Šakota imao je predavanje na temu „U Marijinoj školi“, koja je zatim postala i univerzalna tema svakog hodočašća. Na hodočašću je sudjelovalo oko 1 350

hodočasnika iz različitih jezičnih skupina (grupe iz Hrvatske, Poljske, Slovačke, Ukrajine, Latvije i Italije).

Četvrto Međunarodno hodočašće osoba s invaliditetom, na prijedlog samih župljana, pomaknuto je na mjesec lipanj, pa se tako održalo 11. – 14. 6. 2015. U njemu je sudjelovalo oko 1 500 sudionika iz više zemalja. Poseban gost i predavač bila je Marie-Hélène Mathieu (utemeljiteljica međunarodnog pokreta „Vjera i Svjetlo“.)

Prošle godine, na Šestom međunarodnom hodočašću župljani su ugostili više od 2 300 sudionika. Svake godine hodočašće raste po broju sudionika i po kvaliteti programa, ponajviše zahvaljujući pomoći samih župljana Medugorja koji im omogućuju besplatni boravak.

Svjedočanstva sudionika

OBILJE MILOSTI

Svatko je ovih dana dobio ono što mu je trebalo. Majke i očevi, braća i sestre dobili su snagu za hoditi dalje kroz život.

Ovako piše **Jadranka Milinović** iz Splita, majka slabovidnog sina Ivana i kćerke Ivane u kolicima: „Ohrabreni i ispunjeni vjerom vratili smo se našim domovima pripovijedajući koliko nam je bilo lijepo s vama, koliko smo bili prihvaćeni, te kako se veselimo ponovnom susretu. Sredinom 5. mjeseca čula sam za hodočašće, no tada nisam vjerovala, iscrpljena operacijama, da ću imati snage za put. Duboko u sebi sam zazvala Našu Majku da se želim odazvati na poziv, da želim doći. Moja kćer Ivana koja ima sada 19. godina, osoba s invaliditetom, moj sin koji je bio velika podrška, i ja, uz Božji blagoslov smo ipak uspjeli doći. Uvijek su molbe i želje velike, ali ovaj put sam samo htjela učiniti svoju vjeru jačom, učvrstiti je i moliti za snagu koja nam je svima potrebna u teškim trenucima života. I onda još jednom, vidim i zahvalim se Bogu jer je velik. Hvala Majci Mariji što je ukazala mom sinu kroz propovijedi i predavanja na jedan drugi svijet pun iskrene ljubavi, prihvaćenosti, mira i spokoja. Hvala, jer idemo lakši i smireniji kući, mirniji jer smo predali sve u Božje ruke. Hvala vam još jednom svima, hvala Našoj Majci, Bog vas blagoslovio.“

Osobe koje nose neku poteškoću osjetile su se ohrabrene i utješene. To svjedoči i **Alen Bojić** iz župe Kraljeva Sutjeska: „Bio sam u Medugorju.

Dolazim u ovo Marijansko svetište češće, ali ovo mi je bilo prvi put da budem na susretu osoba s teškoćama u razvoju. Moram priznati da sam bio zabrinut za svoju budućnost. No, kada sam vidio sve one volontere i poslužitelje, moje srce i duša ispunjeni su pozitivom i Božjim blagoslovom. Neka vas sve čuvaju i blagoslivljaju dragi Bog i BD Marija.“

Ipak, možda su najjača svjedočanstva koja ostaju utisnuta duboko u srcima onih koji se ponude biti tu kao pratnja, volonteri, pratitelji. Upravo tu mističnu snagu i poslanje osoba s invaliditetom posvjedočila je **Fani**, volonterka crkve sv. Filip Neri iz Splita. Njihova priča ide ovako: „Na klanjanju u subotu Fani je prvi put primijetila Duju. Duje ima dvadesetak godina i zbog štete koju su na njegovom mozgu ostavili učestali napadi epilepsije, već odavno je u kolicima. Prošle godine je prvi put došao na hodočašće u Medugorje i nije imao ni jedan napad. Bio je veseo, znatiželjan, zadovoljan... Ove godine je zbog dva epileptična napada veći dio programa preležao i prosjedio u pansionu svog domaćina, zbunjen, umoran, umrtvljen...“

Zahvaljujući volonterima koji su to vrijeme bili uz njega, barem je mama imala priliku malo se maknuti, doći u žutu dvoranu na program, otići na misu...“

U subotu navečer se Duje osjećao dobro, pa su oboje mogli doći na klanjanje. Tu ih je vidjela Fani: „Subota...“

Posebno klanjanje u Medugorju... Posebno po tome jer je dio ispred vanjskog oltara prepun osoba s teškoćama u razvoju. Često se pitam čije su potrebe posebnije, naše ili njihove? Isus je među nama, tišina vlada, svi mu se u mislima obraćaju, onako kako im to vjera već dozvoljava.

Duje je momak u kolicima, poput djeteta, s majkom je tu.

Duje razmišlja glasno. On je dijete, a djeca su spontana. Isus je rekao budite kao djeca.

Možda nekome i smeta, jer Duje ometa njegovu tišinu. Duje mami govori glasno nekoliko puta... „Ti si najbolja mama na svitu.“ Mama ga opominje, utišava, govori mu: „Isus je tu.“

„Isuse, volim te... Isuse, volim te...“, ponavlja on glasno.

Isus je tu... On mi se pokazuje u Duju. Njegova ljubav prema majci, čista i djetinja, podsjeća na Isusovu. Njegovo pitanje upućeno majci... Jesam li ja najbolji sin na svijetu?

Moje srce zna da je Isus sada tu..., kroz Duju mi govori.

Mi kažemo za Duju da je momak s posebnim potrebama, ali Duje to ne zna. On je najbolji sin na svijetu. On je poput Isusa dragocjen svojoj majci. Njihova je ljubav nešto posebno.

A moje je srce puno, jer sam Ga prepoznala u Duju, i jer sam zahvalna na svim osobama koje su posebnije od nas u Isusovim očima, jer imaju srce čisto i nisu slučajno u našoj blizini.

One su naš najbliži put k Isusu...“

Kada je Isus rekao: „Pustite k meni malene“, znam da je na njih mislio.

Hvala ti, Isuse, na tvojim malenima!“

Bog koji govori preko najmanjih

Obično pišem svjedočanstva drugih ljudi. I ponekad, moram priznati, njihovo ushićenje, riječi pune mira, iskustva punine, Božje ljubavi... više su nešto što, eto, teoretski znam da se događalo i događa ovdje u Međugorju. Ta Međugorje je po tome poznato. Već 37 godina ljudi ovdje dolaze jer ih Gospa privlači svojim konopima ljubavi, jer ih majčinski miluje kako bi im otopila srca ispod ledenih naslaga strahova, rana, grubosti života i svijeta.

Ovaj put i ja sam na strani svjedoka. Na drugoj strani mikrofona. Kao ona koja može posvjedočiti kako je vrijeme koje sam zajedno sa svojom obitelji provela na Sedmom međunarodnom hodočašću za osobe s invaliditetom promijenilo i moje srce i odnose u mojoj obitelji. Kad doista postaneš svjestan da si na novi način i još više zavolio svoje darovano dijete s teškoćama, kad ga počneš gledati kao „medalju posebnosti“ koja je učinila da ste i ti i tvoja obitelj posebni, onda vidiš kako je u Međugorju doista jedna velika MILOST na djelu, kako nije prestalo vrijeme ČUDA!

Ponekad milost djeluje jako brzo. Dovoljan je samo trenutak, ako Bog prije te srce pripremi. Ponekad ga tek ovdje u Međugorju sprema kroz molitvene trenutke na Podbrdu, Križevcu, večernjem molitvenom programu... Naša je srca mijenjao kroz susrete s ljudima koji su isto tako

kao i mi imali djecu s teškoćama ili osobe s invaliditetom ili s volonterima koji su im srčano pomagali, odnosno, za njih bili njihove oči, ruke, noge... dok su svi oni „prezreni od svijeta“ za njih bili njihovo srce. Najviše i najfinije duhovne vibracije čiste ljubavi i žrtve, snaga zajedništva, prijateljstva i mira bile su tako jake sve ove dane da su se jednostavno utiskivale u tijela svih prisutnih, pa čak i u zemlju i kamen po kojima ovdje hodamo. Nije ni čudo što su se brojne duše otvarale, izljevale u suzama i smijehu svoju bol ili radost.

Ako se pitamo u čemu je tajna Međugorja, u čemu je tajna obraćenja tolikih ljudi kroz sve ove godine Gospinih ukazanja, odgovor je tako lako smisliti. Samo zakorači po kamenu Podbrda ili Križevca, samo klekni na kameni pod ispred Presvetog u crkvi, samo otvori srce u ispovjedaonici – i osjetit ćeš tu snagu žrtve i molitve, tu snagu služenja i darivanja, tu snagu slavljenja i pjesme – koju Gospa u svom Bezgrješnom srcu akumulira i po čistoj žrtvi Isusovog Presvetog srca posvećuje i prinosi Bogu Ocu.

Nositi blagoslov

Prema jednoj legendi sv. Franjo pozvao je svoga subrata da idu naviještati Radosnu vijest. I proveli su cijeli dan šetajući kroz to selo. Vrativši se u samostan, brat ga je upitao: Pa, Franjo, zašto nismo propovijedali? A Franjo je odgovorio: Pa jesmo propovijedali – sama naša prisutnost je dovoljno govorila!

Ovih dana uistinu je sama prisutnost osoba s invaliditetom govorila jače nego ikoga riječ. Bilo je uistinu lijepo biti svjedokom ovakvog „šutećeg“ propovijedanja evanđelja. Najbolje su to osjetili domaćini, župljani, koji su ih u svoje domove primili

besplatno. Razgovarajući sa župljanima, tako me ugodno iznenadio način na koji oni gledaju na taj svoj čin velikodušnosti: kao na jednostavnu otvorenost Božjem blagoslovu ili puštanje blagoslova u kuću! I ljudi nisu ni malo sumnjali. Dakle, obistinila se riječ evanđelja da je blaženije davati nego primati i da Bog ljubi vesela darivatelja. A također mi je lijepo bilo vidjeti i čuti kako su župljani svjedočili da su i konkretno doživjeli taj Božji blagoslov, jer im je nakon što su primili ove hodočasnike besplatno, Bog poslao grupe koje nikako nisu očekivali!

Međugorje je već 37. godina „živi žrtvenik ljubavi“ koja posvećuje sve koji ovdje dođu, pa i cijeli svijet.

Svjedočim kako je važno BITI u Međugorju. Kako je važno ovdje hodati, moliti, klanjati se, smijati, pjevati, jesti, razgovarati, biti na svetoj misi... Ako si imalo otvorena srca, ako imalo želiš dati Bogu prostora da uđe u tvoj život – On će to učiniti. Ovo nisu samo riječi koje ste već sto puta čuli. Ovo je živo svjedočanstvo majke koja ima dijete s autizmom. I to dijete je plakalo jer se ovaj put nismo bili popeli na Podbrdo kao što smo inače radili prošlih hodočašća. Filip je htio na brdo. Kad smo došli kući, uzeo je dječju plišanu igračku Gospe i rekao: „A ha, to je na brdu. Tamo se penjati!“ Dakle, moje dijete je razumjelo da je na Podbrdu Gospa. Morali smo mu obećati da ćemo ga voditi neki drugi put. A kad smo prelistavali fotografije hodočašća, na sliku križa s Križevca, uperio je prstom i uzviknuo: „Mama vidi križić! Križevac!“ (Onaj križić koji se po noći vidi osvijetljen i koji je on redovito pokazivao svima nama.)

Što mi ovo govori i što vama pokušavam reći? To da naš Bog nije nijemi Bog. On nam govori preko svoje Majke, preko najmanjih, preko ljudi čistoga srca, preko djece. Ovdje u Međugorju se na poseban način osjeća „Božji govor“. I to čak djeca s intelektualnim i drugim teškoćama mogu osjetiti i razumjeti. Možda ne glavom, ali srcem sigurno da. A to zapravo i jest najvažnije. Nama „zdravima“ nekad treba puno više tog srca. Zato valjda i toliko dugo traje ova međugorska Gospina škola ljubavi.

Dobrota koja je izišla na vidjelo

Osobe s teškoćama i invaliditetom imaju taj dar da u drugim ljudima probude i istisnu na vidjelo svu skrivenu dobrotu koju nose u sebi. I upravo se to ovih dana u Međugorju događalo. Puno dobrote vidjelo se na svakom koraku. Od besplatnog smještaja koji su za sve sudionike omogućili župljani Međugorja, od nekih restorana koji su ugošćivali župne volontere, pa do prekrasnog odaziva članova zajednice Cenacolo, lovačkih društava Golub i Orao iz Čitluka, HGSS-a Čitluk, Marijinih ruku, Taxi službe koji su na nosilkama ili na leđima prenijeli velik broj nepokretnih osoba na Podbrdo i tako im omogućili doći do mjesta ukazanja što je za većinu njih bio doista nedostižni san. U subotu poslijepodne sve je razveselila darežljiva zacuska koju su tako lijepo i toplo za sve sudionike priredili trećoredci Čitluka, Gradniča i Blatnice te nastavnici i roditelji OŠ. Bijakoviči. Podrška i želja za suradnjom osjećala se u svim segmentima organizacije: od župnog ureda, ureda informacija, radio Mira, fotografske službe, tehničara župe i dvorane, prevoditelja... uistinu svatko tko je ikako mogao, svesrdno je pomogao.

Osjetili su to i svi prisutni hodočasnici koji su se teška srca vraćali kućama. Puno djece s poteškoćama govorilo je kako im je ovdje tako lijepo da ne žele ići kući. A isto tako i puno nas odraslih.

Ugošćivanje anđela

Vrijeme brzo prolazi. Evo već je nepunih mjesec dana prošlo od zadnjeg 7. međunarodnog hodočašća osoba s invaliditetom, a još smo moja obitelj i ja pod velikim dojmom cijelog hodočašća. U našem domu smo imali veći broj osoba sa invaliditetom, njihovih obitelji i pratitelja. Tih dana imali smo osjećaj kao da se nebo spustilo nad Međugorje i u naš dom. Na svakom koraku, u svakom satu, minuti i sekundi radost je vladala na svakom licu pa je tako i moja obitelj

bila blagoslovljena tom nebeskom milošću da može biti jedan mali djelić te radosti. Naša srca su u isto vrijeme bila i sretna i tužna. Sretna, jer su tim ljudima vratila osmijeh na lice, vjeru da nisu sami na ovom svijetu i da ih Bog neizmerno ljubi. Ljubi ih jer su anđeli predivna i čista srca i bili smo počašćeni od Boga da možemo biti sa anđelima pod istim krovom. Tužni smo bili jer im ne možemo dati koliko njima još treba. Mogu posvjedočiti da je za vrijeme ovih MILOSIH dana koja su nam bila darovana toliko suza teklo, toliko blagoslova se izreklo, zagrljaja i poljubaca udijelilo da je meni nemoguće ovo pisati, a da suze ne naviru. Ljubav je vladala i osjećala se svugdje.

Zadnji dan hodočašća, u nedjelju, prije župne svete mise u 11 sati kojom završava hodočašće, svim okupljenima, a posebno sudionicima Hodočašća za osobe s invaliditetom, obratio se vidioc Ivan Dragičević ovim riječima:

Dragi prijatelji u Kristu!

Od srca vas pozdravljam i želim vam reći da sam uistinu počašćen što mogu danas s vama podijeliti svoje iskustvo! Kao što sigurno znate i čuli ste, već je skoro 37 godina od kada mi je Bog dao milost da vidim nje-govu Majku! Ona nas uvijek uči da je odgovor na temeljna pitanja našeg života sadržan u Svetom Pismu, u Evanđelju! Pa tako promišljajući što reći povodom vašeg sedmog hodočašća ovdje u Međugorje, nekako su mi se nametnule ove misli! Kada Isusa u Evanđelju Židovi pitaju o čovjeku onoga vremena koji je bio sa posebnim potrebama (slijep), Židovi krivo prosuđuju stanje osobe koja trpi, misle da je posljedica grijeha. Ali Isus daje jasan i nedvosmislen odgovor koji pokazuje tko ste vi i kako razumijevati vaše poslanje u ovom svijetu! ISUS kaže da ste vi oni koje je Bog izabrao da se po vama očituju DJELA BOŽJA! Dakle, predragi, vi ste uistinu miljenici Božji i vi ste poslani u ovaj svijet da se po vama očituju velika djela Božja! Budite ponosni na to, hranite dušu molitvom i strpljenjem da bi mogli odgovoriti na taj poziv! Budite strpljivi u nošenju životnog križa jer ste tako slični našem Spasitelju. Usudio bih se reći, vi ste Kristov miomiris na ovoj zemlji. Po vama i vašem trpljenju Bog izvodi svoja čudesna djela! Vi ste oni koji svojim trpljenjem i patnjom doprinosite da mir dođe u ovaj svijet. Vi svojim patnjama doprinosite i ostvarivanju Gospinih planova i Ona vas kao nebeska Majka neizmerno voli i neizmerno ljubi! Pa kao što je sudjelovala na Isusovom križnom putu, Ona je i na vašim životnim križnim putevima prisutna... Njezinom majčinskom Srcu poznata su sva vaša trpljenja. Ona poznaje svaku vašu suzu, svaki vaš bolni uzdah, Ona vas hrabri i jača da izdržite. Jer kao što rekoh, vi ste slični njenom Isusu po patnjama i žrtvi... Ona će otrti suzu i s vašeg lica jer vas ljubi i jer se preko vas Božji planovi brže i lakše ostvaruju!

Dvije tri riječi i vama, dragi skrbnici naših ljubljenih patnika... Hvala vam od srca u ime Majke Božje za sve ono što činite za ovu braću i sestru! Nebeska Majka će vam znati uzvratiti za vašu ljubav i skrb! Pa kao što reče jedan kardinal, svaka osoba je siromašna da pomaže potrebitima ako nije bogata Bogom! Pa da bismo postali bogati Gospodinom i tako još bolje i više skrbili o braći i sestrama s posebnim potrebama, molimo još više, postimo još bolje i slavimo svetu misu što češće i tako će Krist biti u nama sve očitiji. Na taj način mi ćemo postati sve više Kristovi i bit ćemo obučeni u snagu odozgor i imat ćemo u srcu iste osjećaje koje imaju Isus i Gospa kada se skrbe o svima nama!

Bog vas blagoslovi! Molim i zagovaram i preporučam vas sve pred Majkom Božjom!

Zato dragom Bogu i našoj Majci Nebeskoj HVALA na ovom blagoslovu da su se naša srca spojila sada i ubuduće. Hodočasnici s invaliditetom (djeca i odrasli) su oplemenili svoju obitelj tako da smo MI njihovi dužnici ZAUVIJEK.

Očekujemo ih s velikim nestrpljenjem i iduće godine i molimo dragu Gospu da što više ljudi otvori svoja srca i prepozna živu Božju ljubav u njima i njihovim srcima!

Branka Ostojić, pansion MONIKA

I ove godine hodočastimo s osobama s invaliditetom iz Đakova u Međugorje, našoj Majci, Kraljici Mira. Dolazi mi spontano u sjećanje naše prvo hodočašće u svibnju 1998. g., jer je bilo točno prije 20 godina. Tada smo se usudili krenuti Majci pod njeno okrilje, jer nam je fra Slavko darovao besplatan smještaj i hranu u Domus pacis. Tako smo započeli dugogodišnja hodočašćenja, dok nismo doživjeli radost međunarodnih susreta. Porastao je broj hodočasnika, ali je porasla i dobrota župljana koji sada daju besplatan smještaj i hranu bez obzira na povećanje broja onih koji dolaze. Sve je to plod Gospine škole.

Pod okriljem Majke

Foto arhiv župa Međugorje

S. RASTISLAVA RALBOVSKY

SVAKA ČAST MAJKAMA!

Ovogodišnje hodočašće osobno me je na poseban način približilo majkama osoba s teškoćama u razvoju. Bilo je tu i očeva, ali u pratnji su bile većinom majke. S ganućem sam promatrala što toj djeci znači majka, i što tim majkama znače njihova djeca. Koliko pogleda ljubavi i brižljive skrbi! A bilo je djece s različitim poteškoćama. S divljenjem sam razmišljala o tome kako za njih nema radnog vremena: noću, danju one su tu za svoju djecu, napose za onu koja zahtijevaju veliku strpljivost i budnu pažnju na svaki pokret... Gospa kao Majka sigurno je tim majkama na poseban način bliska. Nije li onda njezino djelo da te majke s njihovom djecom okupi pod svoje okrilje i da ojača upravo majke za njihovu tešku zadaću? Na svakom hodočašću doživljavala sam ljubav i radost koju pružaju djeca s teškoćama. Ovaj put sam više doživljavala majke: njihovu nesebičnu ljubav za djecu i njihovu sreću što im se omogućilo da sa svojom djecom dođu u Međugorje, što inače ne bi mogle. Njihove suze zahvalnice govorile su više od riječi. I to me je navodilo na odluku, kako treba tim majkama pružiti još više pomoći svake vrsti, jer to zaslužuju. A najveća pomoć majkama je kad se omogući njihovoj djeci da budu sretna. Gospa u Međugorju to čini, a činila je to i ranije.

LURD I MEĐUGORJE

Gospa je, naime, Majka, koja je bila i jeste stalno na djelu. Prije 160 godina pohodila je Lurd i tamo započela okupljati pod svoje okrilje sve potrebite, ali napose bolesnike. Fotografije Lurda uvijek su pune osoba na kolicima. Blagoslov bolesnika je u Lurdu nešto posebno. A godišnjica ukazanja, 11. veljače, postala je Danom bolesnika. U Lurdu je 1971. godine nastao i pokret „Vjere i Svjetla“, koji okuplja osobe s mentalnim teškoćama, njihove roditelje i prijatelje. Sve su to razlozi koji su nas ponukali da ove godine uprisutnimo događaj lurdskih ukazanja, te tako povežemo Lurd i Međugorje, stavljajući se pod okrilje Majke Marije.

BOGATSTVO PROGRAMA

Program ovih dana obilovao je bogatstvom i kreativnošću: U petak ujutro

Sada u Međugorju Gospa ponovno skuplja osobe s teškoćama pod svoje majčinsko okrilje. Ona se poslužila dobrim srcem međugorskih župljana, njihovim velikodušnim i besplatnim prijemom u svoje domove i hotele. Zato je izrečena velika HVALA MEĐUGORJU. Vjerujemo da će to uroditi bogatim plodom, jer Bog se u svojoj velikodušnosti ne da nadmašiti!

prepuna dvorana Ivana Pavla II. ječila je od pjesama s pokretima. Na licima prisutnih odsijevala je radost koja je bila zarazna. Fra Marinko na spontan način pozdravio je skup i stvorio tako klimu evanđeoske jednostavnosti, u kojoj smo svi djeca Božja i Gospina. Paula je uvodila u temu susreta „Živjeti od Božje riječi“ približavajući Božju riječ uz pomoć evanđelista, što su uprizorili učenici centra „Ivan Štark“ iz Osijeka. Uslijedilo je predstavljanje udruga, zajednica „Vjere i Svjetla“ iz Hrvatske, BiH, a zatim iz raznih zemalja: koliko ponosa i radosti što mogu stati na pozornicu i reći nešto o sebi! Vrijeme je preletjelo vrlo brzo. Završni dio okrunjen je oživljavanjem ukazanja u Lurdu, što je izvela zajednica „Vjera i Svjetlo“ iz Osijeka. To je popraćeno lurdskom pjesmom na jezicima svih prisutnih hodočasnika. Bio je to poseban doživljaj!

Poslije podne križni put na Križevcu predvodio je fra Zvonko Benković, a za djecu s invaliditetom u dvorani fra Goran Azinović s udrugom Filip Neri iz Splita. Na večer sv. misu predslavio je fra Dario Dodig. U molitvi vjernika uz simbole sudjelovale su osobe s invaliditetom iz svih zemalja. Koje li radosti što mogu biti na prostoru oltara i sudjelovati u nošenju simbola! Za sve

hodočasnike koji su sudjelovali na ovom euharistijskom slavlju prisutnost ovih osoba na oltaru bila je vrlo rječita. Oni su tako na vidljiv način stavljeni u srce crkve, jer po njima Bog želi dati posebnu pouku i poruku svoje ljubavi.

Bogati program bio je i u subotu. U dvorani krunicu je predvodio fra Smiljan Kožul s udrugom „Ruah“, za one koji se nisu mogli penjati na Podbrdo. Za sve ostale bila je molitva krunice na Podbrdu. Neopisiv je svaki put doživljaj nošenja osoba na Podbrdo, ili pomaganje onima koji su se penjali s naporom, ali radosno. Koliko ih se uključilo! Ne zna se tko je sretniji: osobe s invaliditetom ili pomoćnici! To se više ne da staviti u riječi! Zatim krunica i pjesme na svim jezicima zemalja ih kojih su došli. Oko Majke smo uistinu svi kod kuće! Pod njezinim okriljem osjećamo se kao braća i sestre!

Poslije podne obogaćujuća svjedočenja oduševljavaju sudionike. Vrhunac je opet euharistijsko slavlje, koje je predslavio fra Petar Ljubičić, a oživljeno je prinosom darova Tera-pijske radionice sv. Josipa iz Đakova s raznim simbolima koji obilježavaju život osoba s teškoćama: kolica, štaka, štap za slijepce, lijekovi, mobitel, ja-stuci, maramice, cvijeće... A pjevanje zbora „Golubići“ dalo je ovom slavlju poseban čar.

HVALA MEĐUGORJU!

Bogati program nastavio se i u nedjelju. Prije sv. mise vidio Ivan Dragičević upravio je dirljive riječi svjedočanstva prisutnim osobama s invaliditetom i onima koji za njih skrbe. Za prisutne župljane ponovno se oživljava ukazanje u Lurdu. Izrazilo se zahvalnost Bogu što je upravo u Lurdu, 1971. godine, na međunarodnom hodočašću za osobe s invaliditetom rođen međunarodni pokret „Vjera i Svjetlo“ za osobe s teškoćama. Gospa se za ovu zadaću poslužila s Jeanom Vanierom i Marie-Helene Mathieu. Sada u Međugorju Gospa ponovno skuplja osobe s teškoćama pod svoje majčinsko okrilje. Ona se poslužila dobrim srcem međugorskih župljana, njihovim velikodušnim i besplatnim prijemom u svoje domove i hotele. Zato je izrečena velika HVALA MEĐUGORJU. Vjerujemo da će to uroditi bogatim plodom, jer Bog se u svojoj velikodušnosti ne da nadmašiti!

27. HODNJA MIRA

Na svetkovinu sv. Ivana Krstitelja i na uočnicu 37. obljetnice Gospinih ukazanja, kao i svih dosadašnjih godina od 1992., održana je međunarodna Hodnja mira od franjevačkoga samostana na Humcu kod Ljubuškog do međugorske župne crkve sv. Jakova.

Hodnja je započela molitvom i blagoslovom hodočasnika ispred svetišta sv. Ante oko 6 sati ujutro. Hodočasnike je na Hodnju mira ispratio prigodnim riječima humački gvardijan fra Dario Dodig. Brojni hodočasnici iz čitavoga svijeta, zajedno sa župljanima župe Međugorje,

predvođeni fra Marinkom Šakotom, župnikom i drugim svećenicima i redovnicima, nakon gotovo četiri sata hodočašćenja za križem uz molitvu i pjesmu stigli su pred međugorsku crkvu. Hodnja je završila blagoslovom s Presvetim.

Hodnju mira je 1992. pokrenuo Nijemac Hubert Liebherr. On je, zgrožen nemirima na ovim prostorima, zajedno s još nekoliko prijatelja Međugorja iz inozemstva, pokrenuo ovu Hodnju, vjerujući Gospinim riječima da se krunicom i ratovi mogu zaustaviti.

Foto: Pami

fra Antonio Šakota

SVETA ZEMLJA

knjiga sjećanja

Tekstovi koje fra Antonio donosi u svojoj knjizi plod su njegova trogodišnjeg studija u Jeruzalemu, ali u njima se nalazi puno više od povijesnog, arheološkog i inog znanja koje je tijekom studija stekao. Jer, oni su ponajprije plod njegove hodočasničke duše kojoj ta mjesta nisu bila samo predmet intelektualnog promatranja i studiranja, već živa knjiga sjećanja, na kojoj se fra Antonio sam napajao, a sad svoje bogato iskustvo želi podijeliti s čitateljima.

SVEČANO PROSLAVLJENA 37. GODIŠNJICA UKAZANJA

Fotografije: Foto Đani i Mateo Ivanković

Kao i svih dosadašnjih godina uoči i na godišnjicu ukazanja, rijeke hodočasnika, od ranih jutarnjih sati pa do noćnih sjena, slijevale su se na Podbrdo. Hodile su obitelji s djecom, grupe hodočasnika, usamljeni molitelji... Neki su žurili do vrha, neki koračali lagano, neki u tenisicama, drugi u sandalama, treći bosu... Hodili su mladi, stari,

ušminkani, odrpani... Za neke po njihovom vanjskom izgledu nikada ne bi rekao da u sebi nose imalo vjere: našminkanih lica, istetoviranog tijela, polugoli... A onda bi ih čuo kako glasno mole penjući se bosim stopalima. Misterij Božjeg poziva, misterij čežnje čovjekove duše.

Promatrajući brončane postaje stajališta krunice, zanimljivo je bilo primijetiti kako svako ima neko mjesto koje su bezbrojne ruke hodočasnika doticajima izglacale. To su najsajjnija mjesta. Mjesta ulaštena željom ljudi da dotaknu, da dodirom pokažu svoju molbu, čežnju, za-

vjet. Čovjek tako treba dodir. Živi za dodir i od dodira. Roditelja, prijatelja, ljubljenog, Boga. Misterij darivanja. Koliko se više dodirom, tijelom i dušom daješ drugima, toliko sjajniji tvoj život biva. Već 37. godina Gospa na ovome mjestu „dira“ zemlju kako bi je „usjajila“, kako bi izbrisala tragove rđe grijeha koje Sotona tako bijesno širi posvuda. Sve ove godine

Ona nas je milovala, dirala, doticala, kako bi nas probudila, potaknula, pogurala – ostavila u našim dušama nebeski sjaj. Pozlatila nas milošću vječnog života.

Na dan nečijeg rođendana, kaže se kako Bog toga dana obnavlja u slavljenu sve milosti koje mu je dao u trenutku začeca, odnosno rođenja. Zato se rođendani slave. Trebali bi biti molba, podsjećanje i otvaranje za ponovno „otvaranje“ onog paketa milosti primljenog u trenutku kad si ugledao svijet. Pa tako je isto čini mi se i sa svakom godišnjicom ukazanja. Bog taj dan ponovno „otvara paket“ milosti koji je jednom na početku utisnuo u tom posebnom trenutku kad je nebeska Milost dotakla zemlju.

U Bogu ne postoji vrijeme, postoji vječno sada. Dakle u Bogu je i danas, na naših 37. godina, zapravo onaj isti trenutak kad se Gospa po prvi put ukazala. Istom snagom dakle Bog i danas sve nas poziva na obraćenje, na mir među ljudima i između ljudi i Boga. Ostaje na nama i danas jednaka odgovornost kako ćemo na Božje i Gospine pozive odgovoriti – odnosno, hoćemo li sve one poticaje koje osjećamo u srcu i zbog kojih smo u Međugorje danas došli doista utjeloviti u svom životu. Jer Bog će nas jednog dana po tome suditi. Na nama je odgovornost!

Upravo je na temu važnosti života i svjedočenja bila orijentirana i snažna propovijed koju je na uoćnicu ukazanja, u nedjelju 24. 6. održao fra Marinko Šakota, dok je župni zbor Kraljice Mira animirao pjesmom svečanu misu. U Međugorje je za 37. obljetnicu Gospinih ukazanja stiglo mnoštvo hodočasnika iz gotovo 35 zemalja te puno domaćih vjernika. Lijep primjer su dala 23 hodočasnika iz Rame koji su pješčili 3 dana do Međugorja. Tijekom cijelog dana svećenici su ispovijedali od 5 sati izjutra, a služene su i mnogobrojne svete mise. Prije

svečane večernje svete mise bila je procesija s Gospinim kipom koji su nosili mladi iz Međugorja. Svečanu svetu misu predslavio je fra Miljenko Šteko, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije, dok je u 22 sata cjelodnevni program završio redovitim mjesečnim cjelonoćnim euharistijskim klanjanjem.

Baš kao što i iza svakog slavlja, iza svakog rođendana ostane puno lijepih dojmova, ali i puno stvari za poredati i staviti na svoje mjesto, tako i Međugorje od sutra započinje jedan novi ciklus života pripremajući se za vrijeme koje je pred nama, najavljeni dolazak papinog izaslanika monsinjora Hosera početkom srpnja i predstojeće molitvene programe.

Foto arhiv župa Međugorje

BOŽE, TEBI PRIPADAM!

FRA MILJENKO ŠTEKO

Draga braćo i sestre, dragi župljani, hodočasnici iz bliza i vi iz dalekih zemalja!

Sve vas srdačno pozdravljam na 37. obljetnicu ovoga čudesnog međugorskog fenomena koji je dotaknuo čitavu Crkvu i svekoliki svijet. Želim da večeras svi širom otvorimo srca i duše onoj koju slavimo u Međugorju: Presvetoj Majci Božjoj, Majci Crkve, našoj Gospi, koja nastavlja na nebu svoju majčinsku zadaću, sudjelujući u rađanju i odgajanju božanskoga života u dušama otkupljenih – kako je to u svom *Credū* izrazio blagopo-

kojni papa Pavao VI. Držeći se ovoga *Creda*, Marija, kako je naziva Elizabeta u Lukinu evanđelju, „majka moga Gospodina“ (Lk 1,43), sigurno je s nama i prati nas u ovoj svojoj majčinskoj zadaći u našoj putujućoj Crkvi, po svome milosnom vodstvu i zagovoru.

Osobito duboko zajedništvo s Marijom ostvaruje se u slavljenju euharistije, radi „crkvene“ (ekleziološke) važnosti i usmjerenja Marijina otajstva. Taj poseban teološki obris darovao nam je Drugi vatikanski sabor koji je naznačio da Marijin lik treba shvaćati „u otajstvu Krista i Crkve“ (*Lumen Gentium*, 52). To je za nas vjernike važno i za razumijevanje štovanja Blažene Djevice Marije. Crkva u štovanju Marije slavi svoje vlastito otajstvo, zahvaljuje Bogu za svoje vlastito postojanje i u nadi očekuje svoje konačno dovršenje. Prekrasno je to izrečeno u predslavlju svetkovine „Marijina uznesenja na nebo“, gdje piše da je Marija: „prva od Krista primila slavu koja je svima nama obećana, i postala je slika Crkve u njezinu vječnom

dovršanju“. Stoga je ona „hodočasničkom narodu neprevarljiv znak nade i izvor utjehe“.

Zapalo me večeras predvoditi ovu svetu Božju službu i propovijedati, evo, o Blaženoj Djevici Mariji. Moram priznati da to nije jednostavno. Jer, što mogu reći o njoj koja je milosti puna? Svaki svećenik, kojega zapadne da propovijeda o Gospi, osjeća da se nalazi pred teškom zadaćom. Što propovijedati o toj posebnoj Božjoj izabranici, o toj ljepoti nad ljepotama i dobroti nad dobrotama? Kako propovijedati, a da tim govorom ne bude zamagljena, umanjena ili čak ponižena veličina koju je Bog usadio u Marijino biće da bi bila dostojan tabernakul za Božjega Sina? Kad se govori o Mariji, ne radi se tu samo o Mariji. Marija

je neodjeljivo povezana sa svojim Sinom. Ona je po svojoj naravi i zadaći pokaznica i navjstiteljica svoga Sina. Zato svako neodgovarajuće prikazivanje Marije – bilo propovijedanom riječju ili pisanjem, bilo slikom, kipom, nekim glazbenim djelom ili na koji god drugi način – umanjuje njezinu ljepotu, ulogu i veličinu i zamagljuje njezino navještanje i pokazivanje Isusa svijetu.

Ali ima i jedna olakšavajuća okolnost. Koja, upitat ćete se?! Osjećam se dijelom onoga mnoštva koje ljubi i štuje Mariju – kao Isusovu Majku i kao svoju duhovnu majku! Kad čovjek nekoga voli i ljubi, onda ima i potrebu da to priopći onome koga ljubi i svima drugima. Ima potrebu i potruditi se pa to učiniti na najbolji mogući način.

A ja bih, braćo i sestre, nošen tom potrebom iskazivanja posebne sinovske ljubavi prema Gospi, želio večeras postupiti kao jedan župnik (Christoph Haider), koji na jednome mjestu piše: „Kad bih bio skladatelj poput Bacha..., skladao bih skladbu – za Mariju! Kad bih bio pjesnik

poput Novalisa, napisao bih pjesmu – za Mariju! Kad bih bio kipar poput Michelangela, isklesao bih kip Pietà – za Mariju. Kad bih bio najbolji slikar, naslikao bih portret – za Mariju. Ali budući da sam samo obični župnik – piše on dalje – zaodjenut ću svoje poštivanje (Marije) u jednostavne riječi. U tu svrhu posuđujem iz nadahnutih riječi evanđelista Luke – kako nam ih on prenosi iz usta Marijine rodice Elizabete – (i kažem:) ‘Najblagoslovljenija si ti među ženama! I blagoslovljen je plod utrobe tvoje!’ Tako piše taj župnik.

I ja sam samo obični fratar i nemam mudrosti nekoga mudraca, ni propovjedničkoga dara sv. Ante, ni velikoga pjesničkoga dara. Zato ću se, kao i spomenuti župnik, osloniti samo na riječi Svetoga pisma pa na temelju toga razmišljati i govoriti o Mariji. Uzet ću dvije rečenice: anđelovu rečenicu „Zdravo, milosti puna!“ (Lk 1, 28) i Marijinu rečenicu „Jer milostivo pogleda na neznatnu službenicu svoju“. (Lk 1,48)

Milosti puna! Lukino evanđelje pisano je na grčkome jeziku. Za anđelove riječi „milosti puna“ Luka koristi samo jednu riječ (κεχαριτωμένη – *keharitomene*), ali ta je riječ tako

ljubav, njoj je iskazano sve dobro. Ona je okupana milošću i ljubavlju, sva je natopljena milošću, ljubavlju, dobrom... Bog je predvidio Mariju za Majku svoga Sina, zato nije dolikovalo da u tome izabranom biću bude bilo koja kvaliteta u nekoj manjoj mjeri od pune mjere.

Stoga se o Mariji ne može reći previše jer je ona uvijek veća od svakoga našeg opisa. Sve su krjeposti morale biti u njoj u punoj mjeri, počevši od triju bogoslovnih (vjere, ufanja i ljubavi), preko četiriju stožernih (razboritosti, pravednosti, jakosti i umjerenosti) do „svakodnevnih krjeposti“. A sve ovo nabrojeno Marija osjeća kao čisti Božji dar. Marija se ne može (i, dakako, ne će) pohvaliti pa reći: „To je moje! Gledajte kako sam ja dobra, ljubazna, pravedna, milosna...!“ Ne! Sve je to isključivo Božji dar Mariji. I zato, kada častimo Mariju, mi zapravo častimo Boga koji je stvorio takvu Mariju i dao nam je za zagovornicu, uzor i majku.

Ali tu, braćo i sestre, dolazi nešto što je za nas vrlo važno i što bismo mogli nazvati Marijinim darom Bogu: Primivši od Boga tako mnogo, Marija je pošla odlučnim korakom Bogu ususret, ponudila mu sve te

Spasenje čovječanstva Božjim utjelovljenjem postalo je moguće tek kad je i Marija izabrala Boga. U tome je Marijina veličina u povijesti spasenja. A iz svega toga za nas dolazi ova divna i spasonosna pouka: Svi smo mi Božji izabranici. Svakoga od nas Bog je izabrao za neku zadaću. Pitanje je samo jesmo li i mi izabrali Boga.

bogata sadržajem, tumačio nam je svojevremeno profesor Novoga zavjeta, da se u druge jezike ne može prevesti jednom riječju, nego opisno, s više riječi. No, ni takav prijevod ne odražava u potpunosti ono što kaže original. Po svome gramatičkom obliku taj je izraz particip perfekta ženskoga roda od glagola χαρίζομαι – *harizomai*, što znači: iskazivati nekome milost i ljubav, činiti mu nešto dobro, lijepo, ugodno. Perfekt je prošlo svršeno vrijeme i označava radnju koja je obavljena dokraja. Zato taj izraz označava žensku osobu, kojoj je dokraja iskazana milost, ljubav, dobro... Možemo reći: na tu je osobu izlivena sva milost i sva

darove da njima služi Bogu i ljudima i – što je najvažnije – darovala mu je potpuno slobodno i bez ograničenja svoju slobodnu volju da se po njoj vrši Božja volja, bez obzira na to što će ta volja od nje tražiti. Marija samo slavi Boga „Jer milostivo pogleda na neznatnu službenicu svoju“.

Pogledati! Kad čujemo riječ „pogledati“, često prelazimo preko nje bez zapažanja neke posebnosti u njoj. Ali u biblijskome smislu riječ „pogledati“, u odnosu na Boga, ima duboko značenje. Bog gleda drukčije nego ljudi. Kad on nekoga pogleda, on ga oblije svojom ljubavlju, on ga poziva, izabire za nešto posebno. Zato ta rečenica da je Bog pogledao na

nezatnost službenice Marije, znači Marijinu izabranost za nešto veliko. Koliki se bezdan Božje svemoći, mudrosti i znanja (usp. Rim 11, 33) krije u Marijinoj izabranosti za Majku Sina Božjega! I možemo li uopće zamisliti kako je divna ona koju je Bog izabrao za tu zadaću?!

No, što je s nama? Gdje smo mi u svemu tome? Što to nama znači?

Spasenje čovječanstva Božjim utjelovljenjem postalo je moguće tek kad je i Marija izabrala Boga. U tome je Marijina veličina u povijesti spasenja. A iz svega toga za nas dolazi ova divna i spasonosna pouka: Svi smo mi Božji izabranici. Svakoga od nas Bog je izabrao za neku zadaću. Pitanje je samo jesmo li i mi izabrali Boga. Bog ništa ne radi za čovjeka bez čovjekova pristanka i čovjekove suradnje, osim što ga je bez njega stvorio. Sve se drugo događa Božjom ponudom i čovjekovim prihvaćanjem. I zato, neka nitko od nas, braćo i sestre, ne ode s ovoga svetog zborovanja prije nego što donese odluku da pored svih ponuda ovoga svijeta definitivno i neopozivo bira Boga. A Boga se bira tako da se svjesno i dragovoljno prihvati vršiti Božju volju – uvijek i svugdje, bez obzira na to koliko nas to stoji.

Zahvalni smo Svetome Ocu i čitavoj Crkvi koja prati međugorski fenomen. Ne prejudicirajući ni jednom riječju ono što će Crkva reći konačno, mi zahvalna srca gledamo tolike plodove koji su odavde otišli u čitavi svijet. U tom duhu ne možemo večeras, a da gornju Marijinu rečenicu ne vidimo i ovdje u Međugorju! *Bog nas pogleda!*

Događaji ovdje od prije 37 godina sve su promijenili. Zadrhtalo je duhovno tlo ovoga svijeta sa svojim epicentrom u Bijakovičima. Uz majčinske se skute Kraljice Mira ovdje izlila milost i postala nov poticaj za čovjeka koji je hodočasnik u ovome životu. Mirna izvjesnost naše vjere koja nam govori da je Marija kao pomoćnica kršćana uvijek prisutna i djelotvorna u našim životima od tada ovdje daje nekako nov i egzistencijalan poticaj pobožnosti. Tim međugorskim događanjima prostrujalo je na sve strane svijeta duhovno osvjetljenje i ohrabrenje. Ojačala je toliko potrebna evangelizacija, očitovana je nova gorljivost vjernih srca. Darovanost milosti u tolikim obraćenjima dopire do nezamislivih dometa... od joga

prema sjeveru, od istoka prema zapadu...

Međugorje danas, nakon 37 godina, u svome zemljopisu sabire sve boli i sve radosti svoje Crkve i svijeta... No, posebno darovana povlastica mu je da, unatoč svima i svemu, ne prestaje naviještati obraćenje i mir. Međugorje usred svjetske buke skreće pozornost da zastanemo u miru, da počnemo moliti krunicu, ono poziva na poklon Presvetomu, na sakrament svete ispovijedi, na slavljenje sv. mise očišćenim srcem. Kako to, kao eho u planinama, odzvanjaju svijetom riječi: ovdje je premalo ispovjednika! Bogu hvala!

Sv. Ivan Pavao II. u enciklici *Redemptoris Mater*, veli da: „Marijino majčinstvo neprekidno traje u Crkvi kao posredništvo zagovora, a Crkva očituje svoju vjeru u ovu istinu tako što Mariju zaziva naslovom zagovornice, pomoćnice, pomagačice i posrednice“. Marija, Kraljica Mira, svojim posredništvom, tijekom svih ovih dana i godina, u ovome krševitom i oporom međugorskom krajoliku izlivala je melem na tolike rane i pokazivala utjehu za tolike duše. Primala sve ponizne i umorne, tješila nevoljnike i sretnike, one bogate i siromašne, bolesne i

Zahvalni smo Svetome Ocu i čitavoj Crkvi koja prati međugorski fenomen. Ne prejudicirajući ni jednom riječju ono što će Crkva reći konačno, mi zahvalna srca gledamo tolike plodove koji su odavde otišli u čitavi svijet. U tom duhu ne možemo večeras, a da gornju Marijinu rečenicu ne vidimo i ovdje u Međugorju! *Bog nas pogleda!*

napuštene, gladne koji su siti i one site nepotrebnoga koji su gladni potrebnoga!

Cudili su se mnogi ljudi osamdesetih godina prošloga stoljeća pozivu za *mirom*. Vladao je red i mir posvuda. Osobito zapečaćen u kazamatima komunističkih sustava... detalje toga doba predočite si sami...

I dok su uslijedili deseci teških ratova, pa i ovi grozni na našim područjima, poruka iz Međugorja se ne mijenja – *Mir!*

Taj *Mir* koji odzvanja ovdje na osobit način postaje istinski izvor evangelizacije, melem na naše domicilne rane, ali i rane cijeloga svijeta...

Međugorje je, zapravo, mjesto u kojemu kao nigdje možemo osjetiti bol suvremenoga čovječanstva, njegovu patnju, izgubljenost, traženje i čežnju. U međugorski se kamen na ovim brdima godinama urezuje ljudski krik, vidljive staze žudnje za izgubljenim mirom u srcu. Te naše, već vidljive, u ove brjegove utrte staze, kojima milijuni ljudi godinama traže izgubljeno središte vlastitih bića, svjedočanstvo su i izgubljene okomice između čovjeka i Boga. A gubitak te okomice spušen je bolno u narušene ljudske odnose između čovjeka i čovjeka;

supruga i supruge, oca i sina, majke i kćeri, bivših prijatelja i poznanika.

Te ucrtane staze u kamenjaru na ovim našim brdima svjedoče samoću čovjeka i njegov osjećaj napuštenosti, njegov umor od progona savjesti, ali i potrebu da se ovome svijetu beznada ponovno dogodi Nada. Da se iznova rodi Ljubav. Paradoks svijeta u kojemu živimo siromaštvo je obilja (praznina kojom odzvanja) i obilje siromaštva diljem svijeta koje je plod ljudske nebrige, zlobe i sebičnosti.

Iz toga kruga ljudske nemoći može se izići samo snagom ljubavi.

Čovjek nigdje ne može pronaći ljubav i mir kao u krilu majke.

Ovdje kao župljani i hodočasnici osjećamo da smo darovani majčinskoj ljubavi, u krilo. Onoj koja nadilazi sebičnost ljudskoga srca, koja pobjeđuje naš trgovački mentalitet – uzvraćanja istom mjerom, koja uvijek (i iznova) ne mjeri – nego ljubi.

Svemogući Bog mogao nam se utjeloviti na koji je god način želio. Ali, On ne bira moć, silu, snagu, velebnost. On bira maleno, nejakno dijete, njegovu majku, koja snažno vjeruje u Božji naum, pa i onda dok joj se srce rasipa u bezbroj nikad više pronađenih komadića, tamo uz Kalvariju. Po križu kalvarijskom Krist nas je pomirio s Bogom (usp. Ef, 2,13-18), ali ne zaboravimo, na tome drevnom križu Marija vidi i svoga sina, kojemu je ljubila nježne ručice i milovala mekanu kosu. Kojega je s ljubavlju uspavljivala i kojemu je šaptala na uho sve lijepe riječi svijeta. Kojega je voljela više od sebe.

Gospa, tvoja duhovna Majka, istom ljubavlju prati tvoj život – jer si njezino dijete. „Majko, evo ti sina!“ (Iv 19,27) – reče joj umirući Isus.

Kad shvatiš da te je otajstveno Nebeska Majka i tvoja duhovna Majka ovdje privinula uz svoje srce, ne boj se više ni svojih bolnih rana, ni svojih suza, one su blagotvorne... slobodno zaplači! Jer sve što ti želi reći je: Bog te neizmerno voli!

Dragi župljanine, dragi hodočasniče, tu neobjašnjivu toplinu i čežnju za Bogom, zagovorom Gospinim, večeras pretvori u svoju odluku: Bože, Tebi pripadam!

Marijo, „Gospođo naša, posrednice naša, zagovornice naša. Sa svojim nas Sinom pomiri, svojemu nas Sinu preporuč, svojemu nas Sinu izruči!“

Amen!

NOVI INFORMATIVNI CENTAR MARIJINIH OBROKA U MEĐUGORJU

Marijini obroci otvaraju novi prostor za hodočasnike u Međugorju

OBJEKT KOJI JE PREUREĐEN U STILU AFRICKE UČIONICE I UKRAŠEN INFO GRAFIKAMA KOJE DOKUMENTIRAJU RAD MARIJINIH OBROKA DILJEM SVIJETA, POSJETITELJIMA JE OTVORIO SVOJA VRATA U LIPNJU. Centar pruža informacije o problemu gladi u svijetu i jednostavnom rješenju koje nude Marijini obroci koji svaki školski dan prehranjuju više od 1,2 milijuna djece u 15 najsiromašnijih zemalja na svijetu. Ovaj centar će također imati ključnu ulogu u održavanju važne poveznice između Marijinih obroka kao rastućeg međunarodnog pokreta i njihovih korijena u Međugorju.

Marijini obroci su jednostavna ideja koja funkcionira, pružajući dječji dnevni obrok na mjestu obrazovanja. Djeca, koja bi u suprotnom vjerojatno bila prisiljena raditi ili prositi ostatke hrane, ovako dolaze u učionicu gdje mogu steći osnovno obrazovanje koje im pomaže da se izbave iz okova gladi i siromaštva.

Posjetitelji informativnog centra imaju priliku saznati nešto više o radu organizacije diljem svijeta, ali i o povijesti i nastanku Marijinih obroka – koji su plod Međugorja, pomoću knjiga, filmova, prezentacija koje se održavaju uživo, informativnih letaka, molitvenih materijala te kronološkog prikaza na kojem su označeni ključni trenutci koji su obilježili priču o Marijinih obrocima. Međugorje se nalazi u samom srcu Marijinih obroka koji su prerasli u nevjerojatan pokret koji okuplja ljude širom svijeta koji, pak, ostvaruju doista zapanjujuća postignuća.

Ako želite dogovoriti projekciju filma ili razgovarati u ime svoje hodočasničke skupine, molimo kontaktirajte informativni centar Marijinih obroka na medjugorje@marysmeals.org ili nazovite broj **00387 36 655 178**. Posjetite stranicu marysmeals.ba kako biste saznali više o nastanku Marijinih obroka.

Mnoge takve međunarodne skupine pokrenuli su predani podupiratelji koji su se s našim radom prvi put upoznali u ovom predivnom gradiću.

Informativni centar Marijinih obroka, koji je smješten na glavnoj cesti u Međugorju, služi kako bi pružao podršku posjetiteljima na njihovu hodočašću i dao im priliku da molitvom i postom sudjeluju u misiji ove humanitarne organizacije. U centru su posjetiteljima na raspolaganju ljubazno osoblje i volonteri kako bi odgovorili na sva njihova pitanja u vezi s Marijinih obrocima, a gosti se mogu poslužiti posnom hranom (kruhom i vodom) u samoposlužnoj kantini.

Osnivač i globalni izvršni direktor Marijinih obroka, Magnus MacFarlane-Barrow, izjavio je: „S velikom radošću najavljujem otvorenje našeg informativnog centra u Međugorju. Čast nam je što možemo izraziti dobrodošlicu posjetiteljima u našem novom domu na ovom veoma posebnom mjestu, gdje je posađeno sjeme našega rada, te pozvati hodočasnike da postom i molitvom sudjeluju u našoj jednostavnoj misiji.“

Naš novi informativni centar koji je smješten u prenamijenjenom kontejneru za prijevoz robe, poput onih koji su prevozili preko mora humanitarnu pomoć dok smo bili tek na početku ovog našeg putovanja, podsjećat će nas na razloge zbog kojih smo počeli s ovim radom te na jednostavnost naše vizije.“

Marijini obroci počeli su prehranjivati samo 200 djece u Malaviju 2002. godine. Danas ova humanitarna organizacija osigurava svaki školski dan hranjivi obrok za 1 257 278 gladne djece diljem 15 zemalja.

Svi koji su bili uključeni u prve projekte Marijinih obroka bili su ljudi kojima su hodočašća u Međugorju promijenila život. Stoga su oni odlučili da će organizacija biti nazvana u čast Blažene Djevice Marije, Isusove majke, koja je svoje vlastito dijete odgajala u siromaštvu.

Priredila: Željka Musa

Marijini obroci, međunarodna humanitarna organizacija, u Međugorju, gdje organizacija ima svoje korijene, otvara novi informativni centar smješten u recikliranom brodskom kontejneru.

Duhovna priprava u Međugorju – devetnica Kraljici Mira

Neprekidno su se prema Gospinu kipu na Podbrdu u devetnici Kraljici Mira uspinjale skupine hodočasnika sa svih strana svijeta. Na Podbrdu se svakog popodneva od 15. do 23. lipnja u 16 sati molila krunica. Brojni su hodočasnici i ove godine kroz Devetnicu uoči 37. obljetnice Gospinih ukazanja ispunili svoj zavjet došavši pješice u Međugorje iz bliže i dalje okolice.

Uočnica 37. obljetnici Gospinih ukazanja u Međugorju

Na uočnicu Gospinih ukazanja, tj. u nedjelju 24. lipnja, osim hodočasnika iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske u Međugorje su hodočastile i skupine vjernika iz Italije, SAD-a, Njemačke, Poljske, Slovačke, Ukrajine, Austrije, Kanade, Švicarske, Češke, Slovenije, Albanije, Francuske, Belgije, Nizozemske, Moldavije, Rusije, Španjolske, Libanona, Urugvaja, Argentine, Brazila, Portugala, Rumunjske, Litve, Guatamale, Bolivije, Kine, Koreje, Mađarske, Kolumbije, Latvije, Hong Konga, Bjelorusije i Reuniona. Sv. mise na hrvatskom jeziku slavljene su u 7, 8, 11, 13 i 19 sati. Mise su slavljene i na jezicima pojedinih hodočasničkih skupina, te je ukupno slavljeno 16 svetih misa.

Večernju svetu misu na uočnicu Gospinih ukazanja na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova u Međugorju predslavio je fra Marinko Šakota, uz koncelebraciju 143 svećenika. Svečanosti misnoga slavlja svoj je doprinos dao i veliki zbor „Kraljice Mira“ pod ravnanjem s. Irene Azinović.

Toliko smo sretni i ispunjeni da bismo se mogli i vratiti pješice

Na 37. obljetnicu Gospinih ukazanja, nakon tri dana pješaćenja, u Međugorje su pristigla 23 hodočasnika iz Rame.

O trodnevnom iskustvu hodočašća govori Ivan Čališ Iz Podbora. „U Međugorje dolazim pješice od 1983. godine i ovo je moje već trideseto hodočašće. Zanimljivo je da hodimo putem kojim su nekada naši stari trgovali duhanom. Dakle, preko Maglice, Kedžare, Blidinja, Klanaca, Bogodola, Mostarskog blata na Brotnjo pa u Međugorje. Stigli bi mi do Međugorja i prije, no prijatelji kojih je jako puno zaustavljaju nas na okrjepu pa se tu izgubi nešto vremena. Koliko godina već hodočastimo, s njima

smo postali gotovo kao obitelj. Ovom bih prigodom htio osobito zahvaliti obitelji Dinka Juričića iz čitlučke Podgrede, koji svake godine u svoj dom primi sve ramske hodočasnike. Kroz ova tri dana hoda slobodni od mobitela, TV-a i radioprijemnika, možemo se kroz molitvu i u tišini posvetiti isključivo sebi. Put od 120 kilometara je dug i hodočastiti nije lako no, što se više približavamo Međugorju kao da nestaje umora i hoditi postaje lakše. Došavši pred kip naše nebeske Majke, doživite jednu neopisivu radost i mir u duši. Čovjek najedanput postane relaksiran, ispunjen i sretan da mu se čini kako bi se kući mogao vratiti opet pješice.“

Pješice iz Mađarske u Međugorje

Uoči 37. obljetnice Gospinih ukazanja iz Mađarske je u Međugorje, nakon 160 dana hoda i prijeđenih više od 500 kilometara, stigao o. Janos Tot.

U Međugorje sam došao prvi put 1990. god. kao mladi svećenik. Sjećam se da sam tada samo plakao od radosti jer sam bio u najljepšem mjestu od svih u kojima sam do tada bio. Tu u Međugorju sam shvatio i srcem počeo doživljavati da mi Bog oprašta, da me Bog ljubi, i vodi. Boraveći na Križevcu, Brdu ukazanja, u crkvi,

živio sam i udisao svaki trenutak i trebalo mi je nekoliko godina kako bih u sebi sabrao i posložio sve ono što sam toga puta doživio u Međugorju. Nakon povratka u svoju župu osjetio sam veliku potrebu u Međugorje dovesti i svoje župljane kako bih i njih pokrenuo. Od tada sam dolazio bezbroj puta, ali ovo je prvi put da sam došao pješice.

Redovito Gospino ukazanje vidjelici Ivanki

Vidjelica Ivanka Ivanković Elez imala je redovito godišnje ukazanje 25. lipnja 2018.

Prigodom posljednjeg svakodnevnog ukazanja 7. svibnja 1985. Gospa je Ivanki, povjerivši joj posljednju, 10. tajnu, rekla da će tijekom cijelog svog života imati ukazanje jedanput u godini i to na obljetnicu ukazanja. Tako je bilo i ove godine. Ukazanje koje je trajalo 3 minute (od 18:39h do 18:42h) Ivanka je imala u svojoj obiteljskoj kući. Ukazanju je bila nazočna samo Ivankina obitelj. Nakon ukazanja vidjelica Ivanka je rekla:

„Gospa je dala sljedeću poruku: **'Dječice, molite, molite, molite.'** Gospa je bila radosna i sve nas je blagoslovila svojim majčinskim blagoslovom.“

Statistike za lipanj 2018.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 186 000
Broj svećenika koncelebriranih: 4 121 (137 dnevno)

Druga obljetnica djelovanja humanitarne udruge „Marijine ruke“ iz Međugorja

Početkom srpnja Humanitarna udruga „Marijine ruke“ obilježila je drugu godinu postojanja. Udruga je osnovana u srpnju 2016. godine u Međugorju s ciljem pomoći siromašnima i svima kojima je pomoć potrebna. Potičaj da osnuje Udrugu dobio je Jakov Čolo, jedan od međugorskih vidjelaca. Udruga nije nastala preko noći, a ono što je najvažnije, postavljena je na čvrste temelje – na temelje molitve.

Prije osnutka udruge, u župi su Međugorje tri godine djelovali kao Ured za potrebite. Na činjenje dobra i pomoć potrebitima potakle su ih riječi Kraljice Mira: „Pozivam vas i danas da budete ljubav tamo gdje je mržnja, i hrana gdje je glad. Otvorite, dječice, vaša srca i neka vaše ruke budu ispružene i darežljive kako bi

svako stvorenje preko vas zahvaljivalo Bogu stvoritelju.“ (Gospina poruka 25. rujna 2004.)

U kratkom vremenu u rad se udruga uključilo više od 90 volontera. Riječ je o mladim ljudima iz Međugorja i Brotnja koji svoje vrijeme žele nesebično darovati bratu čovjeku koji je u potrebi. Članovi imaju redovite molitvene susrete, radne sastanke i aktivno sudjeluju u aktivnostima udruge.

„Hvala svima koji su se do sada uključili u naše projekte i pomogli nam činiti dobro, donositi nadu, širiti ljubav i mir. Sretni smo što, uz Vašu pomoć, možemo biti ispružene Marijine ruke“, kažu iz ove udruge.

Više o udruzi možete saznati na: www.facebook.com/www.marijineruke.ba

Djeca bez roditelja iz Rumunjske u Međugorju

Krajem lipnja u Međugorju je u sklopu projekta „Nada za djecu“ boravila skupina djece bez roditelja iz Rumunjske.

Luchian Omania osnivač i voditelj ove udruge, uz pomoć prijatelja već četvrtu godinu zaredom ovoj djeci osigurava novac za put kako bi mogli doći u ovo mjesto.

S obzirom kako se radi o djeci od kojih većina nema niti jednog

roditelja, ovaj je projekt za svaku pohvalu, te velika podrška djeci koja unatoč teškim prilikama mogu doći u k Majci u Međugorje i prikazati joj svoje brige i poteškoće te se uzdati u Njezin zagovor.

Za njihov besplatan smještaj pobrinuli su se hoteli Međugorje inn, Luna, Klemo, Marconi i Hotel & Spa Međugorje te supružnici Nancy i Patric Latta.

Kako se odmoriti?

Neki ljudi kažu da su umorni od ljudi, drugi od tereta iz prošlosti, neki od briga za budućnost, drugi opet od prevelikih obveza i stresnog načina života, nepronađenog smisla u profesiji, od kredita koje ne mogu vratiti...

Jednog dana sveti opat Antun razgovarao je s nekim mladićima koji su, poput njega, bili odlučili živjeti u pustinji. Neki pustinjaški lovac, koji je progonio svoj plijen, približi se skupini i zapazi kako se sveti opat i mladići oko njega bezbrižno smiju. Nije mogao prikriti svoje iznenađenje te opatu izrazi čuđenje. Sveti mu opat Antun, otac svih pustinjaka, mirno predloži: „Stavi jednu strjelicu u svoj luk i odapni.“ Lovac poslušao. „Sada odapni još jednu, pa još jednu...“, nastavio je sveti čovjek. Lovac se napokon usprotivi: „Ako stalno napinjem svoj luk, on će popustiti i puknuti.“ Tada Antun pustinjač pogleda nepozvanoga gosta: „Tako se to događa i u našem životu“, reče smiješeći se. „Nasljedovanje Boga iscrpljuje naše snage. Ako se napinjemo preko mjere, brzo ćemo puknuti. Zato je pravo od vremena do vremena prisjetiti se kako je i Bog predahnuo sedmoga dana po stvaranju svijeta.“

Svoje lukove neki nastoje opustiti u pladini, drugi na morskoj obali ili rijeci. Netko osjeća potrebu da otputuje daleko od kuće, a nekome je odmor baš u tome što ne mora odlaziti od kuće. Nečiji način opuštanja je u šetnji, drugima u razbibrizi s prijateljima ili u čitanju zanimljive knjige, nekima u trčanju ili drugom obliku sporta, a nekima u radu u vrtu...

Isus nam nudi odmor: „Dođite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti.“ (Mt 11, 28) Isus želi da nam susreti s Njim u molitvi postanu škola odmora, kada učimo ljubiti i praštati i sve predavati u Očeve ruke.

I Kraljica Mira nas usmjerava prema istinskom odmoru: „Iskoristite vrijeme odmora i dajte vašoj duši i vašim očima odmor u Bogu.“ (25. 7. 2001.) A taj odmor u Bogu događa se u molitvi: „Molite, i onda ćete prevladati i svaki umor. Molitva će vam biti radost i odmor.“ (30. 5. 1985.) „U molitvi ćete se odmoriti.“ (5. 7. 1984.)

Najvažnije je za odmor da je duša odmorna, a duša je odmorna kada je u miru s Bogom, kada je rasterećena od tereta prošlosti i briga za budućnost, kada je oprošteno i kada oprostimo, kada je u srcu ljubav.

fra Marinko Šakota

Foto arhiv župa Međugorje

„Danas vas, dječice, pozivam, da po molitvi budete s Isusom.“
(25. 7. 1998.)

Što trebate činiti?

Jednostavno *budite* s Isusom.
Cijelim bićem.
Potpuno prisutni.

Isus kaže: „Ja sam s vama u sve dane – do svršetka svijeta.“ (Mt 28,20)

Budite svjesni: Isus je s vama.
Sada možete reći:
Isuse, želim *biti* s tobom.

Ostanite nekoliko trenutaka u tišini...
Nemojte ništa činiti.
Samo *budite*.

Foto arhiv župa Međugorje

MIRTA MILETIĆ

NE MOŽEŠ DA TI ONO ŠTO NEMAŠ ILI ONO ŠTO NISI SAM ISKUSTVENO PROŠAO. Takav je slučaj i s ovim mojim mjesečnim kolumnama. Pokušavam ih pisati iz onoga što i sama prolazim. Pišem o onome za što dobijem poticaj i prepoznam da je važno. Pišem ih često na kraju dana (umorna od dnevnih obaveza) ili uz dječju vrisku. No, vjerujem da na kraju ispadne nešto dobro! Kako? Želim vam posvjedočiti da u svemu tome glavnu ulogu ipak odigra Duh Sveti, bez kojeg ne bi bilo niti jednog naslova. On mi pomogne „odlučiti“ o čemu pisati i da mi nadahnuće. Pošalje mi osobe, situacije ili knjige koje me potaknu na razmišljanje o nekoj temi. Ili mi dopusti neku teškoću i krizu kroz koju učim i mijenjam se. Bogu hvala na Duhu Svetom! Bez njega smo ništa!

Prošli sam se mjesec ponovno susrela s temom svakodnevnog ispita savjesti. Ovaj put nekako intenzivnije i ozbiljnije. Kao da mi je zasjalo koliko je važan taj dnevni ispit savjesti, a često ga preskačemo ili napravimo površno. Ili čak mislimo kako nama laicima nije potreban i kako ga je nemoguće izvršavati u obitelji. Smatramo kako je on rezerviran jedino za osobe posvećenog života. Ako primjećuješ da u tvom duhovnom životu nema pomaka i žara, ako se stalno boriš s jednim te istim grijesima, onda je to zbog toga što nedostaje ispit savjesti. Ako ti se vjera svela samo na izvršavanje „obaveza“, onda je potrebno u dnevnu molitvu uvrstiti ispit savjesti.

On nam pomaže bdjeti nad vlastitim srcem i daje nam dublji uvid u ono kako se ponašamo tijekom dana. Pruža nam mogućnost da se počnemo mijenjati i ozbiljno raditi na nekim manama i grijesima. Zapravo nam pomaže rasti u svetosti koju smo obećali Isusu na krštenju. Prakticirajući ga, primijetila sam kako s više ozbiljnosti i pozornosti ulazim u slijedeći dan. I kako sam pažljivija na ono što se događa oko mene. Ispit savjesti mi daje nadnaravnu perspektivu na situacije i osobe koje mi Gospodin šalje na put. Pomaže mi i u pripremi za svetu ispovijed.

Svetac koji je posebno naglašavao važnost ispita savjesti, bio je Ignacije Lojolski. On govori o posebnom i općem. Ovaj prvi nam pomaže pratiti jedan određeni grijeh u koji padamo tijekom dana. Pomaže nam prepoznati koje nam to situacije „olakšavaju“ taj grijeh. Opći ispit savjesti je općenito sagledavanje cijelog dana, svih situacija, propusta, grijeha i mana.

ISPIT SAVJESTI

Foto arhiv župa Međugorje

vaju“ taj grijeh. Opći ispit savjesti je općenito sagledavanje cijelog dana, svih situacija, propusta, grijeha i mana. Ignacije je čak savjetovao ispit savjesti i dva puta dnevno, no svakako je potreban barem jedan, ako ne stignemo drugačije, onda ovaj na kraju dana.

Sveti Ignacije mi je posebno drag jer je konkretan. Pomaže dušama na vrlo jasan način oblikovati ispravnu savjest i upozoriti ih na sve lukavštine zloduha. Upozorava vrlo jasno na one duše koje se trude mijenjati i ne pristaju na grijeh. Njih zbuñuje skrupulama i pretjeranom osjetljivošću. Sveti Ignacije je prije obraćenja bio vojnik i to svoje vojničko iskustvo kasnije preslikao na ono što nazivamo duhovni život. Duhovni život je stvaran i postoji jer i naša duša postoji. Pun je zamki zloga i

ponekad je doista pravi boj. Duše koje nepripremljene ulaze u duhovni boj vrlo brzo mogu izgubiti bitku. Zbog toga sam veoma zahvalna svetom Ignaciju!

Opći ispit savjesti ima pet koraka koji nisu teški. Radi se na kraju dana i donosi puno plodova. Ovakav ispit savjesti možete napraviti i s djecom, na sklopu obiteljske molitve. Djeci će je to biti izvrstan temelj za zrelu i ispravnu vjeru kasnije. Evo pet koraka za opći ispit savjesti!

PRVI KORAK Nakon što zamoliš Duha Svetoga, u prvom koraku zahvali Gospodinu na svim događajima toga dana, na osobama koje te okružuju, na poslu koji si uspio napraviti. Zahvalnost je važan stav pred Gospodinom. On nam doziva u pamet da smo stvorenja i da u potpunosti ovisimo o Gospodinu.

Ako primjećuješ da u tvom duhovnom životu nema pomaka i žara, ako se stalno boriš s jednim te istim grijesima, onda je to zbog toga što nedostaje ispit savjesti. Ako ti se vjera svela samo na izvršavanje „obaveza“, onda je potrebno u dnevnu molitvu uvrstiti ispit savjesti.

DRUGI KORAK U drugom koraku zajedno s Isusom napravi osvrt na taj dan. Sjeti se događaja u tom danu od početka do svršetka. Zapazi gdje si osjetio Božju prisutnost, a gdje si okrenuo leđa pozivu da rasteš u ljubavi.

TREĆI KORAK Treći korak je kajanje. U ovom koraku se sjeti svakog djela za koje ti je žao. Važno je da je kajanje iskreno.

ČETVRTI KORAK U četvrtom koraku traži od Gospodina oprostjenje. U ovom koraku možeš i donijeti odluku o izmirenju s nekim koga si uvrijedio.

PETI KORAK U zadnjem koraku moli za milost i blagoslov. Pred Gospodina stavi slijedeći dan i sve planove za taj dan. Moli milost da Ga bolje prepoznaš i odgovoriš na Njegovu ljubav. Zamoli ga da Mu prepoznaš lice u djeci, supružniku, osobama koje su ti teške, teškoćama i bolestima.

Radujem se zajedno s vama ozbiljnijem hodu u vjeri kroz dar ispita savjesti. Vjerujem da ste prepoznali njegovu važnost i srcem odlučili prakticirati ga. Vrijeme je i godišnjeg odmora koje nam samo može pomoći u toj odluci. Budimo budni i bdijmo nad našim srcem, nad našom dušom.

29. MLADIFEST
MEĐUGORJE 2018

29. MLADIFEST
MEĐUNARODNI
MOLITVENI
FESTIVAL MLADIH

MEĐUGORJE, 1. 8. - 6. 8. 2018.

PROGRAM

SRIJEDA, 1. 8.

18.00 Krunica
19.00 Svečano otvaranje – Dobrodošlica
Euharistija
Klanjanje pred Isusom u Presvetom oltarskom sakramentu

ČETVRTAK, 2. 8.

06.00 – 6.45 Krunica na Podbrdu
09.00 Jutarnja molitva – Zaziv Duha Svetoga
09.30 – 10.30 Kateheza
10.45 – 12.00 Svjedočanstva
Pauza
17.00 – 17.45 Svjedočanstva
18.00 Krunica
19.00 Euharistija
Molitva pred križem i meditacija sa svijećama

PETAK, 3. 8.

09.00 Jutarnja molitva – Zaziv Duha Svetoga
09.30 – 10.30 Kateheza
10.45 – 12.00 Svjedočanstva
Pauza
17.00 – 17.45 Svjedočanstva
18.00 Krunica
19.00 Euharistija
Procesija s Gospićim kipom i klanjanje Isusu

SUBOTA, 4. 8.

09.00 Jutarnja molitva – Zaziv Duha Svetoga
09.30 – 10.30 Kateheza
10.45 – 12.00 Svjedočanstva
Pauza
17.00 – 17.45 Svjedočanstva
18.00 Krunica
19.00 Euharistija
Predstava zajednice Cenacolo

NEĐELJA, 5. 8.

Prije podne – svete mise po jezičnim skupinama
17.00 – 17.45 Svjedočanstva
18.00 Krunica
19.00 Euharistija
Klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu
Poslanje
Oproštaj uz pjesmu

PONEDJELJAK, 6. 8.

Uspon na Križevac
05.00 Sveta misa na Križevcu

KRŠĆANSKA OBITELJ NA GODIŠNJEM ODMORU

KREŠIMIR
MILETIĆ

JEDNA OD NAPASTI KOJE ONEMOGUĆAVAJU ULAZAK U PRAVI ODMOR JEST I POTPUNO ISKRIVLJENA SLIKA O TOMÉ ŠTO JE ZAPRAVO ODMOR I ŠTO JE ONO ŠTO NAS ODMARA.

Odmor nije bijeg od realnosti, od istine, već naprotiv, povratak istini o nama i svijetu oko nas kao ljubljenoj djeci našeg Oca na nebesima. Današnji čovjek sklon prekomjernom radu, impulzivnom provjeravanju e-mailova, statusa na društvenim mrežama, uvijek novih, ali često potpuno nevažnih vijesti na portalima, pornografijom, različitim *online* video-igricama (...) kao da više nije u stanju ući u istinski mir i odmor. Na neki način možemo reći i da se zaboravio odmarati.

Živimo u umjetnim i prilagođenim temperaturama klima uređaja, u okruženju ispunjenom različitim umjetnim bučama, umjetnim rasvjetama, u okruženjima u kojima se sve teže ili uopće ne čuju oni blagotvorni zvuci prirode. Današnji čovjek se sve teže ili uopće ne snalazi u tišini. Slušalice na ušima, uvijek upaljen radio ili neki CD u automobilu, upaljen televizor čak i kad ga nitko ne gleda, samo da nije tišina. Kao da je tišina nekakva kazna ili neugodno okruženje koje je potrebno pod svaku cijenu ispuniti nekim zvukom. A kako čuti samog sebe, svoju nutrinu, Božji glas koji nam progovara kroz naše srce, našu savjest, naše biće, ako ne uđemo u tišinu, ako ne zašuti sve ono što nas rastresa? Jer odmor je svet, jer nas podsjeća da smo stvoreni na sliku Božju, jer nas upućuje na zahvalnost za dobro odradeni posao, jer nas vraća u zagrljaj Onoga koji nam je darovao cijelog sebe za nas i naše spasenje, Onoga koji nas je stvorio i za nas stvorio cijeli svemir, Onome koji nas poziva da počinemo u Njemu.

Zato je važno razmišljati i o onome što nam sam Učitelj govori i savjetuje o onom pravom, istinskom odmoru. „Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas odmoriti!“ (Mt 11,28). Iz ovih riječi vidimo da za sam odmor nije toliko

ključno prirodno okruženje (more, rijeke, planine...), koliko je važno obnoviti zajedništvo s Gospodinom. Naše obiteljsko iskustvo godišnjih odmora je uvijek započinjalo s nekakvom malenom duhovnom obnovom. Bilo da je to bila dobra i temeljita ispovijed ili boravak u nekom duhovnom okruženju. Najprije je, dakle, potrebno vratiti se Gospodinu, pomiriti se s njime i predati mu sve svoje terete. Tada mogu i svojoj obitelji dati puno, puno više. Kada smo opterećeni, tada smo i napeti, stisnuti, zabrinuti. Nismo se u stanju istinski opustiti i odmoriti. I da, tu zaista ne pomaže bijeg od stvarnosti. Rafting, zip-line, bungee jumping, ispijanje piva ili najfinija jela i pića, najljepše plaže ne mogu riješiti moje probleme i ono što me iznutra pritišće i umara. Zato je dobra i temeljita ispovijed najbolji početak godišnjeg odmora.

Jedna od prvih stvari koje smo Mirta i ja istraživali u nekom mjestu gdje smo boravili na godišnjem odmoru bio je raspored održavanja svetih misa. To je na neki način bio temelj za planiranje svih drugih aktivnosti, osobito nedjeljama. Ako zaista ljubim Gospodina, ako ga slavim svojim srcem, ako mu želim dati hvalu i slavu za svu beskrajnu ljubav koju mi daje, ako zaista vjerujem da baš u svakom susretu s njime primam neizrecivo i neusporedivo više od bilo čega drugoga i ako vjerujem da je On zaista taj koji me jedini istinski odmaraju, onda ću planirati i svoj godišnji odmor na način da On bude u središtu svih aktivnosti.

No, potrebno je pomiriti se i jedni s drugima unutar naših obitelji. Naše iskustvo s godišnjih odmora je takvo da nam je najljepše bilo kada bi mi međusobno bili 'ok'. To znači da smo dijelili poslove, vodili brigu jedni o drugima, pokušali se uskladiti da svatko ima neki dio posla kojim bi pomogao da stvari lakše funkcioniraju. Zato je važna i sama priprema za odlazak na godišnji odmor u ovom segmentu, da se svi zajedno dogovorimo što će biti naše obaveze, upravo da bi nam svima bilo ugodnije. Jako je korisno o svemu ovome razgovarati s djecom.

Biti na godišnjem odmoru s malenom djecom je posebno iskušenje za roditelje. U takvim situacijama je potrebno prilagoditi svoja očekivanja realnosti. Prihvatiti da su u toj fazi roditeljstva čuvanje i briga oko djeteta zahtjevniji i da je potreban zajednički angažman oba roditelja oko organizacije samih aktivnosti, čuvanja, boravka na plaži ili nekom drugom mjestu gdje je obitelj na odmoru. Iz našeg osobnog iskustva mogu posvjedočiti da je mjera kojom smo prihvaćali naše realne mogućnosti u odnosu na boravak s malom djecom u nekom okruženju i sukladno tome prilagođavanje našeg cjelokupnog programa godišnjeg odmora toj realnosti bila komplementarna s izostankom nepotrebnih stresnih situacija.

Godišnji odmor je upravo prilika i da obnovimo naše obiteljsko zajedništvo. To je idealno vrijeme da se s djecom prisjetimo nekih lijepih obiteljskih događaja, da im prenesemo neke zanimljivosti iz života naših predaka. Svakako može biti korisno obići neka mjesta iz kojih je potekla naša obitelj, kako bi djeca imala priliku upoznati i upiti nešto od običaja, povijesti i tradicije naše obitelji. Sjećam se da je meni i bratu posebno dojmljiv dio godišnjeg odmora u vrijeme kad smo bili 'klinci' bio odlazak na selo. Već sam taj drugačiji ambijent, prava domaća hrana i poseban način pripreme (konoba, peka, kamin), kao i naša istraživanja okoline bili su nešto što nam se duboko urezalo u sjećanje. Zato je lijepo i korisno kada pokušavamo unaprijed razmišljati o sadržajima koji će biti zanimljivi ne samo

Ako zaista ljubim Gospodina, ako ga slavim svojim srcem, ako mu želim dati hvalu i slavu za svu beskrajnu ljubav koju mi daje, ako zaista vjerujem da baš u svakom susretu s njime primam neizrecivo i neusporedivo više od bilo čega drugoga i ako vjerujem da je On zaista taj koji me jedini istinski odmaraju, onda ću planirati i svoj godišnji odmor na način da On bude u središtu svih aktivnosti.

nama odraslima već i svim članovima naše obitelji.

Kao što sam napisao na početku teksta, godišnji odmor može biti i vrijeme kada se ljudi mogu dodatno umoriti. Nije svako zajedništvo dobro za odmor i tu treba biti jako oprezan. Sjećam se da je nama u periodima kada su djeca bila mala, bio priličan napor prilagođavati se zajedništvu s drugim ljudima, ako smo trebali dijeliti neki prostor ili se radilo o zajedničkom ljetovanju s više obitelji. Uvijek je korisno da se bračni partneri dogovore i zajednički iskazuju svoja očekivanja, osobito ako je u pitanju zajednički boravak s prijateljima i rodbinom. Idealan godišnji odmor bio nam je nekakva kombinacija perioda kad smo bili sami i jednog dijela kada bi se družili s prijateljima.

Na godišnjem odmoru konačno imamo priliku i za kvalitetnu komunikaciju. Važni su nam ti trenutci opuštenosti, radosti, onih naših 'internih' šala. Prilika je to i da mi kao roditelji razgovaramo s djecom o izazovima njihova odrastanja, o njihovim planovima, željama. Eto, želim vam svima da se istinski odmorite i obnovite vaše obiteljsko zajedništvo. A više od svega, da svi zajedno obnovimo naše zajedništvo s Gospodinom. U jedno sam siguran, budemo li Njemu osigurali mjesto s nama na godišnjem odmoru i otvorili mu vrata naših obitelji, biti će to najljepši mogući odmor. Želim vam mir i dobro!

Nalazimo se u vremenu godišnjih odmora. Svakako, čovjeku je potreban odmor. No, ponekad i to vrijeme odmora može zapravo dodatno umoriti čovjeka, ukoliko ga ne ispunimo onim pravim sadržajima koji će obnoviti naše snage. Za kršćansku obitelj ovo je vrijeme idealno za obnovu obiteljskog zajedništva, za produblivanje naših međusobnih odnosa, za radost zajedništva, ali i za obnovu naše vjere. Kako bismo što kvalitetnije i korisnije ispunili ovo vrijeme, potrebno je razumjeti da čovjek nije samo tjelesno biće. Nije samo tijelo ono što je potrebno odmoriti i obnoviti nakon dužeg perioda različitih napora, bilo da se radi o poslu ili školskim obavezama. Često naš umor ili iscrpljenost nisu rezultat samo tjelesnih napora, već i različitih briga i tereta koje nosimo u sebi.

FRA IVAN
DUGANDŽIĆ

Psalmi u životu kršćana

TEOLOŠKA PORUKA PSALAMA

Marc Chagall: Mojsije prima deset zapovijedi

ULOGA POČETNIH I ZAKLJUČNIH PSALAMA

Osim po spomenutoj podjeli psaltira na pet knjiga, starozavjetna židovska teologija psalama prepoznaje se i po odabiru psalama kojima započinje i završava psaltir. Redosljed psalama u današnjoj kršćanskoj Bibliji potječe od židovske farizejsko-rabinske

tradicije koja je oko 100. g. p. Kr. na sinodi u Jamniji u glavnim crtama zaključila starozavjetni biblijski kanon. Crkva se s početkom 2. stoljeća počela služiti tim izdanjem psalama u kojemu prva dva i posljednja dva imaju posebno teološko značenje za čitavu knjigu psalama.

Ti psalmi naime zajedno tvore teološko-politički okvir knjige psalama, pa se s razlogom zovu i ugaonim psalmima. Ps 1 i Ps 2 u stanovitom smislu pozdravljaju

čitatelja knjige psalama, dok se Ps 149 i Ps 150 opraštaju s njime. U tim psalmima moguće je gledati i „dva portala kroz koja mora proći molitelj psalama, kako bi pojedine psalme ‘ispravno’ molio te iz njih ‘ispravno’ izišao – u život“ (E. Zenger).

Čovjek kojemu zahvaljujemo

zadnju redakciju Psaltira imao je dobre razloge da Ps 1 i Ps 2 stavi na početak. Govoreći o dva suprotna puta koja se nude svakom čovjeku, Ps 1 opisuje starozavjetnog vjernika u odnosu na nevjernika i baca svjetlo na život i pobožnost koje izvire iz vjernosti Zakonu (Tori), a nalaze odjeka u psalmima. Ps 1 kao ulazni portal u svijet psalama čitatelja upućuje na Mojsijev zakon i želi ga podsjetiti da je mudrost života u vjernosti Zakonu, pozivajući ga da mu ostane vjeran. Ima dosta autora koji misle da je Ps 1 kao plod mudrosne teologije jedan od najmlađih uopće i da je već otprije gotovom Psaltiru naknadno stavljen na početak kao prolog.

Nazivajući blaženim onoga tko „uživa u Zakonu Jahvinu, o Zakonu njegovu misli dan i noć“ (Ps 1,2), psalmist uspostavlja izravnu vezu s riječi Božjom upućenoj Jošui koji treba naslijediti Mojsija poslije njegove smrti: „Neka knjiga Zakona bude na ustima tvojim: razmišljaj o njoj danju i noću, kako bi vjerno održao sve što je u njoj napisano: samo ćeš tada biti sretan i uspijet ćeš u pothvatima.“ (Jš 1,8) Ako imamo na umu da je Jošua knjiga u Izraelu ubrajana među prednje proroke, onda i Ps 1 imamo jasnu poveznicu između Zakona (Tore) i Proroka (Nebiim).

Ps 2 obilježen je mesijanskom nadom koja prožima čitavu povijest spasenja u Starome zavjetu i predstavlja obzorje nove budućnosti naroda u savezu s Bogom. Oba početna psalma povezuje duboka svijest Jahvine nazočnosti u svome narodu (Ps 1,6: „Jer Jahve zna put pravednih“; Ps 2,11: „Služite Jahvi sa strahom, s trepetom se pokorite njemu.“). S obzirom na čovjeka i njegov život, oba psalma povezuje naglašeni „blago“ upućen čovjeku koji stoji u pravome odnosu s Bogom. Ps 1 pred očima ima više pojedinca i njegovu osobnu pobožnost, dok je Ps 2 više usredotočen na izabrani narod i njegovo poslanje. A oba zajedno svjedoče o Izraelovoj vjeri i pobožnosti za razliku od bezbožnika.

Ako dakle ta dva prva psalma tvore portal kroz koji molitelj ulazi u teološko ozračje psalama, zadnja dva psalma molitelja ispraćaju u život, podsjećajući ga još jednom što se događa ako se psalmi ispravno shvate, recitiraju ili pjevaju. Ps 149 daje naslutiti da recitiranje psalama

molitelja uvodi u događanje posljednjih vremena. Riječ je o „novoj pjesmi“ posljednjih vremena koju će „sinovi Siona“ pjevati Jahvi, svome Kralju (Ps 149,2). A Ps 150 taj eshatološki obzor još proširuje na čitav svemir pozivajući „sve što god diše“ da slavi Gospodina (Ps 150,5). Moglo bi se reći: ako ta dva zadnja psalma predstavljaju portal koji zatvara knjigu psalama, ona u isto vrijeme otvaraju vrata prema čitavom svemiru, prema svim stvorenjima Božjim.

PORUKA SLIKA U PS 1

Ps 1 plod je mudrosne teologije koja traga za putovima uspjele života u okviru Božjega naroda, za razliku od starozavjetne teologije povijesti koja pripovijeda i tumači velika Božja djela učinjena svome narodu. Za mudrosnu teologiju karakteristično je da se za postizanje svoga cilja često služi crno-bijelom tehnikom. U Ps 1 mogu se osjetiti i polemički tonovi usmjereni protiv poganskih utjecaja koji su u 3. st. pr. Kr. bili vrlo jaki u Palestini. Helenističkoj poganskoj mudrosti, za kojom su trčali posebice pripadnici srednjeg i višeg društvenog sloja u Izraelu, psalmist suprotstavlja vjernost otačkim predajama, a posebice Mojsijevu zakonu (Tori).

U književnom pogledu Ps 1 je vrlo jednostavna pjesma, bez nekih visokih metafizičkih uzleta duha ili neke duboke potresenosti srca. Umjesto toga, nudi se trijezna analiza ljudskoga života, pri čemu slike igraju ključnu ulogu. Slika puta duboko je ukorijenjena u ljudskom životu, iako o njoj rijetko razmišljamo. Čim nekamo pođemo, već ostvarujemo put, a stalno nekamo idemo. Svaki pak put u sebi uključuje polazište i cilj. Zato put i jest jedna od osnovnih metafora života. Put je prisutan i u rastu biljke od sjemena do stabla, kao i u organiziranju nekoga posla, od ideje do njezina ostvarenja, u susretu dvoje ljudi koji planiraju zajednički život itd. Zato je put kao metafora prisutan posvuda, u mitovima, u pjesništvu, u snovima...

Tom metaforom se poslužio i autor Ps 1, suprotstavljajući dva suprotna puta: pravi i pogriješni. Molitelj psalama kao da se nalazi pred nekim smjerkom na kojem su naznačena dva puta, a on je pozvan da se odluči za jedan ili drugi. Njegova odluka ima dalekosežne posljedice, jer može birati ili „puk pravednih“ ili „put opakih“ (Ps 1,6). To nije „kao kod Herakla izbor između krjeposti i raspuštenosti, već između života s Bogom i života bez Boga, između života i smrti“ (C. Tomić). Pravi put se ostvaruje ako čovjek prihvati putokaze koji proizlaze iz Zakona. Štoviše, tu stoji veoma jak izraz, ako „uživa“ u Zakonu Jahvinu. Što to konkretno znači, najbolje je izrazio prorok: „Činiti pravicu, milosrđe ljubiti i smjerno sa svojim Bogom hoditi.“ (Mih 6,8)

Uz tu osnovnu sliku veže se slika stabla koje Biblija već na prvoj stranici pozna kao „stablo života“ (Post 2,9). Nasuprot pustinji u kojoj nema nikakva života, Ps 1 pjeva o stablu koje se hrani obilnom vodom iz rijeke, simbolizirajući čovjeka koji se hrani Zakonom Božjim. Suprotno tome je slika pljeve koja označava bezbožnike. Ona pretpostavlja tadašnji način vršidbe žita, pri čemu je vjetar lako razdvajao zrnje od pljeve. Tom se slikom poslužio i Ivan Krstitelj pozivajući svoje slušatelje na obraćenje (usp. Mt 3,12). Dakle, taj u biti vrlo jednostavan psalam ima jasnu i prepoznatljivu poruku. Od te slike polazi i Isus kad sebe poistovjećuje s putom i dodaje: „Nitko ne dolazi k Ocu osim po meni“ (Iv 14,6).

PORUKA PS 2: ZAŠTO SE BUNE NARODI...?

Tumači se prilično razilaze u mišljenju treba li nastanak Ps 2 smjestiti u vrijeme prije ili poslije babilonskoga sužanštva, a to prilično mijenja njegovu poruku. Ako je nastao prije sužanštva, psalam pripada skupini kraljevskih psalama koji su nastali u povodu krunjenja novoga kralja ili slavljenja godišnjice njegove krunidbe. Ako njegov nastanak smjestimo u vrijeme poslije sužanštva, kad više nema kralja u Izraelu, tada ga treba smatrati izrazito mesijanskim psalmom okrenutim u budućnost. U prvome slučaju Ps 2 bio bi svjedočanstvo samosvijesti Izraelovih kraljeva koji se oslanjaju na Jahvu i njegova obećanja vjernosti svome narodu. Zato i tako izraženo čuđenje nad ponašanjem poganskih naroda i njihovih kraljeva koji se odbijaju podvrgnuti moćnom kralju Jahvi.

Ipak prevladavaju razlozi da nastanak ovoga psalma smjestimo u vrijeme poslije sužanštva. Tada naime pobuna protiv Jahve i njegova Pomazanika poprima svjetske razmjere, što bolje odgovara sadržaju psalma. U tom slučaju psalam predstavlja izraz mesijanske nade i čežnje da Bog ponovno uspostavi svoje kraljevstvo i narodu podigne svoga Pomazanika. Može se s priličnom sigurnošću početi od toga da je teološka pozadina ovoga psalma poznato Natanovo proroštvo o sigurnoj budućnosti Davidove loze (usp. 2 Sam 7).

U svakom slučaju, Ps 2 ne predstavlja nikakav ratni program neke svjetske velesile, nego viziju nade poniženog naroda nakon sužanštva, naroda koji nije zaboravio svoga Boga i njegova obećanja. Čitav psalam traži odgovor na pitanje: Tko je gospodar povijesti: moćni poganski vladari koji se izjavljavaju na izabranom Božjem narodu ili Jahve koji poručuje: „Ta ja kralja svog postavim nad Sionom, svojom svetom gorom?“ (Ps 2,6)

Psalmist s jasnom dozom ironije podsjeća kako se Jahve samo smije na takvo ponašanje poganskih kraljeva, jer iznad svega stoji njegovo obećanje mesijanskog lika koji će doći sa Siona i među narodima uspostaviti novi poredak te dokrajčiti svaki nered na zemlji. Novozavjetni su teolozi s pravom u procesu nastanka novozavjetne kristologije posegnuli za ovim psalmom i u Kristu prepoznali njegovo ostvarenje.

U sljedećem broju:
Psalmi – čudo vjere i molitve

SVJEDOCI VREMENA

MALCOLM MUGGERIDGE (1903.-1990.) – ŽIVOT I OBRAĆENJE (II.)

PREOBRAZBA I TEROR LIBERALNE IDEOLOGIJE

FRA TOMISLAV PERVAN

Ime ili pojam Malcolm Muggeridge – mnogima malo ili ništa ne kaže niti znači. Trebamo međutim imati na pameti da je upravo on 'lansirao' u svjetsku javnost ili orbitu sv. Majku Terezu iz Calcutte, svojim intervjuima te televizijskom serijom koju je radio za britanski BBC krajem šezdesetih godina na licu mjesta u Calcutti, o njoj, njezinoj zajednici Misionarki ljubav te njezinu radu. Promatrajući i snimajući njezin život i rad s Misionarkama ljubavi te potonja knjiga o Majci Tereziji *Učiniti nešto lijepo za Gospodina* bijahu za njega odlučni poticaji postati vjernikom, kršćaninom i pod kraj života katolikom. Prije nego je postao vjernikom napisao je djelo, zbirku članaka i govora, *Jesus Rediscovered*, a nakon toga i duhovni dragulj *Isus – čovjek koji živi*. Djelo je genijalni von Balthasar uvrstio u svoj niz duhovne literature iz minulih kršćanskih stoljeća *Christliche Meister – Kršćanski učitelji*, toliko je u sebi vrijedno i poticajno. To sam preveo na hrvatski početkom osamdesetih godina i prijevod je u više izdanja objavila *Kršćanska sadašnjost* pod gornjim naslovom.

MALCOLM JE BIO BESKOMPROMISAN U TRAGANJU ZA ISTINOM, U MORALNOM SMISLU, ALI I NA PODRUČJU INTELEKTA, UMA. Borio se protiv svoga egoizma i svojih nekontroliranih emocija i požuda, a u intelektualnom smislu bio je u potrazi za istinom. Kako je bio zadojen socijalističkim idejama, početkom tridesetih godina 20. stoljeća zanosio se za komunizam. God 1932. otišao je u Moskvu kao dopisnik. Čvrsto je vjerovao da će ugledati zemlju u kojoj se po prvi put u ljudskoj povijesti ne će susresti s izrabljivanjem, nego će otkriti pravdu, jednakost i blaženstvo na zemlji.

Međutim, on se na licu mjesta osvjedočio veoma brzo kako je vjerovao u utopiju. Otkrio je da je sve u Sovjetskom Savezu sagrađeno na laži i nasilju. Malcolm piše. „Ondje je na početku bila laž, i laž je postala informacijom koja je obitavala i boravila među nama.“ Muggeridge je naskroz i osobno doživio kako je komunistička ideologija pretočena u život pokazala svoje pravo zločinačko i barbarsko lice. Užasan monstrum totalitarnog porobljavanja te genocida. Bio je svjedokom gladomora u Ukrajini koji

je uzrokovao smrt milijuna ljudi u toj zemlji. Staljin je osobno planirao gladomoru Ukrajini kao kaznu za otpor prisilnoj kolektivizaciji ukrajinske poljoprivrede.

U isto doba europske su elite bile oduševljene Sovjetskim Savezom. Mnogi su novinari, pisci i intelektualci, zavedeni pragmom, oportunistom ili *political correctness*, širili, unatoč znanim činjenicama, idilične laži o stanju u komunističkom „raju“. Malcolm je opisao taj fenomen intelektualnog sljepila, gluposti i nepoštenja u noveli *Winter in Moscow* god. 1934. te je takvo ponašanje okrstio kao „posebni, specijalni grijeh 20. stoljeća“. Muggeridge bijaše jedan od rijetkih novinara koji su se osmjelili kazivati i pisati istinu o Sovjetskom Savezu. On bijaše ujedno i prvi koji je obavijestio širu javnost o strašnom zločinu gladomora u Ukrajini. Svoje je članke slao redakciji u Manchesterkriomice, zajedno s diplomatskom poštom, kako ih komunistički agenti ne bi zaplijenili.

Boravak u Moskvi imao je kao posljedicu da je Malcolm Muggeridge s gnušanjem odbacio komunističku ideologiju koja je vodila u totalitarizam, porobljavanje i genocid. Dirnut tim boravkom Muggeridge se je ponovno počeo zanimati za duhovni život i kršćanstvo. Otkrio je mističnu tradiciju ruske kulture u knjigama Dostojevskoga i Tolstoja. Dok je jednom zgodom Malcolm stajao u nekoj pravoslavnoj crkvi za Božanske liturgije, okružen izgladnelim ljudima kako duboko i predano mole, po prvi je put u svome životu otkrio radosnu istinu Kristova uskrsnuća. Spoznao je da nikakva moć ovoga svijeta ne može pobijediti Boga. Malcolm je osjećao silnu žudnju u sebi predati cijeli svoj život potpuno i bezuvjetno Isusu Kristu koji je u svojoj ljubavi svemoćan, a nikomu ne nanosi silu. Postalo

mu je jasno i bio je svjestan koje katastrofalne posljedice povlači za sobom odbacivanje Isusa Krista i Njegova nauka. Čovjek naime postaje luđakom i spušta se na razinu živine. U njemu se rodila silna i duboka čežnja postati kršćaninom. U to je doba zapisao: „Kršćanska je vjera za mene poput beznadne ljubavi. Sa sobom i u sebi nosim njezinu sliku te je s vremena na vrijeme promatram čeznutljivo.“

TEROR LIBERALNE IDEOLOGIJE

Razočaranje boravkom u Sovjetskom Savezu te liberalna ideologija vodili su ga prema namisli stupiti u Katoličku Crkvu. U svom je dnevniku zapisao: „Vidim snagu i značenje Katoličke Crkve, ali još nisam u stanju iskreno prihvatiti njezine dogme“. Nakon svoga povratka iz Moskve Muggeridge je shvatio do kojega je stupnja liberalizam već razorio europsku civilizaciju te da liberalizam nutarnjom nuždom vodi u završnici u totalitarizam. Liberalizam je preteča totalitarizma. Muggeridge bilježi da liberalizam na zaplotnjački način kuša prikriti evidentnu činjenicu kako „čovjek, prepušten sam sebi, postaje okrutan, pohotan,

lijen te sklon kriminalu. Postoji samo jedna mogućnost ukrotiti čovjekove zle i loše sklonosti: U njemu se mora probuditi strah pred Bogom i pred drugim ljudima. Kod te alternative prednost dajem strahu pred Bogom i stavljam to na više mjesto“. Njegovo je uvjerenje kako prije svega svijest o postojanju Božje pravедnosti i strah od toga da bi čovjek mogao svojom vlastitom krivnjom izgubiti vječni život te se u vječnosti upropastiti ono što ljude oplemenjuje te ih motivira za dobar i čestit život.

Muggeridge staje u obranu kršćanstva i prije nego je postao kršćaninom. Mišljenja je kako ni Hitler ni Staljin nisu najveći neprijatelji kršćanstva, nego upravo liberalizam. Malcolm upozorava pred civilizacijom smrti koja, zaodjevena u liberalni svjetonazor, već više od stotinu godina razara temelje kršćanske civilizacije koja štiti dostojanstvo svakoga pojedinog čovjeka, slobodu savjesti kao i pravo na život od trenutka začeca pa do naravne smrti. Ideje liberalizma pretočene u život eliminiraju kršćansku etiku te sve što iz nje izvire za život. I na kraju liberalne ideje vode u samorazaranje čovjeka.

U svojoj autobiografiji *Chronicles of Wasted Time* opisao je Muggeridge razorne utjecaje ideja i nazora jednoga Freuda i Marxa na cijelu zapadnu civilizaciju. „Njima je naime uspjelo potkopati temelje civilizacije zapadne Europe do te mjere do koje to nije uspjelo niti je moglo poći za rukom bilo kojem revolucionarnom pokretu prije njih. Freud je to izveo na području morala, a Marx na području povijesti. Obojica su uvela pojam determinacije te im je pošlo za rukom uvjeriti ljude da su lišeni ili slobodni od bilo kakve odgovornosti za vlastite kao i za društvene postupke“. Muggeridge je stalno naglašavao kako je jedino Isus Krist pravi i jedini temelj europske civilizacije, a ne nekakav Charles Darwin, S. Freud, Karl Marx ili pak Lenjin. Liberalizam je u protuslovlju sa svime što nam je Isus Krist objavio. Kad čovjek odbaci Isusa Krista, traganje za nadom vodi u beznađe, lov za srećom u konačni očaj, a žudnja za ljubavlju u pandže smrti.

U svojoj borbi te pobijanju terora, doslovce, nasilja liberalne ideologije Muggeridge nije pravio nikakve kompromise. U svojim dnevnicima bilježi: „Moj je grob miran; ne plačem za remek-djelima koja nisam napisao, ne plačem za neostvarenim genijem. Odavna mi se činilo odveć jasnim da sam rođen u civilizaciju koja, ako već nije umrla, ono je na umoru, civilizaciju čija je literatura bila dio sveopće dekompozicije; hrpa strvinarskog otpada što ga iz sebe ostaviše mršave i gladne engleske literarne ptice grabljivice, daleka jeka hijenskih zavijanja poklonika Freuda, koji zure u smjeru svoga Marxa i marksista koji bule u smjeru svoga Freuda... Na početku civilizacije uloga umjetnika bijaše svećenička; a na kraju civilizacije ona je obično lakrdijanje, harlekinstvo. Od sv. Augustina do Ezre

Pounda, od gregorijanskog pjevanja do Rolling Stonesa, od El Greca do Picassa, od Chartesa do Empire State Buildinga, od Benvenuta Cellinija do Flenry Millera, od Pascalovih *Misli* do Robinsonova *Honest to God*. Ubrzani slobodni pad na kome svi nizbrdo klizimo, svršavajući zajedno u istoj baruštini.“

God 1968. odrekao se mjesta rektora na Sveučilištu u Edinburgu. Kategorički se i odlučno suprotstavio zahtjevima studenata koji su tražili legalizaciju LSD-droge te besplatno dijeljenje kontracepcijskih pilula na sveučilišnom kampusu.

Za svoga odreknuća na položaj rektora Muggeridge je održao govor u kome je izrugao studentske zahtjeve. Nastalo stanje usporedio je s moralnim stanjem Rimskog imperija za njegove propasti. Studentsku pobunu s njihovim zahtjevima za legalizacijom droga i kontracepcijskih sredstava označio je kao sablastan, jezovit i najzalosniji pokušaj u svim vremenima da se izbjegnu odgovornosti, dužnosti i poteškoće. Muggeridge je doslovce rekao: „Droga i krevet – to su opcije bijega svojstvene svakomu starom pohotniku u svim vremenima i na svim ozemljima ovoga svijeta.“

Konzistorij za imenovanje novih kardinala

Uoči svetkovine svetih Petra i Pavla u četvrtak 28. lipnja papa Franjo je u vatikanskoj bazilici u popodnevnim satima predsjedao redovnim javnim konzistorijem za imenovanje novih kardinala. To je bio peti konzistorij u pontifikatu pape Franje tijekom kojeg je imenovao četрнаestoricu novih kardinala.

Kardinalski bired iz Papinih ruku su primili njegovo blaženstvo Louis-Raphael I. Sako, babilonski kaldejski patrijarh, zatim mons. Luis Ladaria Ferrer, DI, koji od 1. srpnja 2017. obnaša službu prefekta Kongregacije za nauku vjere; mons. Angelo De Donatis, generalni vikar Rimске biskupije; mons. Giovanni Angelo Becciu, zamjenik za opće poslove Državnog tajništva i posebni delegat u Suverenom malteškom redu; mons. Konrad Krajewski, apostolski milostinjar; mons. Joseph Coutts, nadbiskup Karachija; mons. Antonio dos Santos Martos, biskup Leirie-Fatime; mons. Pedro Barreto, nadbiskup Huancaya; mons. Desiré Tsarahazana, nadbiskup Toamasine na Madagaskaru; mons. Giuseppe Petrocchi, nadbiskup L'Aquile; mons. Tomas Aquinas Manyo Maeda, nadbiskup Osake u Japanu.

Zajedno s njima Kardinalskom zboru Papa je pridružio jednog nadbiskupa, jednog biskupa i jednog redovnika koji su se istaknuli u svojem služenju Crkvi. To su Meksikanac mons. Sergio Obeso Rivera, umirovljeni nadbiskup Xalape; mons. Toribio Porco Ticona, umirovljeni prelat Corocora u Boliviji; te o. Aquilino Bocos Merino, španjolski klaretinac. Sva trojica su starija od osamdeset godina te nemaju pravo izbora na idućim konklavama.

Obljetnice proglašenja svetima vijetnamskih mučenika

Crkva u Vijetnamu započela je 19. lipnja svečanu proslavu 30. obljetnice proglašenja svetima vijetnamskih mučenika. Svećenici, redovnici i redovnice, te vjernici laici ubijeni su od 1745. do 1862. iz mržnje na vjeru, a svetima ih je proglasio 19. lipnja 1988. sv. papa Ivan Pavao II. Među mučenicima tri stoljeća je i skupina od osam biskupa, pedeset svećenika i 59 laika, a najveći progoni katolika bili su za dinastije Nguyen kada je ubijeno više od sto tisuća katolika. Liturgijska slavlja održavaju se u katoličkim crkvama diljem Vijetnama, a središnja proslava bit će 24. studenoga na spomendani 117 vijetnamskih mučenika koji se u liturgijskom kalendaru spominju kao Andreas Dung-Lac i drugovi.

Imenovan novi predsjednik Uprave dobrima Svete Stolice

Papa Franjo prihvatio je ostavku kardinala Domenica Calcagna, podnesenu zbog navršene dobi, na dužnost predsjednika Uprave dobrima Svete Stolice (APSA), te na tu dužnost imenovao biskupa Nunzija Galantina, dosadašnjeg glavnog tajnika Talijanske biskupske konferencije, objavio je Radio Vatikan. Imenovanje mons. Nunzija Galantina predsjednikom Uprave dobrima

Svete Stolice veliki je znak Papina poštovanja i pouzdanja. Našem glavnom tajniku papa Franjo povjerava golemu odgovornost na krajnje osjetljivom području kao što je upravljanje gospodarskom imovinom Apostolske Stolice, tim je riječima predsjednik Talijanske biskupske konferencije kardinal Gualtiero Bassetti komentirao imenovanje biskupa Galantina.

Crkva ima novog sveca i blaženike

Papa Franjo primio je 9. lipnja u audijenciju prefekta Kongregacije za kauze svetih kardinala Angela Amata i ovlastio je Kongregaciju da proglasi dekrete o čudima za jednog blaženika i više slugu i službenica Božjih, priopćio je Tiskovni ured Svete Stolice. Prvi od dekreta odnosi se na čudo koje se dogodilo po zagovoru blaženog Nunzija Sulprizia, vjernika laika iz Italije, čime je otvoren put njegovu proglašenju svetim na datum koji će se naknadno objaviti. Druga dva dekreta odnose se na čuda koja su se dogodila po zagovoru časnih sl. Božjih Meksikanke Marije Concepcion Cabrera de Armid, vjernike laikinje, odnosno Španjolke

Marije Guadalupe Ortiz de Landazuri y Fernandez de Heredia, vjernike laikinje iz osobne prelature Svetoga križa i Opus Dei. Četvrti dekret odnosi se na čudo koje se dogodilo po zagovoru službenika Božjih ubijenih iz mržnje prema vjeri 1976. godine tijekom vojne diktature u Argentini. To su biskup La Rioje Enrico Angelo Angelelli Carletti, dijecezanski svećenik Gabriele Giuseppe Ruggero Longueville, fra o. Carlo di Dio Murias, svećenik iz Reda manje braće konventualaca, i Venceslao Pedernera, vjernik laik. Potonjim trima dekretima spomenutim slugama i službenicima Božjim otvoren je put beatifikaciji.

Apel za Siriju austrijskih biskupa

Austrijski biskupi na kraju svoga zasjedanja u Mariazellu uputili su 13. lipnja apel za solidarnost s napaćenim sirijskim narodom. „Sedam godina rata je dosta“, istaknuli su biskupi, dodajući da se ne može opisati materijalno i duhovno razaranje u toj zemlji. Sirija ne treba vojno rješenje, nego „mir i pravedno političko rješenje“, ističu u apelu. Trajni mir moguć je samo na temelju poštovanja ljudskih prava i vjerske slobode, kao i pravednoga gospodarskog i socijalnog razvoja, upozorili su austrijski biskupi, pozivajući svoju vladu da se zauzme za ljudska prava i vjerske manjine u Siriji, a sve Austrijance

da pomognu napaćenom sirijskome narodu kroz caritasove projekte. Biskupi su podsjetili na veliko iseljavanje Sirijaca, kako kršćana tako i muslimana, te na brojne slabe, stare i nemoćne koji su ostali u ratom pogođenoj Siriji. Posebnu zabrinutost biskupi su izrazili za sirijske kršćane kojih je između 300 i 500 tisuća. Stoga biskupi pozivaju da se pomogne opstanak kršćanske zajednice kroz pomoć župama i kršćanskim udrugama. Crkva u Austriji pomogla je Siriji u 2016. g. s 2,5 milijuna eura, te zemljama koje zbrinjavaju najviše sirijskih izbjeglica – Jordanu s 3,1 milijun i Libanonu s 1,3 milijuna eura.

Preminula jedna od najstarijih redovnica na svijetu

Jedna od najstarijih redovnica na svijetu španjolska misionarka Victoria de la Cruz Garcia umrla je u 111. godini života. Redovnica je umrla početkom tjedna u Tokiju od posljedica srčanog udara. S. Victoria rođena je 1907. u Malagi, a godine 1936. stigla je brodom u Japan gdje je proživjela II. svjetski rat te napade na Hirošimu i Nagasaki, brinući se za siromašne i navješćujući evanđelje. Japanska vlada odlikovala ju je za njezin požrtvovni rad na području školstva i karitativne djelatnosti.

Prema podatcima portala „katholisch.de“ najstarija redovnica na svijetu je Francuskinja s. Andre Randon koja ima 114 godina i 4 mjeseca. Druga najdugovječija redovnica je Poljakinja s. Cecylia Roszak koja je stara 110 godina i 3 mjeseca.

Katolička Crkva u Indiji podupire seljake

Katolička Crkva u Indiji poduprta je desetodnevni štrajk seljaka u sedam indijskih saveznih država. Seljaci traže od indijske vlade osiguranje veće otkupne cijene za njihove proizvode kao i oprost dugova. Biskup Theodore Mascarenhas, generalni tajnik Indijske biskupske konferencije, nazvao je traženja seljaka „legitimnima“. Katolici kao ni ostali kršćani u Indiji ne mogu zatvarati oči pred gorućim i životnim problemima indijskih seljaka, rekao je biskup. Crkva je posebno zabrinuta zbog samoubojstva seljaka i želi iskazati solidarnost sa svima koji se bave poljoprivredom. Prema državnim podatcima, godišnje oko 12 tisuća seljaka oduzme si život jer zbog loše ljetine i niskih cijena ne mogu prehraniti obitelj i plaćati dugove.

U znak prosvjeda seljaci okupljeni u 130 udruga na deset dana su prestali opskrbljivati tržišta u velikim gradovima voćem, povrćem, rižom i mesom. „Želimo da stanovnici tih gradova shvate koliko su seljaci važni u njihovu svakodnevnom životu“, rekao je glasnogovornik štrajkaša u izjavi za indijske medije.

KRUH NAŠ SVAGDANJI DAJ NAM DANAS!

MILE MAMIĆ

NASTAVLJAMO, POŠTOVANI ČITATELJI, S JEZIČNO-DUHOVNIM RAZMIŠLJANJEM O OČENAŠU.

Dok je prvi dio Očenaša usmjeren na Božju svetost, slavu, vlast, drugi dio u hrvatskome jeziku počinje riječju koja predstavlja sve ljudske potrebe – kruhom: Kruh naš svagdanji daj nam danas!

Riječ *kruh* (kao i *kraljevstvo*) pojavila se prvi put godine 1375. i uskoro sasvim prevladala. Prije je bila riječ *hlēb*, često u svojem ikavskom liku *hlib*. U kajkavskim tekstovima naći ćemo akuzativ *kruha* jer je akuzativ jednine muškoga roda jednak genitivu bez obzira na to je li živo ili neživo. Međimurci imaju umanjenicu *kruhek*, što postoji i kao prezime. Spomenimo odmah da je riječ *hleb* i hrvatska, ali da nema jednako značenje kao *kruh*.

Valja istaknuti da Krist nije slučajno uzeo baš riječ *kruh*. Po etimologiji *Betlehem* (mjesto gdje se Isus rodio) znači „kuća kruha“. Isus je više puta umnožio kruh i nahranio mnoštvo. I na posljednjoj večeri Isus je uzeo *kruh*, poistovjetio se s *kruhom* da bi nama postao *kruh živi*, *kruh života*, duhovna hrana. U kontekstu Očenaša *kruh* je metafora. Ona znači sve naše prijeko potrebe, što bi se moderno reklo „egzistencijalni minimum“, ali povrh toga uključuje i duhovne potrebe, jer u biblijskome svijetu tijelo i duh nisu odvojeni, a pogotovo nisu suprotstavljeni entiteti, nego skladna cjelina.

Riječ *naš* sasvim je ustaljena. Uz kajkavski akuzativ *kruha* stoji naravno *našega*. Riječ *svagdanji* danas je ustaljena. Ona je od početka u grčkome i latinskom naovamo vrlo problematična, a što je već očito iz više različitih latinskih inačica prijevoda za taj jedinstveni grčki termin *epiούσιος/-on*. Izaziva mnoge rasprave, različita tumačenja i pojavljuje se u raznim likovima. Sveti je Jeronim

istu grčku riječ *epiούσιον* preveo u Matejevu evanđelju sa „supersubstantialem“, a u Lukinu – „cotidianum“. Riječ *cotidianum*, *quotidianum* (= svagdanji) je iz Lukina evanđelja ušla u Matejev liturgijski latinski *Pater noster* umjesto *supersubstantialem*, ali je ostalo *hodie* (= danas), a ne *cotidie*, *quotidie* (= svaki dan). Tako je u Matejev *Pater noster* na latinskome jeziku s Lukinim umetkom *cotidianum* (*quotidianum*) ušao u liturgiju i koralno pjevanje, te poslužio kao predložak za prijevode *Očenaša* na druge jezike zapadnoga kršćanstva. Zbog premetanja (metateze) *vas* u *sav* ti se likovi u hrvatskome udvostručuju. To je riječ koja se zbog toga pojavljuje u najviše inačica. Mogli bismo reći da se je lik *svagdanji* u *Očenašu* ustalio iako je u današnjemu hrvatskom jeziku i lik *svagdašnji* sasvim u redu. Vjerojatno je na izbor lika *svagdanji* u suvremenome *Očenašu* utjecala činjenica da je lik *vsedamni* bio ustaljen u naših glagoljaša, a također Vrančić, Kašić, Bandulavić i Babić imaju lik *svagdanji/svakdanji*.

Grčki *epiούσιον* neki istočnokršćanski slavenski jezici prevode kao „nasušni“. To bi bilo „prijeko potreban“, a u sebi sadrži riječ „suština“, „bit“, prema latinskome „substantia“, odnosno grčkome „ousia“. Zapadni se jezici oslanjaju na ustaljeni latinski tekst, gdje je riječ *cotidianum* (*quotidianum*) = *svagdanji*, kako se pojavljuje u Vulgatinu prijevodu Lukina evanđelja, za razliku od *supersubstantialem* u prijevodu Matejeva evanđelja. Napomenimo i to da je osim Vulgate bilo i drugih prijevoda Biblije na latinski. Vulgata je u 9. st. postala službenim prijevodom Biblije na latinski, ali je imala puno izdanja uz manje preinake. U nekim se prijevodima na latinski osim *cotidianum* (*quotidianum*) i *supersubstantialem* u prijevodu latinskoga *Pater noster* pojavljuje još: *perpetuum*, *necessarium*, *venientem*, *crastinum*. Svaki od njih ima svoj smisao i u skladu je s kršćanskom porukom.

Jezično gledano, to je vjerojatno najteži pojam u *Očenašu*. Polazišna grčka riječ *epiούσιον* je kovanica, koje nema nigdje drugdje u literaturi na grčkome jeziku. Uobičajeno se smatralo da se odnosi na „nadolazeći“, tj. „sutrašnji“ „dan“ („ep-io sa“, misli se, ali izostavlja „hēméra“ /dan/), a i sv. Jeronim navodi da je u aramejskome (Nazaretskom) evanđelju tu stajala riječ *mahar* (sutra), pa bi smisao zapravo mogao biti opet eshatološki jer ta riječ označava i veliko Sutra, tj. eshaton, odnosno da već danas i ovdje osjetimo nešto od onoga blaga što nas čeka sutra u eshatonu, iako ima i drugih mogućih tumačenja. No, stvari je dodatno zakomplicirao veliki crkveni otac Origen kad je tu grčku riječ etimološki počeo tumačiti kao „epi-ousia“, što je onda sv. Jeronim doslovno preveo kao „supersubstantialem“, a što bi opet moglo imati višestruki smisao, i to vrlo kompatibilan s općim evanđeoskim naukom.

Riječ *daj* ustalila se u tom liku. Samo u Međimurju imaju i *dej*. Ovdje valja istaknuti da se u nekim hrvatskim inačicama pojavljuje *daj nam ga*. To je zato što je objekt daleko, pa se još dodaje zamjenica *ga*.

Riječ *nam* također nije problematična. Pojavljuje se samo u tom liku. U standardnome hrvatskom jeziku posto-

ji naglašeni i nenaglašeni oblik te zamjenice. Naglašeni oblik u dativu te zamjenice bio bi *nama*. To naglašeno *nama* impliciralo bi „ne vama, ne njima“, a to bi bilo suprotno *Očenašu* kao Mi-molitvi, molio to pojedinac ili bilo kolika skupina ljudi, bilo koja kršćanska zajednica. Po onome *naš* uključene su sve zajednice i svi pojedinci. Ako i ne mogu nekomu gladnom čovjeku dati komadić kruha, u *Očenašu* molim i za nj, da mu Bog providi. *Očenaš* je dalekosežan. Vrhunska je to molitva svih za sve.

Riječ *danas* uglavnom se je ustalila u tom liku. U našoj kajkavskoj tradiciji bilo je *denes*. Prema Lukinu evanđelju bilo bi u latinskome *cotidie* (*quotidie*) = „svaki dan“, ali je u uobičajenome latinskom *Pater noster* ipak zadržano *hodie* = „danas“.

Valja napomenuti da u ovome zazivu/molitvi *kruh* kao jaka metafora ipak ostaje. Nema pokušaja da bi se zamijenio nekom drugom riječi ili izrazom. Ali što se tiče položaja te riječi u tom zazivu/molitvi, staroslavenski, starohrvatski i hrvatski u cjelokupnoj svojoj tradiciji stavlja na prvo mjesto *kruh* i ostaje vjeran grčkome i latinskom predlošku. Koliko god bilo normalno da objekt stoji iza glagola, ovdje se iz stilskih razloga odstupa od toga jer se stavljanjem na prvo mjesto, pa čak i ispred dvaju atributa, snažnije ističe *kruh*. Neki jezici, npr. engleski, francuski, talijanski, nizozemski, pa čak i slovenski (jedini od slavenskih jezika) stavljaју glagol na prvo mjesto, kako možemo vidjeti u međugorskom Večernjem molitvenom programu na više jezika. Njemački je to riješio kompromisno: iako ima *Vater unser* (= *Oče naš*), u ovom zazivu stavlja attribute ispred „kruh“: *Unser tägliches Brot ...* Neki stavljaју „kruh“ sasvim nakraj. Mi s „kruhom“ počinjemo, a oni njime završavaju.

Napomena: Ovaj članak je prerađen prema mojem članku u suautorstvu s Antom Perišom TREBAMO LI MIJE-NJATI OČENAŠ, ŠTO, KAKO I ZAŠTO? s podnaslovom TISUČLJETNI OČENAŠ NAŠ HRVATSKI, Jezik, god. 65., br. 2., 41. - 80., Zagreb, travanj 2018.

Tjedni molitveni program

ljetni raspored (od 1. lipnja do 31. kolovoza)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7,30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7,30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7,30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Krunica
19 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7,30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Križni put uz Križevac
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7,30 h, 13 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11 i 19 h Sv. mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prijepodne Sv. mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Krunica na Brdu ukazanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

ZA HRVATSKE HODOČASNIKE

Svakoga dana od 1. srpnja do 31. kolovoza
13 h sv. misa na hrvatskom jeziku

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobila biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Nedjelja, 15. 7. 2018.

Am 7,12-15; Ps 85,9ab.10-14; Ef 1,3-14; Mk 6,7-13

Ponedjeljak, 16. 7. 2018.

Iz 1,11-17; Ps 50,8-9.16b-17.21.23; Mt 10,34 – 11,1

Utorak, 17. 7. 2018.

Iz 7,1-9; Ps 48,2-8; Mt 11,20-24

Srijeda, 18. 7. 2018.

Iz 10,5-7.13-16; Ps 94,5-10.14-15; Mt 11,25-27

Četvrtak, 19. 7. 2018.

Iz 26,7-9.12.16-19; Ps 102,13-21; Mt 11,28-30

Petak, 20. 7. 2018.

Iz 38,1-6.21-22.7-8; Iz 38,10-12.16; Mt 12,1-8

Subota, 21. 7. 2018.

Mih 2,1-5; Ps 10,1-4.7-8.14; Mt 12,14-21

Nedjelja, 22. 7. 2018.

Jr 23,1-6; Ps 23,1-6; Ef 2,13-18; Mk 6,30-34

Ponedjeljak, 23. 7. 2018.

vl.: Gal 2,19-20; Ps 34,2-11; Iv 15,1-8

Utorak, 24. 7. 2018.

Mih 7,14-15.18-20; Ps 85,2-8; Mt 12,46-50

Srijeda, 25. 7. 2018.

SV. JAKOV APOSTOL, zaštitnik župe

Međugorje

vl.: 2Kor 4,7-15; Ps 126,1-6; Mt 20,20-28

Četvrtak, 26. 7. 2018.

Sv. Joakim i Ana, roditelji Bl. Dj. Marije
od dana: Jr 2,1-3.7.8.12-13; Ps 36,6-7b.8-11; Mt 13,10-17 ili od spomendana: Sir 44,1.10-15; Ps 132,11.13-14.17-18; Mt 13,16-17

Petak, 27. 7. 2018.

Jr 3,14-17; Otpj. pj.: Jr 31,10-12b.13; Mt 13,18-23

Subota, 28. 7. 2018.

Jr 7,1-11; Ps 84,3-6a.8a.11; Mt 13,24-30

Nedjelja, 29. 7. 2018.

2Kr 4,42-44; Ps 145,10-11.15-18; Ef 4,1-6; Iv 6,1-15

Ponedjeljak, 30. 7. 2018.

Jr 13,1-11; Otpj. pj.: Pnz 32,18-21; Mt 13,31-35

Utorak, 31. 7. 2018.

od dana: Jr 14,17-22; Ps 79,8-9.11.13; Mt 13,36-43

Srijeda, 1. 8. 2018.

od dana: Jr 15,10.16-21; Ps 59,2-5a.10-11.17-18; Mt 13,44-46

Četvrtak, 2. 8. 2018.

Jr 18,1-6; Ps 146,1b-6b; Mt 13,47-53

Petak, 3. 8. 2018.

Jr 26,1-9; Ps 69,5.8-10.14; Mt 13,54-58

Subota, 4. 8. 2018.

od dana: Jr 26,11-16.24; Ps 69,15-16.30-31.33-34; Mt 14,1-12

Nedjelja, 5. 8. 2018.

Izl 16,2-4.12-15; Ps 78,3.4bc.23-25.54; Ef 4,17.20-24; Iv 6,24-35

Ponedjeljak, 6. 8. 2018.

PREOBRAŽENJE GOSPODINOVO

vl.: Dn 7,9-10.13-14 (ili: 2Pt 1,16-19); Ps 97,1-2.5-6.9; Mk 9,2-10

Utorak, 7. 8. 2018.

Jr 30,1-2.12-15.18-22; Ps 102,16-21.29.22-23; Mt 14,22-36

Srijeda, 8. 8. 2018.

od dana: Jr 31,1-7; Otpj. pj.: Jr 31,10-13; Mt 15,21-28

Četvrtak, 9. 8. 2018.

vl. (iz Zajedn. slavija djevica): Hoš 2,16b.17b.21-22; Ps 45,11-12.14-17; Mt 25,1-13

Petak, 10. 8. 2018.

vl.: 2Kor 9,6-10; Ps 112,1-2.5-9; Iv 12,24-26

Subota, 11. 8. 2018.

od dana: Hab 1,12 – 2,4; Ps 9,8-13; Mt 17,14-20

Nedjelja, 12. 8. 2018.

1Kr 19,4-8; Ps 34,2-9; Ef 4,30 – 5,2; Iv 6,41-51

Ponedjeljak, 13. 8. 2018.

Ez 1,2-5.24-28; Ps 148,1-2.11-14; Mt 17,22-27

Utorak, 14. 8. 2018.

od dana: Ez 2,8 – 3,4; Ps 119,14.24.72.103.111.131; Mt 18,1-5.10.12-14

Srijeda, 15. 8. 2018.

UZNESENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE

Otk 11,19a; 12,1-6a.10ab; Ps 45,10b-12b.16; 1Kor 15,20-27a; Lk 1,39-56

20 godina s vama u molitvi

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Tel.: ++387 36 653 580 uredništvo, 653 548 marketing

Fax: ++387 36 653 552, E-mail: radio-mir@medjugorje.hr

Uživo na internetu: www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje od 25. studenoga 1997., a od blagdana sv. Franje 4. listopada 1999. emitira program preko interneta. Zahvaljujući satelitskom programu, glas naše Radiopostaje može se čuti u cijeloj Europi, na Bliskom istoku. Svaki dan emitira uživo kronicu i sv. mise iz crkve sv. Jakova u Međugorju. Iz studija se 24 sata emitiraju svakodnevni govorni i glazbeni programi. Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje u sklopu Informativnog centra "Mir" Međugorje.

Poslanje radiopostaje "MIR" Međugorje: povezati hodočasnike Kraljice Mira, naviještati zdrave vjerničke stavove, podupirati normalne općeljudske odnose, širiti ekumensko ozračje među ljudima.

Jajce 87,8 Mhz, **Mostar** 100 MHz, **Banja Luka** 87,8 MHz, **Hercegovina** 101,5 MHz, **Lašvanska dolina** 100 MHz, **Split, Južna Hrvatska** 101,5 MHz, **Sarajevo i Srednja Bosna** 96,1 Mhz, **Bugojno, Uskoplje i okolica** 101,8 Mhz, **Sjeverozapadna Bosna** 106,7 Mhz, **Žepče, Tuzla, Usora, Posavina** 100,1 Mhz, **Dolina Neretve i Južna Hercegovina** 98,3 Mhz, **Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina** 104,7 Mhz, **Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska** 107,8 Mhz, **Satelit za Europu i Bliski istok:** EUTELSAT 16°E

